

28. april 2009

Kr. 25,-

74. årgang

ORGAN FOR MENTAL, SOSIAL OG ØKONOMISK NYORIENTERING

Nr. 2

VÅRT MÅL: Et fritt levende selvvirksomt samfunn
VÅR METODE: Selvkontroll og hensynsløs, men objektiv kritikk
VÅRT MIDDEL: Ny livsorientering bygget på Kristusimpulsen

MOTTO: Riv ned alle gjerder som skiller menneskene og hindrer dem fra å oppleve og erkjenne våre dype fellesinteresser innenfor vårt felles samfunn. Frem med helhetsfølelsen og totalitetsbevisstheten. Ned med partipolitikken og klassekampen. Frem med det frie levende selvvirksomme samfunn.

Totalitetsøkonomien

Finanskrisen ryster og rister verden.
Gigantbanker går konkurs.
Millioner mister jobben.
Forbruket synker - utilsiktet.

Tekst: Steinar Lem

MEN DET FINS INGEN alternativer til kapitalismen? - Det fins mange, svarer professor i økologisk økonomi ved Høgskolen i Bodø, Ove Jakobsen.

- Amerikanerne lånte for mye til bolig - og dermed gikk Island nesten konkurs. Er det noen som forstår verdensøkonomien?

- Det blir sagt at de som hevder at de har forstått økonomien ikke har det ... Og de som prøver, kommer til litt ulike svar. Problemet nå er at vi har hatt en finansøkonomi som har vokst nokså uavhengig av realøkonomien - den faktiske verdiskapningen. Det gir ubalanse - bobler, som av og til sprekker. Nå flikker vi på systemet. Det kan gi en enda større boble, som sprekker enda voldsommere.

- Alle vet at det ikke fins alternativer.

- Markedsliberalisme og kapitalisme har fungert bedre enn marxistisk økonomi. Men det er en feilslutning at dagens system dermed er bra - eller best. Vi må lete teoretisk etter bedre systemer - og eksempler på at alternativer fungerer i praksis. Økologisk økonomi vil utvikle et kretsløpssystem, der ressurser gjenbrukes og der beslutninger tas i sosiale nettverk. Noen snakker også om buddhistisk økonomi - som egentlig ikke krever et systemskifte, men en

ny mentalitet: Nøysomhet i stedet for vekst.

- Men dagens økonomi har løftet milliarder ut av fattigdommen, og gitt oss en teknologi der vi kan høre Schuberts strykekvartetter - men dessverre også Britney Spears - i fullkomne gjengivelser.

- Og gitt oss overforbruk og miljøødeleggelser ... Teknologien blir da heller ikke borte ved en omle

Og økonomien skal være et middel til å virkeliggjøre de verdiene vi har: Ikke økende forbruk, men økende livskvalitet. Når et samfunn har nådd et visst forbruksnivå, gir økt forbruk mindre livskvalitet som følge av stress og naturødeleggelser. Ikke noe system kan tåle eksponentiell vekst lenge. Alt som vokser årlig med en viss prosent går rett til himmels..

- Eller helvete...

- Ja. Også finanskrisen henger sammen med en voldsom vekst, - i lån. Forbruket har vært mye høyere enn lønna har tålt. Så får vi kollaps. Når man da sprøyter inn mer penger, for å få enda mer forbruk, skyver vi problemet foran oss. En økologisk økonomi bygger på, ikke nullvekst, men på livskvalitet. Nå er det et vanskelig begrep. Nyere studier tyder på at det ikke er et indre fenomen, men oppstår i en sosial sammenheng. Vi er avhengige av å utvide egoet til mer enn oss selv og de nærmeste. Vi må se oss selv

som del av det sosiale fellesskapet, og til og med en del av naturen.

- Vakkert! Men har det med økonomi å gjøre?

- Enhver økonomi har en filosofisk forankring - for eksempel at mennesket er avsjelt og bare tenker på seg selv. Klassisk økonomi svarer knapt nok på spørsmålet om det overordnede målet.

- Kan du beskrive en lokalt tilpasset, nettverkssamarbeidende livskvalitetsøkonomi mer konkret?

- Kanskje ikke. Vi er i en utprøvingsfase, men det fins eksempler: Bondens marked betyr at lokal mat, også viderefordret, selges i regionen. Bonden i Steigen slipper å sende sine poteter hundrevis av mil av gårde, samtidig som de lokale butikkene tilbyr poteter fra Portugal.

- Dyr energi ordner vel det lynraskt?

- Du kan ikke tvinge igjenom så dyr transport at man må produsere for lokale markeder. Overbevisning er et bedre redskap enn tvang. Lokalbefolkningen må ønske seg sånne ordninger. Slow Food-bevegelsen fra Italia er et godt eksempel. Videreutvikling av lokale ressurser - mat, kunst, klær, design - utvikler også vår regionale identitet. Livskvaliteten blomstrer mer på den måten enn ved å skifte bil hvert år. Fair Trade-bevegelsen er også et eksempel

på en annerledes, samarbeidsrettet økonomisk rekning. Markedet klarer ikke å gi fattige produsenter en levelønn. Et fritt marked gir ufrihet for de fattige. Den nye økonomien bygger på en organisk virkelighetsforståelse - ikke tiltak som presser fram løsninger, men på å utvikle folks bevissthet om sammenhenger. Ingen skjønner den globale økonomien. Den er for stor. Lokale og regionale økonomier blir forståelige.

- Vil ikke storkapitalen finne det fortreffelig at man lokalt utvikler sin bevissthet og identitet - mens den globalt og i ro kan operere som før, uhindret av nettverkene og Bondens marked?

Vi må ha løsninger på flere nivåer. Lokale forsøk er viktige. Noen tenker seg en lokal økonomi med lokale penger. Cultura bank i Norge - og tilsvarende banker i hele Europa - bygger på en ide om at en bank ikke skal tjene penger, men formidle penger til samfunnstjenlige prosjekter. I den globale økonomien mister vi oversikten. En grunn til finanskrisen var at bankene solgte dårlige gjeldsbrev til hverandre. Nå sier mange at vi kan ikke ha en altfor fri økonomi. Den må styres - ovenfra og ned. Jeg vil svare at den heller må styres nedenfra og oppover, gjennom samarbeidende nettverk. Samarbeid må være grunntanken, konkurranse skal tillates når det er til fordel

for samfunnet. Nå er prinsippet omvendt. Dette er ikke en enkel løsning på problemene, men likevel en ny måte å tenke på. Når pizzarestauranter konkurrerer om byens beste pizza, bør vi glede oss. Når banker konkurrerer om høyest mulig profitt på kortsiktige investeringer, er det skumlere.

- Men blir ikke en samarbeidsappell harmløs for Esso og Mitsubishi? Ikke har vi god tid heller...

- Jeg vet ikke. Men vi lærer i kriser. Kanskje gir finanskrisen oss litt fortgang i læringa? Mange prøver sant nok å løse krisen med den medisinen som har skapt den. Og det gjelder å få fram at det største problemet ikke er finanskrisen - som får oss til å pøse ut milliarder - men miljøkrisen.

- FN snakker om en Grønn Ny Deal. At offentlige, store penger må brukes på skogbevaring, ny energi, fattigdomsbekjempelse - viktige, og langsiktig lønnsomme arbeidsplasser?

- Det er flott. Men et system byttes sjelden ut med noe nytt som står klart. Mange forsøk trengs. Resultatet blir sannsynligvis en blanding av ulike forsøk, av nytt og gammelt. Det som virker i en norsk by, virker kanskje ikke i en megaby i Kina.

- Har du noen megaeksempler på ny økonomisk tenk-

■ forts. side 7

Samfunnsliv

Sosialpsykologisk avis
grunnlagt 1931

Organ for folkebevegelsen
for ny livsorientering
(Tidligere Samfundspartiet)

Bertram Dybwad Brochmann
grunnlegger

Dag Ove Johansen
8200 Fauske
Mobil: 938 50 411 – dagoj@online.no
ansvarlig redaktør

Astrid Strømme
Indre Sædal 16, 5098 Bergen
Tlf. 555 90 982
Redaktør

Anders Ryste
disponent og hjelperedaktør
6150 Ørsta

Faste bidragsytere
Svein Otto Hauffen
Armand E. Nyhus

Ved innbetalinger benyttes
NB! Postgironr.: 0532.08.40645

ISSN 1890-8667

Internett: www.samfunnsliv.no

Angående sommertreff 2009

Situasjonen min er bedre, men ikke slik at jeg er klar for å ta ansvaret for sommertreffet. Beklager det!

Om noen andre vil stå for arrangementet skulle det være greit.
Forhåpentligvis er jeg klar igjen til sommertreffet i år 2010.

Astrid Strømme.

Frå Altea, byen med dei blå tårn

Judastreet
(*Cersis siliquastrum*)

Det var ein gong for lenge, lenge sidan, på ein tur i Spania. Me kom til ein blå by som heitte Altea. Ein dag kom me forbi eit herleg tre som var duvande fullt av vakre rosa blomar. Kva heitte det vakre treet? Det er eit judastre, var svaret: Underleg, syntest me som kom frå nord.

Legenden

Treet var skapt med kvite blomar. Men så gjekk den fortvilte Judas og hengde seg i treet, og det var slik ei skam for treet at det sidan har hatt raude eller rosa blomar. Som me kan lesa i skrifta angra Judas av heile sitt hjarta at han hadde svike Frelsaren. Då det gjekk opp for han at dei hadde tenkt å drepa Jesus, prøva han å gjeve tilbake dei tredve sylvpengane han hadde fenge. Men Øvsteprestane berre lo hånleg av han. Ikkje vårt problem, sa dei. Då gjekk Judas gråtande bort. Han kasta frå seg blodpengane og gjekk og hengde seg.

Judas, ein svikar. Navnet hans er for alle tider knytta til skuld og skam. Men Judas angra av heile sitt hjarta. I si store ulykke fann han ingen annan utveg enn å ta sitt eige liv. Men kvifor fekk han aldri tilgjeving?

Rembrandt van Rijn, (1606 - 1666) ein av dei største målarane som nokonsinne har levd, må ha vore full av medkjensle for Judas. Han var 23 år då han måla Judas som ligg på kne framfor dei skriftlærde med sylvpengane strøydde rundt seg. Dei skriftlærde og øvsteprestane stend med harde andlet rundt han og spottar han. Det var ikkje lov å legge pengane i tempelkista, sidan det var blodpengar, men dei kaupte ein åker som seinare vart bruka som gravstad for framande. Åkeren vart sidan alltid kalla Blodåkeren.

Judastréet tilhøyrrer erteblomstfamilien, og kan bli meir enn åtte meter høgt. Det har ei stor, vid krone og blågrøne blad. I mai - juni blømer det, med store mengder raude eller rosa erteblomar i store klasar på berr kvist. Dei raudbrune skolmane som kjem seinare blir 8 - 10 cm. Treet er ikkje berre vakkert, men òg nyttig. Den harde, gule veden er ettertrakta til finare snikkararbeid, slik som krusifiks -.

Men det rare er, at innimellom finnst det eit og anna judastre med kvite blomar!

Sigrid Nordskog.

Forskjellsbehandling 17. mai er vi så gla' i

Av Svein Otto Hauffen

Hvorfor ble det forskjell på frukt?
Hvorfor fikk ikke alle samme lukt?
En gang begynte sitronene å lure:
Hvorfor var DE ei blant de store?
Lik meloner? Men kom ei til orde.

Og da de dette ikke fikk,
Så gikk det selvsagt som det gikk.
Blant de store, begynte de å sture,
-Til de ble kronisk – sure...

Av Svein Otto Hauffen

Fra svenske-styre ble vi fri
Unions-oppløsningen feirer vi
Bare for så å innfanges i,
Det store EU-unioneri?

Fra herskap under "søta bror",
Til monotoner i Brüssel-kor
Fjernstyrt av Brüssel-byråkrater;
I smått og stort, av stats-prelater

LEDER -

Ta vare på naturen

Jeg bega meg til skogene fordi jeg ønsket å leve et liv i frihet og ettertanke, for å bli konfrontert med livets essensielle kjensgjerninger og se om jeg ikke kunne lære hva det hadde å lære meg, så jeg ikke ved livets slutt skulle oppdage at jeg egentlig hadde vært i live. Jeg ønsket heller ikke å leve et halvdødt liv - livet er altfor dyrebart til det. Heller ikke ønsket jeg å dyrke resignasjonen før det var tvingende nødvendig. Jeg ville leve dypt og inderlig og suge all marg ut av livet, leve frimodig og enkelt ved å jage alt det som ikke var liv, på flukt...

Henry D. Thoreau, 1854

Naturen blir vi aldri ferdig med. Kloden er i fare, og hvorfor den er det, er det mange årsaker til. Biologen Dag O. Hessen har skrevet en interessant bok om dette (Natur, Hva skal vi med den? 2008). Han nøyer seg ikke bare med å være en forfatter som gir oss faglige perspektiver på naturen. Nei, han legger like stor vekt på at naturen gir oss opplevelser. Boken dreier seg også om å vise den evolusjonære bakgrunn for hva som er vakkert og godt i naturen. Hessen bruker blant annet estikk og etikk for å underbygge sine synspunkter.

I kapittel 1 anskueliggjør Hessen en oppfatning av naturen som industri-samfunnet har lite rom for. Han lar Carl von Linnés stå som eksponent for en åpenbart dypfølt naturglede overfor skaperverket. En kombinasjon av etusi-asme og natursensualitet stiger ut av alle Linnés skrifter. Linné var eksponent for et naturteologisk syn: Alt hadde en guddommelig opprinnelse. Derfor hadde det også en hensikt.

Industri-samfunnet har markert avstand til dette. Selve det menneskelige prosjekt, kulturen - det motsatte til naturen, har dreiet seg både om å temme naturen til å gi grøde og å temme mennesket til kulturell atferd. Behovet for å nedtone naturen i mennesket ble imidlertid koblet sammen med en forestilling også om å fjerne mennesket fra naturen.

I kapittel 3 kommer Hessen inn på bl.a. naturnostalgi, empatiens opprinnelse og dypøkologi. Charles Darwin, sier han, hadde sin klare oppfatning om at empati og moral var et resultat av en naturlig utvikling. Med et dypøkologisk ståsted blir empati og følelser kanskje viktigere enn biologisk kunnskap. Dypøkologisk tankegang har utvilsomt vunnet innpass i moderne bevaringstankegang, ikke først og fremst med begrunnelse i «følt samhørighet», men ut fra prinsippene om at arter og økosystemer har en iboende verdi og krav på moralsk status uavhengig av menneskelig iakttagelse, samt en mer faglig begrunnelse i behovet for å opprettholde velfungerende økosystemer.

I kapittel 4 stiller Hessen spørsmålet om naturen er i balanse. Er det overhodet relevant å snakke om «balanse i naturen»? De fleste prosesser i naturen er karakterisert ved endringer, men ofte innenfor gitte rammer. Noen består svinger syklisk, andre uregelmessig, arter kan komme og arter kan gå, men i det store og hele er det snakk om variasjoner innenfor visse grenser. Kommer man utenfor disse grensene, kan imidlertid systemet brått skifte karakter og gå over i en annen likevekstilstand. Vi kan altså snakke om likevekt, men den er ikke statisk. Nettopp det faktum at det er slike store naturlige variasjoner, gjør det vanskelig å skille ut bidraget fra menneskeskapte effekter.

Når det gjelder planetens og menneskehetens fremtid er Hessen klar på sin oppfatning. Klimaendringene er det største og overordnede problem vårt. Meteoritter og katastrofale vulkanutbrudd kan vi i liten grad rå med. Men det ville være uutholdelig om evolusjonens ypperste produkt, den menneskelige hjerne, skulle resultere i en ødelagt klode.

Et mer indirekte problem knyttet til klimaendringer er at det fjerner oppmerksomheten fra de mange lokale og regionale katastrofer som vi vet skjer; ødeleggelse av natur og utryddelse av arter over hele verden. På sikt kan klimaendringer vise seg å bli den overordnede trusselen også for natur og mangfold, men både CO2-utslipp og forbruk av areal kan i stor grad føres tilbake til vår individuelle atferd.

AS

Redaktører 2009

FEBRUAR:
APRIL:

DOJ
AS

JUNI:
AUGUST:
OKTOBER:
DESEMBER:

DOJ
AS
DOJ
AS

Bertram Dybwad Brochmann: Det gamle faller – det nye gror En hyllest til ungdommen

Et gammelt ord sier: «Det gamle er forbiganget - se alt er blitt nytt.» Den som har øye å se med og øre å høre med, han ser og hører den nye himmel og jord som vokser frem nettopp nå, mens det gamle spiller fallitt.

En gang var jeg ung og trodde at den nye himmel og jord var min, men nå ser jeg at min generasjons tåpelighet var for stor til at vi kunne ta det nye rike i arv.

Hva er da det nye? Jeg husker talglyset og jeg opplevde elektrisiteten. Jeg minnes den gamle karjol og jeg opplevde automobilene. Jeg minnes melkemangelen den gangen bonden var oppe kl. 5 om morgenen, og jeg opplevde melkeoverfloden og melkekrigen den gang bonden sov til kl. 8 og 9. Jeg minnes dagleieren som tjente 2 kr. om dagen, og som levde nær sagt sorgløst, men jeg opplevde lønnskampen og 5-ørespolitikken og den store nød, bekymring og fattigdom som kom frem - midt i overfloden.

Virkelysten lar seg ikke spotte av dagdrømmere, og Gud den allmektige lar seg ikke spotte av statens leietjenere. Jeg opplevde en helt ny tingenes orden, den skapende guddom i teknikk, fysikk og kjemi, men jeg opplevde samtidig den skapende religiøse vantro i kirker og bedehus, som fornektet livets Gud og dyrket djevelen som guddom. Jeg minnes som en fjern drøm prester som ville sannhet og rettferdighet, men jeg opplevde fariseeren og den skriftkloke som korsfestet sannheten om seg selv og som diktet jorden og tilværelsen om til et helvete, og himmelen til et sted langt bortenfor kirkegården.

Jeg minnes mine samtidige venninner i lange, sorte kjoler og bedehusansikter, og den religiøse vantro, frykten og fornedrelsen, og jeg traff dem siden igjen på galehuset. Men jeg opplevde den nye Eva som Gud skapte, mens Adam ennå sov i lunden. Delvis sover han ennå, men han er i ferd med å våkne.

Jeg minnes som en fjern drøm biskopen som reiste rundt og «visiterte» - for å se om troen ble forkynt i kirkene, men jeg opplevde også de store humbugmakere, som nå kalles biskoper og som forfører den nye verden og ungdommen, dersom det er mulig.

Jeg minnes min ungdom, da jeg sorgløst lekte i det store paradiset som Gud hadde skapt. Med min skapende fantasi opplevde jeg dets eksistens, og jeg trodde at paradiset var bevoktet av to mektige kjeruber som het kirken og staten, for at slanger som kryper på sin buk og spiser støv alle sine dager, ikke skulle snike seg inn der.

Men jeg opplevde verdenskrigen, og jeg så den kjempestore svindel i staten og kirken, og jeg så alle slangene snike seg inn der og kokettere med hverandre. Jeg opplevde å se mine landsmenn bli kastet ut av paradiset under falske hyrder med fromme masker, og jeg opplevde å se ulvene i fåreklær. Jeg opplevde å se nordmenn bli «nødsarbeidere» på norsk jord under norsk flagg, og de menn som skapte dette helvete hadde satt «frihet,

fred og folkelykke» på sitt banner. Min generasjon hadde tapt sitt hode og sitt hjerte og satt de dummeste og mest narraktige til å styre land og rike.

Jeg opplevde altså å se det helvete bli virkeliggjort, som vitenskapen hadde forkastet som eventyr og uvirkelighet. Jeg opplevde å møte djevelen i prakt og herlighet, som Bibelen berettet om, men som vitenskapen forkynnte ikke eksisterte. Under den gamle verdens sammenbrudd opplevde jeg å se den nye himmel og den nye jord stige frem. Det gamle er ved å gå forbi. Se, alle våre levevilkår er blitt nye.

En vidunderlig skjønn ny ungdom vokser frem, med evne og vilje til å tenke og til å elske og til å tro.

Ennå i dag bygger den gamle verden maskiner og kraftstasjoner og sier: «Spar og bruk ingen ting.» Ennå i dag tåles undermålere i staten, kirken, pressen, men i morgen vil den nye ungdom rive disse undermålere ned av de høye taburetter, hvor de har plassert seg selv. Sannelig, der skal skrives legender om «Mowinckels folkelykke» og om direktør Rygg, som gjorde den «norske krone unormal» fordi han selv var unormal. De store humbugmakere, biskopene, professorene skal bli foreviget i vokskabinettet for at etterslekten skal kunne se hva menn kan drive det til, når de blir et ufrivillig bytte for sentimentalitet og ukontrollerte følelser. Den nye ungdom vil forevige «arbeiderledere» og «borgerledere» i store folkegallerier for at etterslekten ikke skal glemme hva menneskenes ukontrollerte fantasi kan drive det til.

Jeg ser også det nye teater, hvor vår tids «menn» kryper omkring mellom hverandre og dyrker de såkalte «problemer» og alt det øvrige vitenskapelige hjernespinn.

Herregud for en jammer. Herregud for en generasjon av dårer, som skapte dårlige tider midt i den nye verdens overflod. Bare fordi den hadde glemt - eller kanskje aldri lært - å regne med Gud i seg selv.

Men når en slekt glemmer å søke Guds rike inni seg selv, så løper fantasien avsted med slekten, og det blir helvete der hvor det skulle være paradiset.

Leve den nye ungdom. I som ser eders fedres og mødres hjelpeløse dårskap. I vil ta de nye ting i bruk og skaffe orden og kontroll over eders følelser og fantasi. I vil ikke spare på noe, men tro og ha overflod. «Et godt stoppet, rystet, overfylt mål skal gis eder i fanget, to med hva mål I måler, skal eder måles igjen.»

På ruinene av eders fedres tro og handlinger vil I bygge det nye samfunn, og de to kjeruber med de blinkende sverd er der ikke mer. Giftgass og bomber hører den mowinckelske folkelykke til. Tvangsauksjoner, arbeidsledighet, klassekamp og renteåger likeså.

I unge søker den nye himmel og den nye jord hinsides den gamle Adams død, men eders religiøse foreldre søkte para-

diset hinsides kirkegården. Derved slapp de å skifte sinn.

Men fordi I har øyne som kan se, så skimter dere allerede den nye slekt og den nye himmel. Fordi dere har ører som kan høre, så hører dere løgnen i kirken, staten, i banken og stortinget. Og derfor vet dere at den nye himmel og den nye jord blir et produkt av den nye tanke, det nye syn, det nye øre, den nye erkjennelse.

Et samfunns øye er dets vitenskap og tro, dets tanker og viten, dets forebildninger og idéer.

Øyet er samfunnslegemets lys. Er dets øye friskt, da blir hele ditt samfunn lyst, men er ditt samfunnsøye sykt, da blir hele ditt samfunn mørkt.

Var altså lyset hos de gamle mørke, hvor stort ble da ikke mørket. Dersom den gamle vitenskap og religion var ukontrollert fantasi og følelse, hvor bunnløse ble de ikke deres villfarelser.

«Tyven kommer bare for å stjele og ødelegge, jeg er kommet for at de skulle ha liv og overflod» (Kristus).

Vår generasjon opplevde «tyven», som er undermåleren når han setter seg på visdommens plass. Vår generasjon opplevde det banale menneske som statsmann, lærer, bisp og prest, og derfor opplevde vi giftgass og massekrig og systematisk ødeleggelse av verdens overflod.

For ingen kan tjene to herrer. Den som tåler løgnen og kritikklesheten hater sannheten og frykter oppklaringen. Men den som elsker sannheten over alle ting, han skal arve den nye jord og den nye himmel.

Det nye samfunn, ungdommens samfunn, er det av Gud styrte samfunn. Det er ikke det tvangsorganiserte, men det selvkontrollerte og selvvirksomme frie samfunn. Innsikten på alle livets områder skal være som den som tjener, ikke som den som hersker. Ikke ved tvang, men ved åndskraft skal det levende samfunnet regjeres.

eller endelig. Men Gud er levende, skapende kraft. Sannhetens ånd skal være konge, ikke den korrupte uvitenhet.

Som musikeren har evnen til god musikk, således har sannhetens menn evnen til å være lysbærere. Ikke alle skal utføre det samme arbeide, men enhver etter det som er hans gave og kall.

Når enhver yder sitt beste til gjensidig og egen nytte, og ingen mer tillates å øve vold, så er «problemet» løst. For kun den som ikke er av sannheten trenger vold for å kunne herske over andre. Se dette er kjennetegnet som aldri slår feil, og som dere unge skal bygge den nye orden på: Slipp kun de menn frem til ledere og veidere som klarer seg uten vold, maktmidler og kunster. Nekt enhver å øve vold og tvang. For derpå kjennes alle undermålere, at de øver vold og hater «motstandere». Men derpå kjennes de sanne kristne, at de elsker hverandre. Dette er hele samfunnslivets gåte.

Når folket motsetter seg voldsprinsippet, slipper ingen undermålere frem i den offentlige veiledning, for undermålere kan ikke bestå på saklighet og dyktighet.

Jeg har ingen aktelse for min generasjon. Derfor har jeg dedisert alt mitt arbeide til den søkende ungdom i Skandinavia. Jeg hylder den nye slekt, og jeg tror på dens vilje og evne. Dens nye livssyn vil frigjøre dem i samme grad som den formår å frigjøre sitt syn fra de gamles tenkemåte og avgudsdyrkelse.

Den nye Eva og Adam er allerede på jorden, og alle de nye ting og nye livsvilkår. Tilbake står bare dette at den gamle Adam dør - så vil det ord skje fyldest som sier: «Det gamle er forbiganget, se alt er blitt nytt.»

Bertram Dybwad Brochmann (1939)
Artikkelen er innsendt av E. Torkildsen.

Gud er intet dogme og intet avsluttet

Ulf Bygdinn Christensen:

Ein evolusjonær

Bertram Dybwad Brochmann hadde ein overvettes fantasi. Han var ein rønnar, ein skøyar, og skoren etter tungebandet som ein bergensk tjuagutt. Ein fuglekjær gartnar som talte om samfunnet som ein høgare organisme, der kvart individ var til for å yta sin makelause skjerv til heilskapen. Som desentralist søkte han opp krinker og krokar i utkant-Noreg med nyorienteringa si. Makta måtte mest mogleg ut til det einskilde mennesket. Folket sjølv var meir regjeringsdugeleg enn det politiske presteskapat.

Mange namngjetne landsmenn har vore inspirerte av Brochmann. Då professor Ragnar Frisch fekk Nobelprisen for å stifte opp fyrste nasjonalrekneskapen i verda, la han fram eit utdrag av Brochmanns totalrekneskap. «Vekst»-omgrepet, som via Frisch greip politikarar over heile verda som ein farsott, aller verst i Japan, er eit forgiort ekko etter Brochmann. Gartnaren og prestesonen som for over seksti år sida gjorde offentleg framlegg om å avstemme økonomien til totaløkologien, hadde aldri meint at sløsing og rovdrift, opprusting og forgifting av Guds skaparverk skulle enda opp i nasjonalprodukt som «vekst». Brochmann hadde teke med kapitalrekneskap over ressursar. Han førde opp ei debetside for «negativ produksjon» og sysselsetting - dei som i dag Erik Damman talar om. Eit stikkord frå Brochmann kom vel med då Frisch skulle utmåla EEC i

tre ord: «Det uopplyste pengeveldet».

Ein folkeleg, frodig autodidakt

Brochmann var glad når me tok honom med ei klype salt, for av Guds beste born var han ikkje. Forma var korkje meisla eller pensla ur, men slurvut og slagferdig. Eit hjartemenneske sjøl om han var ustyleg og ilsleg i kjeften. Han stråla som ei sol på dødssenga. Han var ein folkeleg, frodig autodidakt og beste folketalaren i landet. Ein åndsrevolusjonær, med meir tankeflukt enn Hegel, Marx, Spengler og Rudolf Steiner.

Systemets kostnad

To samfunnskritikarar, prof. Jørgen Dich og Erik Harder er vortne bestseljarar i Danmark. Me dreg kjensel på argumenta Brochmann utretteleg heldt fram på sine turnear i dei danske provinsane for ein halv mannsalder sia. Som Brochmann dreg Dich, i «Den herskande klassen» parallellar mellom dei moderne skattebrukarane, den katolske middelalderkyrkja og adelsveldet som fylgde. Alle var dei ein gong tenande ånder for så å verta herskande klassar. No har me eit system - der snart ein av tri administrerar dei andre. Liksom Brochmann nyttar Dich uttrykket «systemets kostnad» som svulmar inntil systemet fell i hop som eit korthus. Dei marxistiske kadrar endar opp med å eta opp meirverdet sjølv.

Denne formen for samfunnskritikk

vart godt underbygd i to andre bestseljarar av den harsellerande prof. F. Northcote Parkinson, som kom for seksten, sytten år sia: Parkinson's Law og «the Law and the Profits».

Gudssyn

Med Gud meinte Brochmann sjølve livskrafta. Me kan definera Gud som urkrafta, ei ubrotten skaping og fornying. Den som best grip den guddommelege orden - regelverket for den levande naturen - det lovbundne i verdsrommet, biosfæren og i samfunnet kan best tena viljen til Gud, og rette opp våre mellombels, menneskegjorte lover.

Guds immaens kan kanskje forklårast betre ved å visa til Jacob Bøhme: «Gud er ingen stad, hans himmel er ingen stad, han tronar ikkje over og utanom verket sitt, som ein annan liten skomakarmeister over skoen på kneet. Det finst ikkje noko utanom Gud, alt er i han og lever i og kring alt. Høyr blinde menneske. Du lever i Gud og Gud lever i deg.» Med dette synet på Gud får Bibelen ein mykje djupare botn.

Omgrepet Satan får meining om me tydar det slik: Illusjonar og villleing, fåkunne og forvirring, abstraksjonar i skule, media, reklame, mentale kortslutningar og nevrotiske trekk som hindrar menneska i å gjera det gode og rette mot naturen og kvarandre.

Abstraksjonenes svøpe

«Synd» er omsett frå «hamartia», som på gresk vil seia å skyta bom, å taka feil av målet. Meste synda i verda kjem av at me ikkje ser det verkelege for det innbilte. Det går ei kløft mellom vårt bilete av tilhøva og tilhøva slik dei er. Det er det same skiljet som mellom livslygn og sannkjenning, mellom abstrakte teoriar og realitetane, mellom ordet (symbolet) og røyndomen.

«Sanninga skal frigjøre dykk.» Meir enn dei fleste av oss makta Brochmann å

skilja det nominelle frå det verande, det skinnverkelege frå det verkelege, føresviv frå røyndom. Han peika til dømes på gapet mellom kyrkjedom og kristendomen, mellom den fiktive pengeøkonomien og den reelle ressursøkonomien. Likeins mellom statsheidenskap og samfunnsforståing, mellom militærvesen og forsvar, mellom det konstruerte mekaniske og det naturlege organiske samfunnet. Di større gap, di meir helvete på jorda.

Himmel og helvete er her og no

Om prestane tok til å tolka evangelia slik Brochmann gjorde, kom folk snart til å fylla kyrkjene att. Med helvete ville me då forstå miljøøing og sosial naud, svolt, oppløysing, frustrasjon, terror, utrygd og redsle, krig, utrydjing og forgifting av plantar og dyr. Med himmel ville me tenkja på eit liv i samklang med naturen, på livsutfalding, rettferd og tryggleik, på eit samfunn av balanserte og rettferdige menneske, på autrisme, entusiasme og blømande fred. Brochmann endevendte teologien. Når han bruka Bibelen som sosialpsykologisk og sosiologisk grunnbok, vert det lite att av Menighetsfakultetet si oppfatning av Bibelen.

Sentralisering

Monotone arbeidsplassar, bustad i standardblokkar, standardpensa på skulen, einsidig påverknad i media og reklame gjer folk til stereotypiar og maurmenneske. Folkeopplysaren B. Dybwad Brochmann sin livsinnsats var eit einaste individualistisk opprør mot massementalitet og robotsystem. Opp mot dette sette han einskapen i mangfaldet, individet sin integritet og Gud i den einskilde. Han talte mot strukturøyinga av samfunnet som fylgde sentraliseringa. I EF-kampen hausta me mykje av det Brochmann sådde for seksti til tjuge år sia.

(Frå Ulf Bygdinns blad: Tenk selv.)

Menneskets seier over systemene

Kristus kom til verden for å vitne om sannheten. Det er profetisk tale. Gjennom milliarder eterbølger toner sangen om livslovenes gyldighet, det evige livs ord.

Men skremmende ortodoksi terper daglig den gamle lekse, Pauli ord til menigheten, at «vi ikke av egen kraft kan tro, men vi skal ta imot troen som en gave».

Slik forblir budskapet en lukket bok. I den religiøse/politiske leir synes frykten for en åndelig eksplosjon langt sterkere enn truselen om atombomben.

I alle fall er det framtidshistorie for almenheten at en nordmann har hatt helse, mot nok, innsikt nok, tilstrekkelig av alle sanser til å åpne den mystifiserte gaven, gi innholdet ny forståelse og evig liv.

Han talte og skrev som en der hadde myndighet, slik bare den kan gjøre som er født til å gi seg selv i utviklingens tjeneste - «gi sitt liv til løsepenge for mange».

Det er såvisst ingen persondyrkelse om mange av oss som fikk møte mennesket Dybwad Brochmann setter opplevelsen som det første kapittel i minnenes bok. På en av sine reiser var han også innom min hjembygd. Det var i 1937, og verdens smertelige opprør begynte så smått å komme oss inn på livet. Men perspektivet utover de kunstige skillelinjer var snevert. Begivenhetenes trykk førte mest til religiøs aktivitet i stedets fire

gudshus og Frelsesarméen på torget.

Ellers var det bedrøvelige greier den gang ikke å ha partiboka i orden. Enda slemmere var det nok ikke å ha ubetinget tiltro til øvrighetas kompetanse.

Men folk kom til møtet, som far med støtte av mor og oss barn fikk ordnet til.

Og de som kom gikk beriket bort. Jeg husker spesielt vår gamle skolelærer, som gikk smilende og hoderystende hjemover. Interessant og allsidig, dertil festlig, sa han. Noe nytt ble det å tenke over.

Hva blir det så igjen av nådetroen om man skrapper vekk den religiøse ferniss?

Jeg traff forleden en bibellærd person. Tre ganger hadde han lest Bibelen, og kommet til den konklusjon at «det er stor skilnad mellom religion og fanatisme». Generasjoners nedarvede tro og viten er vanskelig å rokke ved. Men det store skille ligger vel i politisk/religiøs fanatisme på den ene side, og skaperverkets sanne lære på den annen.

Verden er blitt større, men den er ennå ung. Vår tids filosof finner det som «et mentalt fenomen at mennesket innretter seg etter systemet». I dette spekter øynes kanskje et mål - menneskets seier over systemene.

I kraft av en ny tro, troen på mennesket selv som inkarnasjon av åndskreftene, til ondt, og til godt.

Henny Gjerdingen

I min egen praksis er en rekke antatt uhelbredelige kreftpasienter blitt helt friske igjen. Jeg har ikke oppfattet dette som mirakler, bare som beviser på at sinnet kan trenge dypt nok til å påvirke selve organismens konstruksjonsplan. Det kan på en måte rette feil på arbeidstegningen og utslette enhver sykdom som har ødelagt konstruksjonen, enten det gjelder kreft, sukkersyke eller hjertelidelser.

Deepak Chopra, 1992

Den gråtende fjord

Pyntet med gjenskinns fra jordperlens hvelv

ligger en fjordarm i fjellkjeders form og hermer med skiftende minespill formet av stilla, regnskyll og storm. Da smilte den levende fjord.

En krusning rynker den bølgende hud, men hviler i dypet og tar seg en blund. Skjult i dens indre ulmer en kraft som avbryter freden det neste sekund. Da refser den ramsalte fjord.

Den eldes i dag av den «tilgift» den får fra gråflodens urene velstand i fall, med gjørmete bunn og speil uten glass pudret med grums og rustent metall. Nu gråter den aldrende fjord...

O. Gullteig

Under sement og krystall

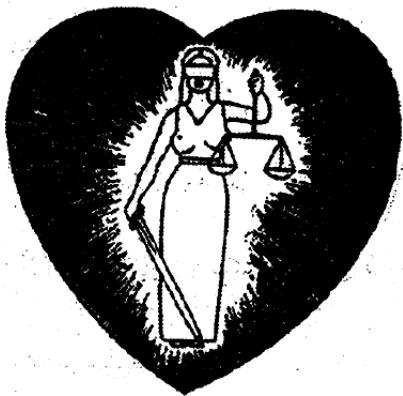
Stirrende menneskeskarer klynger seg tettere sammen under en livløs hånd av herdet sement og krystall. Teknikkens livløse favntak har hode, men ikke hjerte.

Søker uten å finne, lik kyllingers letende piping under en hundrewatts pære. Savner et eneste klukk og hønemors skjermende vinge med ly ved den levende puls.

Blendende lys og sviende varme under sement og krystall.

Bak et lysende rift i sløret foran dagen i overmorgen ser jeg en syngende svale hilse dagen med fryd - en hegg takker solen for livet. Ja, endog stener kan tale...

O. Gullteig

Kriseløsning

Den verdensvide krise kan pengetroende vise: Kapitalismen blindt å prise, var feil-sett - bør vi innse

Da føles det som en lise til en vismann å kunne henvise: La Dybwad Brochmann ny-opplyse verden - og reformveien vise til felles velstand - uten krise

Godt skrevet stoff av Dybwad B. pluss mere lettskrevet enn det er i bladet Samfunnsliv å se oppspores lett i WWW

Svein Otto Hauffen

Sykeliggjort barndom

Mia Kolbjørnsen,
journalist

På 1990-tallet har det vært en radikal økning i erstatningssøksmål mot skolen i forbindelse med dysleksi. Hvilke konsekvenser får det når rettsapparatet skal fastsette hvem som har ansvar for ødelagte arbeidsmuligheter?

Ved Rokkansenteret ved Universitetet i Bergen (UiB) foregår nå en omfattende studie av norske rettsaker der diagnosen dysleksi står sentralt. - Det har vært litt av et detektivarbeid, sier doktorgradsstudentiat Ingrid Rindal Lundeberg ved Rokkansenteret.

Per Solvang og Ingrid Rindal Lundeberg er i ferd med å analysere samtlige norske dommer der diagnosen dysleksi er et sentralt tema. Sammen med sosiologiprofessor og prosjektleder Per Solvang har hun arbeidet med å samle inn samtlige norske dommer som omhandler dysleksi fra 1975 til i dag. «Sykeliggjøringen av barndommen i fordelingen av knappe velferdsgoder?» har de kalt prosjektet, som er finansiert gjennom Forskningsrådets velferdsprogram.

Per Solvang har vært opptatt av dyslektikers livssituasjon og hvordan skolen arbeider i forhold til denne spesielle diagnosen siden slutten av 1980-tallet.

- Slik så jeg at det foregår viktige prinsipdiskusjoner i norske rettsaler, der dommerne overprøver både læreres og fagpersoners skjønn. Diskusjoner som får følger for hvordan skolene skal prioritere sine ressurser, sier Solvang. Rettsakene som omhandler dysleksi er et godt utgangspunkt for å analysere forholdet mellom jus og fag, fordi det er blitt ført såpass mange saker. I alt bygger prosjektet på 67 domsavgjørelser, pluss et betydelig antall søksmål og rettsforhandlinger som har endt i forlik. I tillegg har Rindal Lundeberg og Solvang selv fulgt en del aktuelle rettsaker.

RETTSAKTIVISME

Av de innsamlede domsavgjørelsene viser det seg at to tredeler av alle sakene er ført fra 1995 og frem til i dag. Det har altså vært en radikal økning av tidligere elever som går til erstatningssøksmål mot skolen på grunn av mangelfull opplæring. Grunnen til at nesten to tredeler av sakene er blitt ført de siste syv årene, mener de to forskerne henger sammen med det de kaller rettsaktivisme, en generell økt tendens til at enkeltinivider bruker domstolene til å fremme sine særinteresser.

- Stadig flere bruker retten som en mulighet til å endre på ting de oppfatter som urettferdige. Vi ser en tendens til en økt rettighetsfesting i forbindelse med spesielle behov i mange sammenhenger i samfunnet, forklarer Lundeberg.

- Kan man si at vi nærmer oss amerikanske tilstander?

- Det kan man si i den forstand at stadig flere rettigheter i forhold til det offentlige blir lovfestet og i mindre grad knyttet til en fagpersons skjønn. Dette har man kommet mye lenger på i USA, sier Solvang. Men legger til at der mange forbinder amerikanske tilstander med noe negativt, som at for eksempel en lege ikke tør å ta i skalpellen i frykt for å bli saksøkt i etterkant, er amerikanske tilstander fremragende tilstander for funksjonshemmede.

- For dem har det alltid vært en viktig kampsak å få lovfestet sine rettigheter, ikke bare i forhold til bevilgninger, men også i forhold til moralsk anerkjennelse, sier han.

- Rettighetsstrategien oppfattes som et instrument for sosial forandring, som gjør velferdsstatens klienter mer uavhengige av den profesjonelle ekspertisens bedømmelser, forklarer Lundeberg. I Norge har for eksempel rettighetsfestingen på opplæringsfeltet ført til at rundt seks milliarder kroner av skolebudsjettet er bundet i vedtak om ressurser til elever med særlige behov.

RETTE SORTERER

Å gå til rettsak for å bøte på noe som oppleves urettferdig er et viktig demokratisk virkemiddel. Men konsekvensene kan bli problematiske. I en kronikk trykket i Bergens Tidende under tittelen «Ses vi i retten?» skisserer Rindal Lundeberg følgende scenario: «I skolesammenheng kan denne rettsliggjøringen resultere i unødige fordyrende byråkratisering når ressursbruk bindes opp i nitid dokumentasjon av ethvert pedagogisk tiltak av frykt for klager og søksmål. (...) Vi kan videre se en tendens til kontraktorienterte og gjennomregulerte lærer-elevrelasjoner som fortrenger personlige tillitsrelasjoner, fleksibelt lærerskjønn og uformelle normer for hva som til enhver tid vurderes som risikabelt eller riktig. «

- Det som er særlig interessant er at det er retten som sorterer ut hvem som er verdig eller uverdig trengende, hvem som har rettskrav på spesialundervisning og hvilke typer læreverser som er skolens ansvar, sier Lundeberg.

For å avgjøre dette hentes ofte fagpersonene inn i varmen igjen, som sakkynndige. I roller som både meddommere og vitner for partene.

- Slik kan man si at det foregår en vitenskapskamp innenfor rettssalens vegger, der både saksøker og saksøkte opererer med «sine» eksperter. Av intervjuer jeg har gjort vet jeg at mange fagfolk opplever dette som svært ubehagelig, og at de i noen tilfeller føler seg tvuget til å si ting med mer sikkerhet enn de føler de har belegg for, sier Lundeberg. Hun har funnet at selve diagnosesettingen er viktig for å avgjøre hvem som skal få erstatning.

- Det er et klart mønster at erstatning

utløses dersom rettssalens sakkyndige kan klassifisere vanskene i definerte diagnoser. Hvis det sannsynliggjøres at saksøkers vansker har et sammensatt og uklart årsaksbilde fritas ofte skolen for ansvar, sier hun. Dette selv om loven sier klart at årsaken i prinsippet skal være irrelevant for hvorvidt elevene skal få spesialundervisning, og at det er behovet for hjelp som skal være avgjørende.

- Et diagnoseorientert fordelingsmønster er urettferdig siden mange vanskeligstilte elever med like stort, eller større, behov for hjelp faller utenfor den rettslige kampen om anerkjennelse.

DET UOPPDAGETE GENI

Mens Lundeberg har vært mest opptatt at det juridiske aspektet ved dysleksirettssakene, har Solvang beskjeftiget seg mer med dyslektikeren og diagnosens betydning. I rundt en tredel av rettssakene har personer med denne diagnosen vunnet frem med sitt erstatningskrav. Vanligvis har erstatningsbeløpet ligget på mellom 150 - 200 000 kroner. Oftest viser det seg at sakene vel så mye handler om moralsk oppreisning for urettmessig behandling, som om penger. - Det er veldig interessant å se rettens begrunnelser for å idømme erstatning, sier Solvang.

- Man skulle tro at det dreide seg om såkalt «medical malpractice» og at saksøker har fått erstatning for feilbehandling eller for at vedkommende ikke har fått rett undervisning. Når man leser dommene ser man at dette egentlig ikke spiller så stor rolle. Det retten har lagt vekt på er den styrkingen av selvtilit dysleksidiagnosen gir. Retten legger altså stor vekt på den sosiale siden av saken. Saksøker blir så og si frakoblet et stempel som evneveik og tildømt en diagnose som er lettere å bære på ryggen, sier han.

Han tror selve auraen rundt diagnosen kan være en viktig grunn til at mange flere velger å gå til sak i denne forbindelsen, enn for eksempel i forbindelse med plager påfølgende som følge av mobbing.

- Jeg skyter litt fra hoften her, men jeg tror noe av grunnen kan være at det hviler en aura av det uoppdagede geni rundt dysleksidiagnosen. Og med god grunn: Det sies at både Leonardo da Vinci og Albert Einstein hadde dysleksi, sier han. (Sax, 3/4, 2007)

Hyllebærsaft til influensaen

Et nytt preparat av hyllebær har i forsøk vist en kraftig nedbrytende effekt på influensavirus. Ni av ti pasienter ble kurert etter tre dagers hyllebærkur, ifølge israelske forskere.

-I århundrer har svarthyll vært brukt i norsk folkemedisin.

-Modellforsøk på virus avslørte en kraftig nedbrytende effekt på virus både av type A og B.

Kontrollerte doble blindtester på pasienter med influensatype B har også gitt overbevisende resultater.

Hele 90% av pasientene ble kurert etter tre dagers inntak av hyllebærpreparatet Sambucol. De øvrige fikk et raskere og lettere sykdomsforløp.

- Andre forsøk og studier viser at Sambucol styrker immunforsvaret og virker nedbrytende på ulike virustyper.

I folkemedisinen har hyllebær vært kjent for sin positive virkning mot infeksjoner i øvre luftveier, forkjølelse, betente mandler, strupekatarr og influensa.

Kilde: Berit Kvifte Dagbladet

Kan en si at økologisk landbruk er bærekraftig, hvis det er avhengig av at en stor del av landbruket drives konvensjonelt?

Ta hele kretsløpet i bruk

Av **Arne Grønlund**,
seniorforsker ved
Bioforsk Jord og miljø

EN VIKTIG DRIVKRAFT for økologisk landbruk er ønsket om å utvikle et bærekraftig landbruk basert på lokale og fornybare ressurser. Men regelverket som styrer økologisk landbruk kommer ofte i konflikt med intensjonene.

Kunstgjødsel skal ikke brukes i økologisk landbruk. Et av hovedargumentene er at verdens fosforreserver er begrenset. Men det er tillatt å bruke råfosfat fra de samme reservene, der er fosforet vesentlig mindre tilgjengelig for planter enn i vanlig kunstgjødsel.

BEGRUNNELSEN FOR ikke å tillate mineralsk nitrogengjødsel er at produksjon av kunstgjødsel er energikrevende og slipper ut store mengder CO₂ og lystgass. Men den ekstra CO₂-bindingen gjennom fotosyntesen som kunstgjødsel bidrar til, kan være flere ganger større enn klimagassutslippene ved gjødselproduksjonen.

I økologisk landbruk er det heller ikke tillatt å bruke avløpsslam og menneskeurin som gjødsel. Resirkuleringen er dermed begrenset til husdyrgjødsel, slakteriavfall og matavfall, mens næringsstoffer i mat som konsumeres av mennesker, tas ut av kretsløpet.

DERSOM EN SKAL dekke det globale matbehovet, bør vi spise mer planteprodukter og kaste mindre mat. Dette vil føre til mindre mengder husdyrgjødsel og avfall, og mindre gjødsel til økologisk matproduksjon etter dagens regelverk.

Ved økologisk kornproduksjon skjer nitrogenforsyningen i form av biologisk nedbryting av organisk gjødsel eller grønn gjødsel, som er planterester fra tidligere vekstsesonger. Frigjøringen av nitrogen kan foregå over et langt tidsrom. Dette kan føre til for lavt innhold i jorden

i første del av vekstsesongen hvor kornplantene tar opp næringsstoffer, og for høyt innhold senere i sesongen. Resultatet kan bli lavere avlinger og stort overskudd av nitrogen i jorden om høsten, som igjen kan føre til utvasking av nitrat og utslipp av lystgass til atmosfæren.

MULIGHETENE FOR økologisk produksjon i Norge er størst ved husdyrproduksjon basert på eng og utmarksbeite. Nitrogenbehovet kan delvis dekkes ved bruk av kløver. Fosforinnholdet i jorden er generelt høyt på grunn av lang tids bruk av mineralgjødsel. Det er også tillatt å bruke ikke-økologisk husdyrgjødsel.

Ca. 30% av arealet på en gjennomsnittlig økologisk gård i Norge drives konvensjonelt. På dette arealet har en mulighet til å bruke kunstgjødsel til forproduksjon, og senere resirkulere de samme næringsstoffene i husdyrgjødselen til økologisk dyrking.

FOR Å LYKKES med økologisk produksjon er en avhengig av næringsrik jord og tilgang på husdyrgjødsel eller organisk gjødsel fra mat- og slakteriavfall. Felles for disse næringsstoffkildene er at de for en stor del har sin opprinnelse i kunstgjødsel. Kan en si at økologisk landbruk er bærekraftig, hvis det er avhengig av at en stor del av landbruket drives konvensjonelt?

Økologisk landbruk kan nok bidra til å utvikle dyrkingsmetoder som kan overføres til det konvensjonelle landbruket, men det kan neppe drives bærekraftig i større skala. Et bærekraftig og miljøoptimalt landbruk ligger trolig i skjæringspunktet mellom det konvensjonelle og det økologiske. Der kan man resirkulere næringsstoffer i alle deler av kretsløpet, og tillate bruk av kunstgjødsel der det kan virke positivt på miljøet.

(B. T. 22/2 2009)

Gråvær i vente

Tror du at sportegn i skiftende vannspeil forteller deg gåten om fremtidens vær,
- og strømråkas bekk sorm brøyter på fjorden,
varsler den skybrudd og at stormkast er nær?

Tror du luftige svaler har speidende øyne
rettet mot solskinn som ennå er skjult?
Er stupende svaler et foregangsvarsel om lavtrykk
som frister med råttent og hult?

Jeg tror det blir gråvær før natten er omme,
trollbekken skummer på blåsvarte hav, og fanden
gir ulyd i svalen som stuper ved solefalls-
skumring - så lunken og lav..

O. Gullteig

Å redefinere alternativ energi

Steven M. Greer M.D.
The OrionProject.org

Når det brukes over 100 milliarder dollar på investeringer i alternativ energi i år, så er det på tide å stoppe opp og spørre: Hva er virkelig alternativ energi?

Til nå har diskusjonen hovedsakelig fokusert på sol, vind og biodrivstoff. Biodrivstoff er egentlig ett skritt forover og to tilbake.

Sol- og vindenergi er lovende, men svært kostbart. Spesielt for den gjennomsnittlige huseier. Og vårt forfalle elektrisitetsnett er ikke tilpasset transport av den store skalaen på sol- og vindgenerasjonen.

Temaet avanserte elektromagnetiske systemer som henter energi fra det endeløse nullpunkt energifeltet som flommer rundt oss, blir fullstendig oversett av de tradisjonelle (og til og med de alternative) mediene.

I tiår har oppfinnere og vitenskapsmenn gjort fremskritt på dette området, bare for å bli latterliggjort, oversett eller aktivt undertrykket.

Jeg ble nylig kontaktet av en nær venn av et medlem av Kongressen, som beskrev arbeidet for det amerikanske energidepartementet og hvordan han ble ledsaget inn i store lokaler hvor flere dusin

av slikt ny energi utstyr ble hemmelig lagret og unntatt offentligheten. Dette er en vanlig person som vet at vi kan gjøre det bedre - og at vi må!

Thomas Friedman fra New York Times har nylig etterlyst en energirevolusjon. Vi ved TheOrionProject.org er enige. Det er på tide med en ekte energirevolusjon som fullstendig erstatter det kollapsende sentraliserte energisystemet.

Det er på tide at rimelig, rikelig energi, basert på avanserte konsepter i fysikk og elektromagnetisk teknologi støttes med minst det samme nivået av finansiering som sol- og vindenergi mottar nå.

Sol- og vindenergi er flott - men når ett eller to skitne, kullfyrte kraftanlegg settes i drift hver uke i Kina og India, så er det for lite, for sent.

Hjelp TheOrionProject.org med å bringe frem de virkelig alternative energiløsningene som vil sette menneskeheten fri fra olje, gass, kull og et bankerott, sentralisert system for energi og økonomi.

Det er tid for virkelig forandring!

Denne artikkelen er oversatt av

Susanne Helgesen - www.tobeone.no
(Ildsjelen 6/2008)

Troverdig healer – tvilsomme kritikere

Svein Otto Hauffen

Den aktuelle debatt om den synske healeren Joralf Gjerstad, tilsier at ord i saklighet, fra en som har hatt samtaler med ham gjennom en 20-årsperiode, kan interessere flere lesere. Kort sagt av en som vet hva og hvem han snakker om.

Vårt første møte fant sted i min hjemby Steinkjer - få mil fra Snåsa. Etter hans foredrag ble vi presentert, og hans første ord var: "Du skriv godt! Æ les ailt du skriv-. Det e bare ein feil med det: Du skull skriv oftar !"(I Trønder-Avisa og i SAMFUNNSLIV

(www.samfunnsliv.no)

Ved våre møter hadde vi samtaler om flere interessante og seriøse emner. Hans evner ble minst omtalt. Ganske enkelt fordi han selv aldri begynte å snakke om dem. Personlig ville jeg ikke fritte ham ut. Dessuten hadde vi nok interessante ting å snakke om. At han dertil enkelt og greitt hjalp meg ved eftervirkninger av en fysisk skade, blir nærmest en bisak her.

Tillitsverv

Ble jeg spurt om jeg kjenner en mer besindig og troverdig Trønder enn Gjerstad, måtte svaret bli: Nei. - At han har hatt mangeårig tillitsverv i den Norske Kirke, sier vel også noe.

I tidens løp har jeg møtt flere besindige kjenninger, som er blitt hjulpet for uli-

ke plager, av ham. Jeg ser intet saklig grunnlag for å betvile deres nøkterne, og gjensidig bekreftende, beretninger om hvordan de ble hjulpet.

Ukontrollert fantasi

Den uverdige mistenkeliggjørelse av en aktverdig og troverdig hedersmann som Gjerstad, har intet med objektet eller objektivitet å gjøre; derimot med de subjektive kritikers ukontrollerte fantasi som maskeres bak kvasivitenskapelige floskler. (Bl.a i Morgenbladet)

Saksinteresserte vil(le) utvilsomt ha utbytte av å lese Øystein Parmans vel-skrevne og velorienterende bok om den landskjente Marcello Haugen. Ham kjente jeg også personlig. Min venn Asbjørn Dyrstad fra Steinkjer, fortalte at Haugen hadde sett en rekke ting fra hans liv, som selv ikke hans nærmeste kjente til. Forskjellen mellom de to kan kortest karakteriseres slik: Mens de synske evner stod i forgrunnen og de helende i bakgrunnen, hos Haugen -forholder det seg motsatt hos Gjerstad.

Kun 400 av de 1000 abonnenter (skoler og biblioteker får avisen gratis) trengs for å gjøre Samfunnsliv selvgående. Så hvor blir dere av, betalende abonnenter Støtt Samfunnsliv i denne avisdødens tid!

Mat for alle også i fremtiden?

Nå er vi midt i en finanskrisa, og klimatrusselen er brennaktuell, likevel klarer ikke verdens ledere å sette en ny dagsorden. Vi vet at vi har en matvarekrise - en global fordelingsutfordring vi aldri før har sett.

Av **Anders Braanaas** og
Hilde Buer, økobønder og
SlowFood-medlemmer

DET ER MANGE måter å produsere mat på. Vår tids enorme energitilgang har gitt oss muligheter til å produsere mat uhyre effektivt. Soya produseres f.eks. i hovedsak i enorme monokulturer i USA med Round-Up-Ready. Dette er

LIVSVERDI

Det BDB best kunne se er menneskelighetens livsverdi når den ved selvkontroll blir fri fra selvskhetens slaveri.

Devaluert - knapt noe verd blir intellekt og kunnskaper på livets ferd - hvor man betrakter andres menneskeverd.

Innbilder man seg hevet over slikt er det en selvbedragersk tankesvikt. En fiktiv tankekonstruksjon og illusjon.

Når noen gjerne blir frenetisk er lystgrunnlaget dels genetisk med lyst til brølope og troll.

Om våre stemninger er variable blir våre aggresjonsutøvelser ei akseptable med krenkelser og verbal vold.

Enhver har plikt til selvkontroll! DEN gjør oss mennekelig! Til mere enn dyr og troll. Svein Otto Hauffen

Dikteunst
«Å dikte er å SE»
sa Ibsen - som har sett det.
Kunsten er å fortsette det sette slik at alle kan innse det rette.

SOH

genmodifiserte planter som tåler sprøytemiddelet Round-Up, slik kan svære landområder legges øde og bare denne planten har livsvilkår gjennom at jorda tilføres kunstgjødsel.

En slik måte å produsere mat på, fører til en sanering av mangfoldet. De aller fleste plantesorter og husdyr er ikke effektive nok i et slikt industrielt paradigme. Halvparten av alle verdens levende arter finnes i jorda. Død jord er erosjons svak, tørkesvak, tåler ikke oversvømmelser, binder ikke karbon og produserer ikke noe uten store mengder tilført energi.

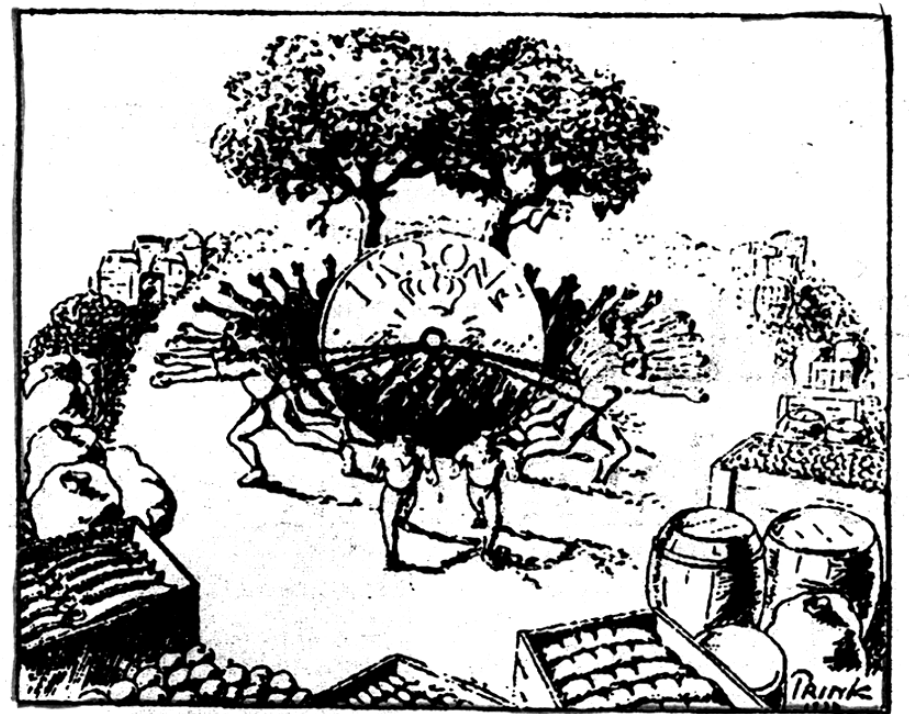
MANGE STEDER ER også vannressursene ødelagt av forurensing og overforbruk. Så lenge vi har råd til å tilføre store mengder fossil energi gjennom pesticider og kunstgjødsel, og nok vann, får ikke død jord dramatiske konsekvenser for matforsyningen. I dag produserer vi f.eks. tomater her nord, på matter av steinull, så lenge vi har olje, er dette mulig. Kjøtt produseres med stor dyretetthet, med før som kunne vært menneske-mat, med hormoner, antibiotika og med gjødsel i svære sjøer. Konsekvensene for miljø og klima er formidable.

Levende jord gir oss både mat, resirkulerer avfallstoffer og beskytter mot smitte. Levende jord har stor evne til å binde karbon og bidrar slik til å dempe klimatrusselen. Kyotoavtalen slår fast at industrilandbruket og global transport av matvarer står for 35 % av drivhusgassene.

KARBON-, NITROGEN- og vannets kretsløp er helt avgjørende for matvaresikkerhet og fremtidig klima. Oljeforbruket vårt tilsvarer i løpet av ett år like mye karbon som jorda har brukt 400 år på å lagre. Jordas naturlige kretsløp kan aldri resirkulere dette, og vi får en opphoping av CO2 i atmosfæren og forsurening av havet. Det vi trenger er levende resirkulerbart karbon, som er grunnlaget for alt liv.

Det organiske karbonet finnes i alt levende og bindes gjennom plantenes fotosyntese. Løsningen ligger i matproduksjon som binder karbon fra lufta, samtidig som det kontinuerlig føres tilbake til jorda. Slik matproduksjon er miljøvennlig og bærekraftig.

NITROGENFORURENSNING fra industrilandbruket står for hele 60 % og den øker! Dette nitrogenet kommer fra

overgjødning av jord, med lettøselig nitrogen. Levende jord med god struktur har stor evne til å binde nitrogen som siden brukes som plantenæring. Industrijord som er pakket sammen av store maskiner og som er død pga. kjemikalier, har ikke denne evnen. Det er denne intensive driftsformen som fører til det enorme tapet av nitrogen til luft.

Ved å ikke ta hensyn grunnleggende kunnskap om naturens kretsløp og ved fremmedgjøring av naturlige prosesser, får vi farlige politiske løsninger som Den Grønne Revolusjon og nå GMO. Det er en illusjon at dette gir fattigfolk nok mat. Det er på høy tid å slippe til biologer og økologer i landbruket!

BIODIVERSITET ER ikke et abstrakt begrep, det er livet selv! Det er mat, miljø, kulturer, nasjoner, av ville og kultiverte planter, av husdyr og ville dyr, av insekter, bakterier, sopp og uendelig mye mer - alt tilpasset ulike naturgitte vilkår. Vokterne av dette rike mangfoldet er bønder, gjeterne, miljøarbeidere, fiskere, håndverkere og kokker.

Forrige generasjon amerikanere kunne velge mellom 1000 potetsorter, i dag har de fire hovedsorter igjen. Det samme skjer på husdyrsiden, bare noen få kuraser dominerer hele verdens melkeproduksjon. Tilsvarende ensretting ser vi i hele verdens husdyrproduksjoner. Vi vet lite om hvilke utfordringer fremtiden byr på.

DETTE HYPERAKTIVE landbruket klarer ikke å fø verden, lokale matprodusenter som en gang drev bærekraftig lokal matproduksjon er utkonkurrert av store, pengesterke produsenter eller av billig import. Slik forsterkes fattigdomsproblemet og svekker nasjonenes evne til å fø sine egne. Kunnskap som går i arv i generasjoner blir også borte. Det industrielle landbruket med global kan umulig være det som skal skaffe oss alle mat i fremtiden.

Nå er vi midt i en finanskrisa, samtidig som klimatrusselen er brennaktuell, likevel klarer ikke verdens ledere å sette en ny dagsorden. Vi vet at vi har en matvarekrise - en global fordelingsutfordring vi aldri før har sett. Aldri før har vi hatt så mye kunnskap om naturens uendelige rikdom og om økologiens sårbare sirkler, hvordan kan vi fortsette med vår tids respektløse rovdrift på mennesker, dyr, jord og ressurser?

(B.T. 11/1 2009)

Totalitets - - -

ning?

- Ja, økologisk landbruk er ett. Tanken er å tilføre jorda liv - ikke presse ytelser ut av den. Det samme må gjelde for kulturen: ikke bare redusere det negative, men skape mer.

- Hvor starter Norge? Hva bør Stoltenberg eller Solberg gjøre i neste budsjett?

- Problemet med politikken er som i økonomien: Kortsiktighet. Og lite kan gjøres på fire år. En studie viste at mange sentrale EU-politikere skjønner miljøproblemene - men vil løse dem på konvensjonelle måter, basert på økonomers råd: Avgifter og subsidier, forbud og påbud. Da kan du løse delproblemer, men risikerer mye større problemer på andre områder. Vi må ha organiske, ikke mekaniske løsninger. Det er som med helsevesenet: Problemerk løses utenfor sykehusene, når vi forstår bedre hvordan vi bygger sykdom. Vi trenger helhetstenkning. Hvor er generalistene?

- Disse EU-politikerne vil iallfall handle nå. Du har bare råd som kanskje monner på lang sikt. Ett konkret råd til Stoltenberg?

- Å etablere et samarbeidende nettverk, der man inviterer personer som ikke er direkte berørt i stridsaker. I Bodø har vi begynt å eksperimentere med kafedialoger. Folk treffes. Et fengsel eller sykehus har potensial til å bli et kulturhus, der økobønder, kunstnere, innvandrere kan treffes, lage mat, utveksle erfaringer.

- Det blir mye tust, nye konflikter, gøyale avsporinger?

- Sikkert. Men utprøving av ideer er helt nødvendig - og vi må inngå i nye diskusjoner uten å være for sikre på egne kjepphester. Motsetninger bringer tenkingen videre. Vi har nå et kunnskaps-samfunn, men det vi trenger er et visdomssamfunn. Visdom er verdiforankret kunnskap. Etik er ikke noe som kan komme til slutt, i bedriftene, universitetsfagene - det må reflekteres inn fra grunnen av.

Markedet fungerer. Finanskrisen betyr at markedet sier fra om en grov ubalanse. Kortsiktig medisin må til for å hindre arbeidsløshet. Men først og fremst må krisen brukes som en anledning til å utvikle et bedre system. Økologisk økonomi er ett alternativ. Andre må prøve ut andre systemer og tenkemåter. Uansett må verdiene inn i økonomien. Mennesket, økonomien og naturen må få sjelen tilbake. (Folkevelt 2009)

Nyorienteringen i Norge

Foredrag på Kullerud Højskole, Danmark, etter innbydelse fra den danske bevegelsen «Nye veje»

Nyorienteringen i Norge

hva i all verden er det, sier enkelte. Dere snakker jo stadig om Bibelen og kristendommen, men dere vil ikke gå inn for å danne noen religiøs sekt.

Og dere snakker like meget om økonomi og samfunnsforhold, men dere vil ikke danne noe politisk parti heller.

Kan dere ikke la oss få nyorienteringen i et nøtteskall, så vi kan få en liten anelse om hva dere mener. Å lese Brochmanns bøker går jo ikke an. Han skriver så innviklet om så mange ting som vi ikke skjønner, og - forresten så snakker dere altfor meget om Brochmann!

Det kan kanskje se slik ut, men da må vi være klar over at det er et helt nytt livsbilde Brochmann brukte hele sitt voksne liv på å klarlegge for menneskene.

Når vi tenker oss tilbake til den tid, da tenkningen skulle forlate oppfatningen om at jorden var flat, er det helt naturlig at navn som Kopernikus, Galilei og Newton kommer inn i bildet. Dengang var det jorden og dens plass i universet det gjaldt. Denne gang er det mennesket og dets plass i det levende samfunn det gjelder.

Men har da Brochmann oppdaget noe som kan ha betydning for menneskene? Svaret er ubetinget ja. Tross misforståelser, bakvasking og bevisst løgnpropaganda om Brochmann og hans påvisninger, er det forbausende å oppdage hva han allikevel har klart å så i den norske folkesjel. Hvorfor de lærde fremdeles gjør motstand ligger klart i dagen. Hvis Brochmann har rett, har jo de tatt feil. Det er særlig innenfor området teologi og naturvitenskap feiltolkningen gjør seg gjeldende.

Det som først fanget min interesse var en interpellasjon han hadde holdt i Stortinget i 1934. Han foreslo at Norge skulle sammenkalle lærde folk fra hele verden, for at de skulle prøve å finne årsakene til at det blir krig, når ingen egentlig vil ha det.

For en glimrende idé, tenkte jeg. Her var det virkelig noe å satse på. Hans forslag ble nedstemt med 149 stemmer imot hans egen.

Da satte jeg meg ned og skrev et brev til Brochmann, og sa at jeg oppfattet ham som den klokkeste av de 150 som satt i Stortinget dengang.

Jeg fikk svar med en gang, og han sendte meg en bok som het «Sjælen og sjæleforskningen». Dette var i 1940 og for meg den gang var dette tungt stoff. Jeg leste litt - og la den vekk gang på gang, men så kom jeg til en setning som fikk meg til å sperre øynene opp:

«Kan en krone forrente seg» sto det.

Renteberegning var en del av mitt daglige arbeide, og det hører jo med til skolens pensum, og så kommer denne mannen og sier at det er menneskenes ukontrollerte fantasi som er ute og går. En krone er og blir en krone om man putter den i banken aldri så mye.

Kort sagt min interesse var vakt, men det trengs ikke bare interesse. En må også ha tålmodighet til å tenke gjennom

tingene fra nytt, og en får etterhvert et helt nytt livssyn. Mange hevder at meget av det Brochmann kommer med har vært sagt tidligere, og det stemmer nok. Han var ikke redd for å sette seg inn i andres tankegang og bygge videre på det han fant brukbart. Men han har klart å få frem syntesen - helhetssynet på livet. Det vi nettopp har manglet for å finne mening i tilværelsen.

Vi hadde altfor lenge delt opp tilværelsen i forskjellige områder som ikke skulle ha noe med hverandre å gjøre. Enkelte synes at hans mest betydningsfulle arbeide er hans videreføring av Freuds individualpsykologi til å gjelde samfunnet - kollektivet.

Brochmann påviser hvor liten bevissthet vi har om oss selv som kollektivt vesen. Vi oppfører oss på en måte som privat individ og på en helt annen måte som del av kollektivet.

Personlig mener jeg det har vel så stor betydning som hans bibeltolkning, men en kan vel si at hans psykologiske studier gjorde at han lettere kunne forklare sammenhengen med menneskenes adferd og deres samfunns vekst og utvikling.

Dette med at vi nevner Brochmanns navn betyr ikke at vi vil ha ham på noen tempeltinde. Han selv advarte nettopp mot noe i den retning. Han var en samfunnsforsker som arbeidet utrettelig for å vise oss veien til et nytt syn på oss selv og samfunnet. Veien å gå er å tenke riktig. Åndslivet er det helt avgjørende for utviklingen. De ytre forhold er produkter av det mønster som hersker for vår opplæring.

Den skapende ånd arbeider via symboler - bilder, og en av de største farer her er at vi ikke er oss bevisst at vi har lett for å forveksle bildet med virkeligheten.

Men kan nyorienteringen puttes inn i et nøtteskall? Brochmanns mangeårige medarbeider Gert Edvard Bonde har forsøkt på det, og jeg tar det med stort sett etter hukommelsen.

I et nøtteskall

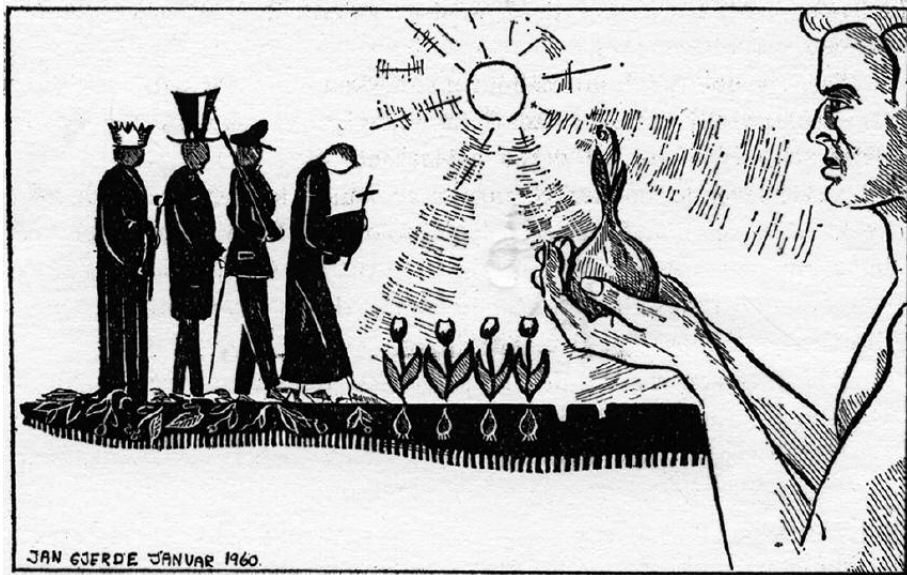
Først og fremst kommer påvisningen av eksistensen av Det levende menneskesamfunn, der liksom murtuen er skapt av Gud, og liksom murtuen er av organisk natur og følger det organiske livs universelle lover.

Det levende menneskesamfunn kan styre seg selv - det kan gå av seg selv. Det er av overindividuell natur. Fra skapereens hånd er det nedlagt selvvirksomme krefter og drifter i menneskene samtidig som de selv har fått fantasiens nave og høyere bevissthet.

«Staten» er en av menneskene skapt tvangstrøye omkring det levende, organiske, selvvirksomme menneskesamfunn.

I statens skoler læres alle opp til å tro at dette er den eneste form for samfunnsliv. Vi læres opp til å tro på staten som en slags gud, og vi blir statshedninger.

Det levende samfunn utvikler seg mot den samfunnstilstand som kalles Guds rike. Denne tilstand er nådd når mennesket også får utforsket åndslivets lover. Man må finne frem til lovmessigheten og innordne seg den. Da har man gått den

Hva er logokratiet?

Logokratiet er en kristen åndsretning som i motsetning til statskirken og sektene vil praktisere den av Kristus anviste kollektivism, altså Kristi rettsånd, økonomi, moral og oppdragelse.

I motsetning til statskirken vil vi angripe og avsløre mammondyrkelsen, klassekampen og det offentlige hedenskap. Vi vil kamp imot den organiserte og autoriserte synd, som organisert tyveri, mord, bakvaskelse, offentlig begjær, åger, avgudsdyrkelse og idealdyrkelse. Vi vil at de 10 bud og grunnloven skal respekteres og praktiseres av øvrigheten, og av samtlige embetsmenn og tillitsmenn. - Vi vil bort fra fariseismen og hykleriet som «avsiler myggene» (små private forsyndelser imot forskriftene), men som «sluker kamelen» (de store offentlige organiserte og «lovlige» forbrytelser).

Logokratiet vil hele folkets materielle frigjørelse ved en rasjonell utryddelse av alle Norges naturlige ervervsmuligheter. Vi tror ikke på muligheten av materiell velstand for alle ved monopoler, privilegier, og næringslivet styrt og regjert av embetsmenn og bestillingsmenn. Vi tror at den rette drivkraft i alt næringsliv beror hos de bransjekyndige selv, og ikke hos de fast lønnede og hos offentlige leiesvenner. Vi vil derfor opprettholde grunnlovens prinsipper om full næringsfrihet og likestilling for alle. Alle har den samme rett til fri livsutfoldelse, hvorfor vi vil oppheve alle «millombils lover» og alle andre tvangsinngrep, som i åpen strid imot grunnloven og folkeviljen er blitt lurt, lokket, narret og truet inn på folket.

Vi vil bekjempe den trelleånd og alt trellesinn som med folkets penger har kjøpt menn og kvinner til å selge sin overbevisning og rettsfølelse for øyeblikkelig vinning, og vi vil holde dommedag over dem som med underfundighet, list og urettferdighet, har uthulet det frie næringsliv og lagt vårt folk i lenker for å utbytte folket for oppdiktet vinnings skyld, slik sentralvesenets og trykkesvesenets konsekvens er.

Vi vil ingen mennesker noe vondt, men oppklaring av tidens problemer og mislige forhold for helhetens skyld.

Det er ikke den frie konkurranse som i seg selv er skyld i de mange misligheter, urimeligheter og uholdbare tilstander. Både «krisene» og mislighetene er fremkommet fordi man under den frie konkurranse under de politiske partiers ledelse etter 1905, forlot den reale økonomi og de virkelige næringsveier, og isteden derfor gikk over til fiktivøkonomien og statsbudsjettismen.

Fiktivøkonomien (mammonismen) har i alle land i verden og til alle tider hvor den er innført alltid ført til samme mislige resultater, men dette har verden før vår tid ikke forstått.

Under obligatorisk dekapitalisering vil den frie konkurranse og det individuelle ansvar og initiativ være den eneste positive riktige og gjennomførbare vei til folkets materielle frigjørelse. - Vi henviser til logokratiets litteratur herom.

Arbeiderpartiene har ganske tapt evnen til å frigjøre vårt folk fra kapitalismens åk, fordi partiet har organisert embetsvelde og statskapitalisme og «velferdsstat», isteden for å gå den eneste rette vei: å dekapitalisere alle offentlige og private anlegg.

Under en pengeteknisk riktig innstillet samfunnsledelse vil alle interessemotsetninger falle bort av seg selv. Rik og fattig, stor og liten, geniet og middelmådigheten, gammel og ung, vil få samme livsinteresse: Det billigst mulige utkomme og den fulle utnyttelse av alle landets og folkets ressurser til felles fordel.

Den nåværende statskapitalisme og kommunekapitalisme hindrer oss alle fra fullt ut å nyte godt av de tekniske fremskritt. Budsjettismen er det største folkebedrag og kjempebluff i tiden.

Derfor roper vi: bort med undermålerne som må øve tvang, vold og sensur mot annerledes tenkende, fordi de selv er bildet på fordom og uvitenhet. Vi vil ha retten til saklighet istedenfor partiprestisjens dumhet.

Logokratiet representerer opplysning og fremskritt. - Vi vil at nye teorier og ny praksis skal gå hånd i hånd.

(Innføring i Logokratiet, bind 4)

rette vei. Vi har søkt og funnet frem til Guds rettferdighet - og får dermed ut fra gjensidighetens lov - alle ting i tillegg.

Vi kan da forlate den hedenske samlivsform, hvis orden Kristus ikke var av - og komme fram til det Guds Rike på jorden som det var Kristi oppgave å forbedre oss til.

Men hvordan skal vi klare det. Vi har jo med den «Hårde virkelighet» å gjøre. Her må vi være oppmerksom på det andre hovedpunkt i nyorienteringen:

Påvisningen av de to slags virkelighet som vi lever under. Alt som omgir oss er enten den objektive, reale virkelighet, naturen, åndslivet, universet og dets lover som Gud har skapt, eller den relative virkelighet, den fiktive med former, konvensjoner, institusjoner, avtaler og systemer som menneskene selv har skapt.

Det er denne fiktive virkelighet vi kaller den hårde virkelighet, men den egentlige hårde virkelighet må jo være den som er skapt av Gud og som vi må bøye oss for. Livets egne lover er de autoriteter alle må bøye seg for.

Den relative virkelighet derimot som menneskene selv har skapt, den kan vi forandre. Forandringen beror bare på menneskelige avtaler, som igjen avhenger av den menneskelige bevissthetsgrad.

Den skapende utvikling er derfor mulig fordi vi også har en fantasi vi har kontroll over, og ved å benytte den kan vi nå fram til den tilstand som kalles Guds Rike med et rettferdig samfunn.

Veien ut av tidens kaos og tvangsorganisasjon til idealsamfunnet på jorden, går derfor ikke gjennom noen av de politiske partier, men utelukkende gjennom utforskningen av det levende menneskesamfunns universelle lovmessighet. Ja, dette var stort sett ing. Bondes måte å si det på, men vi skal også ta med noe Brochmann sier om

To slags virkelighet

Følgende er hentet fra Sosiologisk tidskrift nr. 10, s. 595:

«Hele det sosialøkonomiske spørsmål er et spørsmål om to slags virkelighet.

Den fiktive billedvirkelighet (keiserens bilde) og den reale universale virkelighet, hvor der ikke kan bli mangel av den enkle grunn at vi ikke mere måler med fiktiver og misforstår og slåss, men fordi vi måler med evighetens store og endeløse rikdommer.»

Og så tar han med litt fra Bibelen:

«Gi, så skal dere gives! Et godt, stoppet, rystet overfylt mål skal gies eder i fanget. Ti med det samme mål som I måler med skal eder måles igjen.» Sitat slutt.

I den objektive virkelighet der hersker altså naturens egen økonomi. Der går ingenting til spille, alt blir tatt vare på, og naturen er så rik på alle våre fornødenheter at det skulle være mere enn nok til alle. Men når store deler av verden fremdeles sulter, kommer det av at vi bruker feilaktige mål. Vi måler alle ting i fiktiver. Vi lar pengene og tallmassene bestemme over våre liv.

Vi er med andre ord bundet til det Bibelen kaller mammon, og mammon har med hele dette skinnvirkelige systemet å gjøre. Et system som bærer spiren til sin egen oppløsning i seg fordi det bygger på fiktiver - bilder og ikke har sin rot i den objektive virkelighets verden.

Bibelen

Hvorfor skal vi endelig snakke om Bibelen. Det er mange som ikke liker det, men vi må henvise til den fordi det er den

eneste bok som forteller sannheten om menneskene og deres samfunnsliv. Hvilke farer og fristelser vi blir utsatt for på grunn av at vi er bolig for ånd og mangler bevissthet til å forstå og beherske de åndskrefter som gjør seg gjeldende i samfunnet. En kan godt si at Bibelen er den første lærebok i sosiologi.

En annen grunn til å snakke om Bibelen er at vi ikke skal undervurdere den virkning den kristne lære har hatt i snart to tusen år.

Tidens fylde

Jesus kom til verden i «Tidens fylde - og da all verden skulle innskriveres i manntall for å skattlegges under Rom.» I engelske bibler skal det visstnok stå - «skattlegges til mammons pris og heder.»)

Jesus klaget ikke over menneskenes ondskap, men over at de var lite våkne.

Han var en opprører mot det bestående samfunnssystem, og datidens lærde forsøkte f. eks. å fange ham i ord ved å spørre om det var riktig å betale keiseren skatt. Han ba da om å få se skattens mynt, og han spør hvis billede det står på mynten. Jo, det var keiserens. Våre dagers lærde utlegger dette bare som at det er riktig å betale skatt.

Brochmann legger imidlertid noe mere i det. Han mener at Jesus her ville demonstrere at dette med skatt er en følge av vår øvrige billeddyrkelse. Med andre ord vår oppdiktete skinnvirkelighet.

I virkeligheten er det produksjonen som må betale all skatt, og det er vel dette Jesus vil ha fram, når han ber en av sine disipler gå ned til sjøen og fange en fisk, så skulle han finne en mynt i fiskens munn. De var jo fiskere og fisken var deres produksjon.

Er Jesus en religionsstifter?

Vi oppfatter ikke Jesus som stifter av en ny religion. Det var ikke mere religion verden manglet, men lys og hjelp til å komme videre i utvikling.

Vi kaller ham Fredsfyrsten og Verdens Frelser, og Kristi lære har hatt en enorm betydning for individene, men Brochmann mener at han også kan kalles kollektivets frelser. Etter hans oppfatning talte ikke Jesus bare til det enkelte menneske, men vel så meget til samfunnet som helhet. Jesus sa om seg selv at han var kommet til verden for å vitne om Sannheten, og sannheten er det eneste som kan befri oss for de bjerge av løgn som fremdeles omgir oss.

Psykiske sanser

I tillegg til våre fysiske sanser mener Brochmann at vi er utstyrt med drifter som knytter seg til vårt sjelsliv. Han kaller det bevissthetsenergi og spør om disse krefter kan omformes og omtransformeres.

Han måtte låne uttrykk fra den fysiske verden, da man manglet ord og uttrykk for den psykisk-objektive forskning han drev med. Her må man være klar over at det ikke er individets sjeleliv Brochmann stort sett befatter seg med, men vår folkesjel. Han fører ofte barnets lek med symboler som de dikter liv i, over på kollektivt som også vokser og utvikler seg via symboler.

Her kan det passe å se litt på dette med Freud. Sigmund Freud er jo anerkjent som sjelelege. Spesielt hans påvisning av drømmelivets betydning for menneskenes sjelsliv fanget Brochmanns interesse.

Brochmann førte dette over på samfunnet, vi kan vel si over til massepsykologi, og han kom fram til at mennesket i

sitt daglige liv, i sitt kollektive offentlige liv lever på en måte som svarer til den måten vi lever på i drømmer om natten. Han mener hermed å ha skaffet bevis for at vårt åndsliv og sjeleliv er gjenstand for utvikling.

Han mener at samfunnsdannelsen og samfunnsutviklingen foregår på samme måte som åndslivet utvikler seg på i den enkelte, og han ser barndommen i religion og politikk på lignende måte som vi ser og kjenner vår egen vekst og utvikling - fra spire til liv, gjennom barndom - frem til manndom.

Her mener han å ha Kristus med seg i sitt dybdepsykologiske syn på massesjelen, og dermed å ha et nytt grunnlag å vise menneskene til bedømmelse av samfunnsforholdene.

I drømme er det ofte små bagatellmessige saker som blåses opp til store, viktige ting. I dagliglivet reagerer vi straks hvis noen stjeler, for ikke å snakke om mord. Det er jo en selvfølge at en hverken må stjele eller drepe, men når det organiseres krig og massedrap, da reagerer vi helt anderledes. Vi forsoner oss med det. Han sier videre at det ikke er den enkelte du og jeg som er herre over det. Det er massesjelens drømmeliv som hersker.

Kristus brukte uttrykket: «Ve eder I som avsiler mygg og sluker kameler. Dere fariseere og hyklere som går rundt og er dømmesyrer og nøieregnende, når det gjelder de små bagateller, men de store forbrytelser og massesynd reagerer dere ikke på.»

Brochmann mener at Kristus her taler til det kollektive dagdrømmende menneske.

Brochmann sier videre: Et annet trekk vi alle kjenner fra drømmelivet om natten er at fantasibildene forekommer oss som virkelighet. Vi vet jo ikke at vi drømmer, så det blir en relativ virkelighet. Men drømmen kan til de grader oppleves som realvirkelighet at vi våkner i angst og fortvilelse, fordi det vi drømte forekom oss som virkelighet.

Her tar han en sammenligning med det lille barnet som dikter liv i dukker, tomkasser o. l. Det er en drømmetilstand midt på dagen, og det lille barnet vet jo ikke at det drømmer. Det oppleves f. eks. som virkelighet at dukker både spiser og sover.

Se så på masse mennesket i sitt forhold til symbolet staten, kommunene og pengene, sier Brochmann. Det kan kun forklares på den måten at de ikke vet hva de gjør.

Folket er i drømmetilstand og opplever staten, kommunen og andre tankeformler som virkelighet.

Det er ingen grense for tøv og meningsløsheter vi kan oppleve i drømme. Freud kaller det for ubevisst selvmotsigelse. Brochmann mener at alle politiske partier ligger under for det samme dagdrømmeri. De dikter alle sammen liv i symbolene og tror på statens makt, kapitalens makt osv.

Som psykolog forsto Brochmann for alvor hvor bunnløst rik Bibelen er. Den inneholder nettopp dette ene: Å peke på den risiko og den sjanse som knytter seg til det å være et drømmevesen. Det er dette det kristne evangelium beretter om, mener han, og denne oppdagelsen stiller krav til oss selv i forholdet til våre medmennesker. Våre personlige ansvarsfølelser vekkes på en ganske annen måte enn før, fordi vi oppdager hvilken kolossal betydning det har hvordan vi oppfører oss i omgangen med våre medmennesker. Det blir mening i ordene: Gjør mot andre det du vil at andre skal gjøre

mot deg. Døm ikke, men tilgi din neste - ikke 7 ganger men 70 x 7 ganger.

Alt dette blir ikke bare en privatsak, men noe vi må praktisere i en sann kristen kollektivism, men så langt har vi ikke kommet ennå. Vi lar oss lett påvirke av paroler og propaganda, og i denne forbindelse kan det være på sin plass å snakke litt om menneskenes fiende. Hvem og hva er det?

Fienden

Før siste verdenskrig var man ikke riktig enig om fienden var Russland eller Tyskland. Hitler hadde den oppfatning at det var jødene som var fienden. Det var jødene som hadde skylden for all elendighet. Ved hjelp av propaganda fikk han mange til å tro at det var sant, og man ga seg til å forfølge jødene.

Så kom da krigen, og nå ble det jo ingen tvil lenger. Tyskerne var fienden. Bare Tyskland ble slått, så skulle det aldri bli krig mere. Det var tyskerne og prøysserånden som hadde skylden.

Etter 1945 flyttet imidlertid fienden til Russland. Det er kommunismen som er fienden, sier de vestlige land, og det er ikke så svært lenge siden amerikanske soldater ble velsignet av biskopene, fordi de skulle til Vietnam og ta knekken på kommunistene.

I østblokk-landene påstår de at den egentlige fiende er det kapitalistiske system som hersker i Vesten, og der står vi med et rustningskappløp verden aldri har sett maken til.

Men la oss se litt nærmere på kommunisme og kapitalisme. Har ikke begge deler med idéer å gjøre? Og kanskje ikke så forskjellige som vi tror? Kommunismen er en direkte følge av urettferdighetene i det kapitalistiske system, det kan det ikke være tvil om. De kapitalistiske landenes tendens til å sentralisere ender før eller senere i maktstaten. Ofte går det slik at militærvesenet overtar, og det blir diktatur.

Åndens våpen

Har vi det klart for oss at både kapitalisme og kommunisme har med idéer å gjøre, så ser vi at den eneste måten å bekjempe disse fiender på er ved åndens våpen - ved ordet.

Den egentlige fiende er den åndskvalitet som lyver på menneskene, og hvor sitter denne åndskvalitet, som Bibelen kaller satan eller motstanderen? Den befinner seg i vårt feilaktige livsbillede i mønsteret for vår opplæring.

Løgneren sitter i hele det skinnvirkelige system, hvori vi innpodes med læresetninger som ikke stemmer med virkeligheten. Vi må høste hva vi sår i samfunnet, da det er den samme livslovmessighet som gjør seg gjeldende i et menneskesamfunn som overalt ellers - og seden er ordet.

Sår vi mistenksomhet, hat og alles kamp mot alle, kan vi da vente å høste frihet, likhet og broderskap?

Det er den åndelige forurensning som må bekjempes, og til det finnes det intet annet våpen enn ordet.

Solveig Eivindson

Kun 400 av de 1000 abonnenter (skoler og biblioteker får avisen gratis) trengs for å gjøre Samfunnsliv selvgående. Så hvor blir dere av, betalende abonnenter Støtt Samfunnsliv i denne avisdødens tid!

«Verdenssituasjonen i dag er mer alvorlig enn før utbruddet av første verdenskrig»

Sten Inge Jørgensen og
Ellen Lande Gossner

Den dystre vurderingen kommer ikke fra hvem som helst. Sergei Karaganov er leder for det innflytelsesrike Rådet for utenriks- og forsvarspolitik i Moskva, og har vært rådgiver for flere russiske presidenter, inkludert den sittende. Sammen med blant annet Kofi Annan holdt han nylig foredrag under 50-årsjubileet til Norsk Utenrikspolitisk Institutt (Nupi) om en «ny verdensorden». Til Morgenbladet utdyper han sitt budskap:

- Faktum er at vi er på vei inn i en global krise, samtidig som den globale politikken er i ferd med å forvitte. FN har vist seg å være ureformerbar. Det internasjonale sikkerhetssystemet har kollapset. Massene reiser seg, spesielt i Midtøsten. Situasjonen er faktisk mer alvorlig enn ved opptakten til første verdenskrig, fordi vi nå har fått så mange atommakter.

Bakgrunn. Utgangspunktet for Karaganovs pessimistiske analyse deles i store trekk av flere observatører. Verden har de siste hundre årene beveget seg gjennom epoker preget av ulike geopolitiske spenninger, som da den kalde krigen ble avløst av en periode der den vestlige samfunnsmodeben så ut til å ha seiret.

- Jeg mener at finanskrisen markerte begynnelsen på en ny epoke da den slo inn høsten 2008. Men jeg er ikke enig med dem som tror at land som Kina og Russland vil lede an i å fremme en ny modell, basert på autoritær statlig styring. I realiteten lever vi alle i et intellektuelt og moralsk vakuum, både kapitalisme og kommunisme har feilet.

Karaganov tror det viktigste kjennetegnet ved den nye modellen er at verdens maktsentra forskyves østover, på bekostning av både USA, Europa og Russland.

- Det er merkelig når noen nå snakker om en ny kald krig mellom Russland og Vesten, som om historien gjentar seg. Denne aksens er snart ikke viktig lenger. Tyngdepunktet flyttes til Stillehavet og relasjonen Kina-USA. Om de vil være venner eller fiender er ennå åpent.

Ny verden. En annen viktig endring er at vestlige land og deres næringsliv har mistet mye av sin globale økonomiske makt. Mye av årsaken har med naturressurser å gjøre. De ressursrike landene har tatt mer kontroll over sine egne olje- og gassforekomster og sine egne gruver:

- Dette har skjedd parallelt med en prisstigning innenfor disse sektorene, som til sammen har ført til en enorm redistribuering av verdens finanser. Vi snakker om trillioner av dollar, som er overført til de ressursrike landene, sier Karaganov.

Vestens feil. Slik russerne ser det, kan Vesten for en stor del skyldes seg selv for den dramatiske situasjonen som har oppstått på globalt plan, mener Karaganov.

- De erkjente ikke at avslutningen av Den kalde krigen betød at de også måtte ofre noe selv.

Han peker på at amerikanerne og europeerne insisterte på å beholde sin dominerende makt i de internasjonale institusjonene, selv om disse fortsatt reflekterte vinnerne av andre verdenskrig, og ikke den nye verden.

- Istedenfor å legge ned Nato, bestemte de seg for å utvide alliansen. Dermed overså de spredningen av atomvåpen til nye land som India og Pakistan. De har ikke løst et eneste problem i Midtøsten. Og USA begynte å trekke seg tilbake fra det internasjonale våpenkontrollregimet.

Han mener USA både har gjort det legitime for nye land å skaffe seg atomvåpen, og at de har underminert Vestens moralske autoritet.

Russisk ydmykelse. Den historiske muligheten for en forbrødring med Russland ble spolt av alt dette, sier Karaganov. Hans skildring av hvordan Kreml har opplevd de siste tiårene, minner om beskrivelsen av en ydmyket nasjon:

- I begynnelsen var vi velvillige. Vi aksepterte å trekke oss ut av Øst-Europa, og vi måtte akseptere to bølger av Nato-ekspansjon. Men etter hvert skjønnte vi at det å være konstruktiv verken bar frukt eller ga oss fordeler, det bare skjerpet Vestens appetitt. Den russiske eliten trakk etter hvert den beklagelige konklusjon at bare en jernhånd og en villighet til å slåss med våpen om nødvendig, ville bli respektert.

Karaganov godtar ikke innvendingen om at russerne selv også har mye av skylden for de spenningene som er oppstått, ikke minst i forholdet til Ukraina:

- Vi subsidierte dette landet med billig gass i en femtenårsperiode. Likevel ble vi beskyldt for drive energiimperialisme og for å undergrave oransjerevolusjonen. I dag vil Moskva ganske enkelt ha full pris.

Karaganovs kritikk av Vesten rammer likevel indirekte også hans eget land, som når han klager over den økte autoritære tendensen i Kreml:

- Russerne syntes etter hvert at de meldingene de fikk fra Vesten var stadig mer dobbeltmoraliske og kyniske. I dag ler de dersom amerikanerne forsøker å belære oss på ett eller annet område. Dette er spesielt leit for meg, som lenge har vært involvert i den russiske menneskerettsbevegelsen.

Utenforskap. De dårlige erfaringene med det han omtaler som «konstruktiv» tilnærming til Vesten, ble ikke akkurat dempet da finanskrisen slo inn, forteller Karaganov:

- Lenge ønsket vi medlemskap i WTO, og forsøkte å gjennomføre reformer for å nå dit. Men nå tror jeg vi er glade for vårt utenforskap. Vi står fritt til å skjerme vårt næringsliv gjennom å øke tollsatsene. En ny WTO-tilnærming blir neppe aktuelt igjen før om en seks syv års tid.

Han presiserer at han ser frem til det:

- Vi ser allerede problemene som opp-

står ved at alle land satser på seg selv. Så på lang sikt tror jeg vi har det bedre innenfor enn utenfor WTO. Men ikke glem at også dette er en organisasjon fra den gamle verden. Det gjenstår å se om den vil overleve.

G12 - G14. Hva så med løsningene for den store krisen verden nå er kommet inn i? Hva tror den russiske analytikeren må til for at de mest dramatiske scenariene skal unngås?

- Først og fremst håper jeg at noen av de viktigste utviklingslandene kan få plass i et nytt globalt styringssystem. Jeg tror det er nok med 12-14 land totalt. Dette har jeg lenge vært en pådriver for, og jeg regner med at Russland vil støtte det.

Karaganov mener at dette er den eneste måten å begynne på dersom man skal få det nødvendige gjennomslag globalt for å løse den pågående finanskrisen. Men han tror ikke det skjer raskt:

- Vi så jo under det siste møtet i Washington at landene som møttes der slett ikke er modne for en skikkelig gjennomgang av det systemet vi har i dag. Det må nok til en lengre kriseperiode først.

Han legger til at han er glad for at Barack Obama vant valget med et budskap om endring. Han mener den nye amerikanske presidenten har mange flinke folk rundt seg. Dette tror han gir grunnlag for et håp om en mer vennligsinnet holdning til internasjonal institusjonsbygging på sikt.

Ny union. Den andre store saken Karaganov brermer for, er en ny «strategisk union» mellom Europa og Russland. Dette mener han er i begges interesse:

- Med utsikter til en langvarig periode preget av uforutsigbarhet, kaos og rivalisering, vil Russland være dømt til en «strategisk ensomhet» der de spiller det gamle geopolitiske spillet. Dette vil ta så mye av elitens oppmerksomhet at det går på bekostning av prosjektet med å modernisere landet.

Når det gjelder europeerne, tror Karaganov at heller ikke vi kommer til å føle oss bekvemme med utviklingen:

- Europa vil bli mindre og mindre viktig. Kontinentets andel av det globale bruttonasjonalproduktet (BNP) vil synke med 1-2 prosent hvert femte år. Dere kan håpe på en «myk landing», men dere vil i stadig større grad være avhengige av andres intensjoner. Bare gjennom en strategisk union med Russland vil Europa stå sterkt nok til å beholde sin rolle som et maktsentrum.

Han mener Russland og Europa komplementerer hverandre «økonomisk, politisk-diplomatisk, politisk-militært og geopolitisk».

Energi. Denne drømmen ville nok raskt blitt skutt ned om den ble forelagt de fleste kommentatorer i vestlig presse. Hvordan kan Karaganov tro at en slik tilnærming kan realiseres i en tid der spenningene tvert imot ser ut til å øke? Hvor omfattende må et slikt partnerskap være?

- Man må begynne med å bygge vi-

dere på et energisamarbeid, hvor vi allerede er gjensidig avhengige av hverandre. På dette området vil begge parter ha interesse av et felles «energikompleks» fordi de ønsker forutsigbarhet og sikkerhet.

Videre mener han at Europa og Russland har de samme overlappende interessene når det gjelder sikkerhetspolitikken. Dette vurderer han som det andre trinnet i samarbeidet:

- Ingen av oss ønsker en remilitarisering av vår del av verden. Vi ønsker også å stanse spredningen av masseødelegelsesvåpen globalt, i det hele tatt å beskytte internasjonale lovverk og institusjoner.

Helsinki II. Karaganov presiserer at han ikke er så naiv at han tror de europeiske Nato-medlemmene vil melde seg ut av alliansen for å gå sammen med Russland. Han tror Russland vil fortsette det sikkerhetssamarbeidet som er innledet med blant annet Kina i Shanghai Cooperation Council.

- Det betyr ikke at vi ikke har mange felles interesser. Og et slikt styrket samarbeid vil løse problemet med at alle landene i randsonen mellom EU og Russland føler at de må velge side mellom partene.

På et tredje nivå, som Karaganov tror er mulig å nå innen en tiårsperiode, kan Europa og Russland skape et fellesøkonomisk område. Begrepet han bruker for å omtale institusjonaliseringen av det totale samarbeidet er «Union of Europe» - til forveksling likt den allerede eksisterende «European Union» (EU). Han vil imidlertid ikke at dette skal erstatte EU:

- Jeg ser for meg at denne nye unionen, sammen med Nato og Europarådet, plasseres under en ny paneuropeisk traktat. En slags «Helsinki II», som allerede er blitt fremmet av Russland.

Karaganov tror ikke Russlands ledere, Medvedev og Putin, arbeider overfor europeiske politikere med et utdypet samarbeid i retning en slik union akkurat nå:

- Dette er ingen offisiell idé, som de har høyt på sin agenda. Men de ønsker et nytt partnerskap og nye samarbeidsformer med europeerne, og det snakkes stadig mer seriøst om dette i politiske miljøer og tenketanker i flere land. De største hindrene er nok at europeerne fortsatt har en eskapistisk holdning til verdenssituasjonen, og at russerne er preget av mistenksomhet.

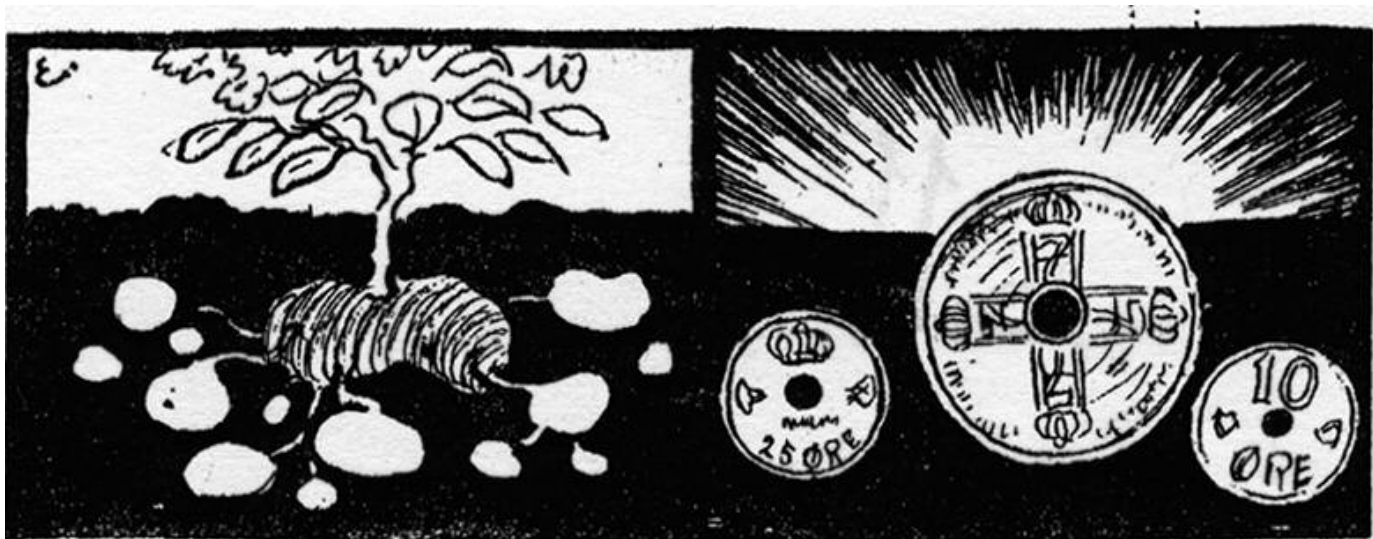
(Morgenbladet 6-12/2 2009)

Hvordan redde vår jord

Kanskje visste du at Danmark får 20 % av sin elektrisitet fra vind, men visste du at myndighetene i Texas bygger ut vindkraft som vil tilsvare 23 kullkraftverk - selv før Obama ble valgt? Visste du at Kina driver økologisk oppdrett av karpe i et volum som overstiger havfisket? Visste du at Sør-Korea var nesten helt avskoget, men har plantet trær på 65 % av arealet sitt? Visste du at det planlegges solvarmekraftverk i Sahara som kan eksportere strøm i kabel til Europa?

Denne boka er et skattkammer for alle politisk bevisste mennesker. Lester Brown har ledet Worldwatch Institute i mange år, og han formidler en enorm mengde fakta, både oversikt og detaljer. Boka er lettlest og inspirerende. Den har fokus på tiltak som kan være teknologisk og politisk mulig på relativt kort sikt.

De fleste kjenner en del fakta om miljøproblemer og løsningsforslag. I boka blir alle temaer satt i en sammenheng. Første del av boka gir en beskrivelse av de globale problemene vi kjenner når det gjelder for eksempel olje, global oppvarming, vannmangel, økosystemer under press, fiskebestander og ørken, fattigdom og sult. Andre del av boka handler

Hva forrenter seg i virkeligheten?

om løsninger - Plan B.

Der vi kanskje har fragmentert kunnskap fra tidligere, boken gir oversikt over vindkraft, solkraft, bølgekraft og andre alternative energikilder. Lester Brown forklarer hvordan disse kan utfylle hverandre; hva som er gjort til nå, og hva som er teknologisk mulig videre.

Han forteller om tiltak som er underveis.

Kapitlene om matproduksjon og sult gir både oversikt over tilstanden i forskjellige deler av verden, og en lang rekke eksempler på tiltak som kan gjøres for å bevare matjorda og øke produksjonen. Det nevnes tiltak som allerede er i gang, som modeller å bygge videre på. For eksempel pågår det i Venezuela et prosjekt med 8000 mikrohager i byene, hvor det dyrkes grønnsaker kontinuerlig, med målsetning å komme opp i 100 000 slike hager.

Det beskrives hvordan vi kan komme bort fra et vannbasert avløpssystem, og tiltak for å integrere vinddrevne hybridbiler i en fornuftig transportpolitikk. Boka er full av ideer som ennå ikke er «allmannseie».

Til tross for de alvorlige problemene beskrives det løsninger. Lester Brown skriver ikke at man først må få innført et nytt verdensomspennende politisk system, før man kan lykkes i miljøtiltak som virkelig monner. Tvert imot mener han at

dersom en mengde små og store tiltak gjennomføres, her og nå, med en gradvis omlegging og priser som tar hensyn til miljøkostnader, er det mulig å snu den negative utviklingen i løpet av få tiår.

Slik han beskriver dette, virker det faktisk mulig at et politisk flertall skal si seg enig.

Dette perspektivet er inspirerende. Plan B er det alternativet vi kan presentere hvis noen mumler om at det ikke finnes alternativer til dagens kurs. De finnes.

Av Reidun Heiene,
Veterinær, Oslo

Lester Brown
«Plan B 3.0 - Hvordan redde vår jord»
ISBN: 978829181240
Pris: 280 kroner.
Boksmia forlag
oversatt av Olav Randen

Kosmisk rullett

Eller Galaktisk galgenhumor?
Av Svein O. Hauffen

Hvor kommer de fra, de store kometer som suser omkring, i små evigheter? Men uten respekt for noen planeter

De kalles iblant for asteroider
og suser omkring, gjennom alle tider
Men truer planeter, til alle Sider
Plass skulle det da være nok
selv for en komet-stim, eller flokk ?
Var det et kosmisk kaos
Var Herre ga oss ?
Hvor ustyrlige kometer, lett kan "ta" oss ?
Noen tar sikte på jorden å ramme
men kommer oftest til skamme
I atmosfæren far de friksjonsgløden
som for dem blir varme-døden.
Værre er det med de største -
Gudskjelov ei, av nevnte første
For de virker mest "blødtørste"
Blant førnevnte finns, mang en stor komet
som truer verden - som vi vet.
Som helst vil gi dødsstøtet
ved nærkontakt-hardt møte.
Milliarder mennesker kunne komme i nøden
- om ikke alle rammes av døden
Men hvorfor absolutt kolliderer ?
I rommet finnes da plass til flere ?
Hvorfor ei suse nord og ned
så vi kan finne verdslig fred
mens verden dreier seg avsted ?
For min part kan de dra mot øst
om det skulle bli til noens, trøst.
Eller for den del kan de dra til vest
om noen finner dette best ?

Bedre om de suser nedenom og hjem,
og aldri mer kommer frem!
Best om de drar dit pepper'n gror!
Nær der hvor Gammel-Erik bor.

President Roosevelts fall

For kongressen fremla presidenten sitt årlige budskap "rikets tilstand". Bugettet hadde dette år som året før et underskudd på henimot 4000 millioner dollars! Samtidig foreslåes en gigantisk Amerikansk oprustningsprogram, med en utgift av 1609 millioner dollars.

Forøvrig pluss en rekke andre "nødsbevilgninger" til avhjelp av "krisen".

Dette er hovedinnholdet av budskapet, som tydelig og klart markerer Roosevelts fall.

Gjennom 5 år har han nu søkt å løse det økonomiske spørsmål ved å gå prishevnningens og dyrtidens og de offentlige arbeiders vei. Men like stor er nøden og elendigheten og arbeidsløsheten i landet.

Og roosevelt vil ikke gå tilbunns i hvad årsaken er til at økonomien bryter sammen i det før så blomstrende land.

Og nå vet ikke presidenten sin arme råd. Derfor griper han liksom Hitler til den vanvittige politiske destruksjons økonomi, og setter "hele folket" i arbeide med å støpe kanoner og krigsmaskiner. Det er "hjelpeløsheten" satt i system. Fattigkassen og Når vil Roosevelt våkne?

Dette stod skrevet i "Samfundsliv" fredag den 6. januar 1939- redaksjonellt. Alt-så for 70 år siden.

Jeg er født i 1923 og har arvet efter min far en innbundet årgang av "Samfundsliv" fra 1939-1940, hvor dette står skrevet. I det for forrige århundre (år totusen) har det blitt drept i krig over 100 millioner mennesker på grunn av kapitalismen. Så min generasjon har grunn til pesimisme. Men der er et håp i at vi tror at de skapende krefter har ikke lagt inn i konteksten at vi skal ødelegge alt tilslutt. Der må være en redning. Der står mye i bibelen bl.a. når vi finner sannheten, så skal den fly ild over verden. Og her kommer data maskinen inn som ungdommen har trukket til sitt bryst. Så stå på jenter og gutter- her er håpet.

John Langvad.

DEMENS-PREVENTS?

Av Svein Otto Hauffen

Når hjernen blir et lukket rom
for fornuften som blir gradvis stum
og ubrukbar for intellekt
ved progressiv instrument-defekt

slik at det gradvis blir for sent
å benytte tankens instrument
da kaller man det for: Demens
Tragedien øker ved demens-frekevens

Men det finnes vel demens-prevents ?
Den kommer sikkert ei til kort
som tar det som en helsesport
å forebygge all demens
ved flere former for prevents

Det første vi bør gjøre nå
er friskt og sporty - ut og GÅ!
(Tross treghet,som ei vil det så)
Blant det som er helt på det rene:
Energisk bruk av instrumentet er det ene.
Da strømmes blodet til som kan belive
og forebyggende demens-fordrive
Som nr 1 for god demens-prevents
er våken bruk av common sense !
Og daglig bruk av kroppen til å gå
oppfrisker tankegangen, lar oss mer forstå
Og noen forskere de lover:
Det hjelper litt - om man nok sover;
bli positiv, i alt man gjør.
Se lyst på livet - med humor
Alt hjelper - enda mere,
om man dertil vil musisere.
vil du ei tape bevissthetsliv:
Slapp ikke av - mental-passiv

Og ikke mindre viktig
Med hjerne-næring som er riktig!
Det HELE korn. Til SAM-MALT mel
Som styrker både kropp og sjel

Og forebygger benskjørhet
Samt hjerne-svinn, som lærde vet
Glem ei, for å bli frisk:
Kjemikaliefri og ØKOLOGISK!

Aldersdemens –
avvendelig eller
uavvendelig skjebne?

Av Svein Otto Hauffen

Følgende kort, men viktige orientering,
bekreftes av tidsaktuell hjerneforskning.
Og er - i likhet med det seriøse tidsdikt:
"Demens-prevents" - frukt av en halv
mannsalders kontinuerlig helseforsk-
ning og medisinske studier, utvidet ved
utførlige drøftelser og samtaler med
fremragende leger og forskere i syv
eu-ropeiske land.

"Din mentalitet er dine skjebne", er
B.Dybwad Brochmanns mest kjente fyn-
dord, som har dypere gyldighet enn de
fleste har betenkt. Er aldersdemens en
uavvendelig skjebne, eller kan den av-
vendes ved aktiv mental-anvendelse ?
Ved mere anvendelse og OM-VEN-
DELSE hugvending, sinnsendring, tan-
kens fornyelse – og "med-følgende"
sinnsforyngelse ? Nettopp i denne betyd-
ning kan det megetsigende tyske ord for
(Krist)-disippel dyp-forståes:"Jünger",
som er identisk med samme ord "jüng-
er"= yngre. Kort sagt:Ein echter Jünger
wird immer jünger. .

Lenge har det vært medisinsk og na-
turvidenskapelig godtatt, at mennesket
er et psykosomatisk livsvesen. Med
BDBs ord:"Et sjelelig driftsvesen". Sam-
svarende med Bibelens livsrealisme,
hvor det ikke står hva folks ønsketen-
ning tilsier,at vi fikk eller har en sjel,men
"..Mennesket BLE til en levende sjel". -
Følgelig er et av Ny-testamentets viktig-
ste utsagn ingen religiøs frase,men en re-
alistisk appell; ut fra innsikten i det
psyko-organiske vekselspill i oss, kan
det karakteriseres som en presis formulering
av en dyp livslovsmessig potensiell
mulighet, blant "naturens åpenbare hem-

meligheter" (Goethe):"BLI FORVAND-
LET – VED FORNYELSE AV DE-
RES SINN" (Paulus).

Konkret konklusjon

Muskler ble skapt til daglig bruk. Ubruk-
te svekkes, reduseres -og "visner".
"Hjernen er (som) en muskel" sa filoso-
fen Jostein Gaarder.

Bekreftes av en rekke filosofer som
bevarte tankens klarhet, motvirket for-
kalkningsprosessen,unngikk hjerneslag
og oppnådde høy alder. Filosofen Gada-
mer deltok i tyske TV-programmer etter
fylte 100 år. Den tenksomme tyske skue-
spiller og sanger Johannes Heesters spi-
ser økologisk havremelsgrøt hver fro-
kost,føler seg i god form i sitt 105-te år -
og er fortsatt scene-aktiv. Arne Næss,
gledet oss med sin muntre forelesning
ved Karlsuniversitet i Praha langt over-
sitt 90-ende år. Og "Den 96-årige Anders
Ryste er krystallklar i tankegangen," sa
Samfunnslivs redaktør Dag Ove Johan-
sen etter en telefonsamtale med ham ny-
lig.

Viktige komponenter

Selv om mentalskjerpende lesning, stu-
dier, aktiv nytenkning osv. er hovedkom-
ponentene, bør viktige medkomponenter
i antidemens-virksomheten ikke forsøm-
mes!

Utkrystallisert i kortest mulige formu-
leringer kan de enklest huskes av enhver.
De er oversiktlig sammenfattet i mitt se-
riøse tidsdikt: "DEMENS-PREVENTS."

Mat– neste
store krise?

Ståle Solberg

Vi trodde at de som styrte med pengene hadde oversik-
ten. Det hadde de ikke. Penger som en vare ble plutselig
mangelvare. Kan det samme skje på den viktigste varen
av alle, mat og korn?

FAQ, FN's mat- og landbruksorganisasjon, beregner
at antallet underernærte økte fra 842 mill i 1992 til 848
millioner i 2005. 12007 økte antallet med 75 millioner
til 923 millioner i takt med de stigende matvareprisene.
Denne matkrisen er bare et lite blaff i forhold til det som
kan komme.

Flere hevder at prisøkningen på kunstgjødsel og driv-
stoff er årsak til økningen i matvareprisene. Den forkla-
ringen holder ikke. Prisen på korn økte langt mer enn
det en kostnadskompensasjon skulle tilsi. Prisøkningen
er et utslag av en helt klassisk markedssituasjon der til-
bud og etterspørsel bestemmer prisen. I 2007 var bøn-
dene i EU pålagt å holde minst 10 prosent, og frivillig
50 prosent av arealet utenfor produksjon. USA hadde en

tilsvarende ordning. Med offentlige tilskudd ble pro-
duksjonen holdt nede for å holde kornprisene oppe og
lagerkostnadene nede. Resultatet ble at milliarder av
mennesker måtte redusere sitt matinntak.

Vi lever i en absurd verden. Noen steder drømmer
barn om mat, mens andre fyller mat i form av biodriv-
stoff på bilene. Det er lett å trekke den enkle slutningen
at det var den økte produksjonen av biodiesel som er år-
saken til matkrisen i 2007. Dette kunne ha vært riktig,
men det er ikke riktig. Politikerne er sikkert glade for
bortforklaringen. Sannheten er at de ikke ønsket at det
skulle produseres mer korn.

Det er bedre å produsere bioenergi enn at jordbruks-
arealer brakkelegges, omdisponeres og bygges ned fordi
en ikke ser behovet for å ta vare på matjorda til kom-
mende generasjoner. Det er først når verden produserer
så mye korn den kan klare, og dette fortsatt ikke er nok,
at det blir feil å bruke korn til energi. Den dagen vil
komme, men dette var ikke tilfelle i 2007.

Det er helt nødvendig å ha en presis forklaring på
hvorfor matvarekrisen oppsto, for å forebygge tilsva-
rende kriser fremover. Vår kulturs manglende forstå-
else for nødvendigheten av matvarelager og jordvern
kan bli det mest fatale feilgrep menneskeheten har
gjort. Vår tilbakeslapphet har sammenheng med en over-
dreven tillit til at markedene skal fungere til vår fordel
også i krisetider. Da vil prisene stige ved varemangel,
verdens fattigste må redusere sitt forbruk, og det vil all-

tid være nok til oss som kan betale.

2008 kunne ha blitt det første året hvor en med saklig
tyngde kunne hevde at produksjon av biodiesel var
etisk uriktig. Selv om ikke alt areal i Europa og USA var
i bruk i 2008 så var i alle fall brakkeleggingspåbudet
opphevet. Om det som nå produseres ikke er nok til å
forsyne verdens befolkning så er det galt å bruke mat til
energi. Det ble produsert for lite mat i 2008 (min på-
stand), men ikke nok for lite! Kornprisene har falt til
under det nivået som må til for å opprettholde produk-
sjonen. Svenske bønder planlegger å brakkelegge jord i
2009. Redusert produksjon av biodiesel ville bare ført
til mer brakkelegging.

Dette er hva som bør gjøres: Norge bør kjøpe inn
korn til minst ett års forbruk mens prisene er lave. Det er
etisk uriktig å hamstre korn når prisene er høye og raskt
på vei opp. Da bidrar vi til krise andre steder i verden.
Nedbygging av dyrket mark må stanses. EU må øke sin
produksjon ved å innføre en høyere garantert minste-
pris, og de må overbevises om at det er helt nødvendig
å ta de relativt ubetydelige kostnadene det er å lagre
overskuddskorn.

Med bistandsmidler må det innføres en prisnedskriv-
ningsordning på korn. Ordningen gjør at melet blir så
billig at de med lite kjøpekraft har råd til brød, mens
kornprisen blir så høy at lokale produsentene får dekket
sine kostnader. Norge har denne ordningen, og det er en
rimelig og kostnadseffektiv tilskuddsordning.

(Klassekampen 27/11 2008)

Det levende selvvirksomme organiske menneskesamfunn eksisterer allerede, og følger universelle lover

Av G. E. Bonde

Menneskene er seg det bare ennå ikke bevisst. Hverdagsmennesket mener jo til daglig at samfunn og stat er det samme. Staten det er deg og meg, sier man, slik er man opplært til i våre kirker og skoler. Man ser ikke at staten bare er en tankeform, en institusjon, en ytre ramme som menneskene i en overgang har hatt bruk for og som igjen består av en bunt andre institusjoner, som igjen består av en hel del reglementer, lovparagrafer og døde bestemmelser, konvensjoner og vaner. Man ser ikke at denne institusjon, denne gamle overlevering som kalles staten, sitter som et korsett, en tvangstrøye utenom det levende menneskesamfunn av kjøtt og blod og ånd, der består av deg og meg, en organisk livsform og samfunnsform som har utviklet seg innenfor og bakenfor og på tross av tvangstrøyen og korsettet.

Hva er da det levende samfunn? Det er samlivet og samlivs-formene mellom deg og meg og alle mennesker, slik de har utviklet seg som følge av den arbeidsdeling og differensiering, hvorpå den hele menneskelige kultur hviler. Du og jeg samarbeider av egen fri interesse, nettopp fordi vår skjebne er felles og sammenspunnet med et utall av felles skjebnetråder. Hver for seg kan altså menneskene ikke klare seg; men med samvirke og gjensidighet og gjensidige ytelser og tjenester kan vi alle ha det utmerket i en verden med mer enn 3000 millioner mennesker. Foruten av de gjensidige arbeidsytelser og gjensidige tjenester er i det levende samfunn menneskeskjebnen sammenspunnet av det felles byttmiddel og verdimåler, pengene, - og av tusen andre ting: felles kommunikasjoner, post,

telegraf, veier, jernbaner, radio, som alt sammen gjør at menneskene kommer

nærmere inn på hverandre i hele verden, og slik at de enkelte nasjoner og folkeslag faktisk føler seg og er én stor familie, hvis velferd, skjebne og velbefinnende er avhengig av at de enkelte familiemedlemmer er gode venner, har hverandres fortrolighet og tillit, hvor den ene er lojal mot den annen, så samarbeidet den hele tid er godt som mellom bror og søster. Hele familien har det godt fordi det enkelte familielem tjener det annet, - hver enkelt krefter arbeider i samme retning som den annen - de arbeider mot et felles mål. Hele tiden under hensyntagen til det for vårt samfunns største av alle kristne bud: «Gjør mot andre det du vil at andre skal gjøre mot deg». - Gjør vi det ikke virker det på grunn av skjebnesfellesskapet automatisk tilbake på oss selv. Av rent egoistiske grunner må vi følge budet. Ti vi er i samme båt alle sammen. -

Og dette levende samfunn mellom mennesker eksisterer altså i dag. Det har «gjort seg selv». Det er ikke fremkommet som resultat av noen statsmanns maktbud, men er vokset fram av en indre lovmessig selvvirksomhet.

Det levende samfunn mellom menneskene er i vekst og utvikling. Og veksten skjer selvvirksomt, uavhengig av menneskenes erkjennelse og uavhengig av deres bevissthet.

Dette levende menneskesamfunn er som et levende tre, hvor menneskene er cellene. Dets liv følger biologiske lover. Treet, helheten, har samme interesser som cellene, og omvendt. Og drivkraften i treet er den samme som drivkraften i cellene: den hellige egoisme. Der er intet motsetningsforhold mellom dem.

Erkjennelsen av at det frie levende hellige menneskesamfunn eksisterer som en biologisk eksistensform hinsides tvangsstaten og skal befri seg fra denne tvangstrøye, gir oss håp og fortrøstning om at vi kan nå fram til et menneskever-

dig samfunnsliv, hvor det universelle livs og Guds lover gjelder, slik de også gjelder i universet. Som vi ber om i Fadervår: Skje din vilje her på jorden, som den skjer i himmelen og universet. Da skal vi nå fram til den ideelle samlivsform som vi ber om: Komme ditt rike, Gudsriket på jord. Ti det levende samfunn følger bestemte naturlover for det samfunnsliv, hvor vi tjener hverandre, men ikke styrer hverandre, således som evangeliet angir.

Og denne samlivsform kan vi nå fram til når vi selv vil. Men betingelsen er da, at vi har erhvervet hver for oss innsikt og selvkontroll og riktig åndelig innstilling, hinsides tvangens og trelldommens åndsinnstilling, der naturlig er en følge av tvangsstaten, som vi må vokse oss forbi.

I det frie selvvirksomme kristne samfunn kommer først menneskenes evner og frihet og individualitet til sin rett. Men den personlige frihet vil utfolde seg under hensyntagen til helheten og den felles interesse. Egoismen vil løpe sammen i altruisme. Det personlige ansvar vil derfor være det grunnleggende, samtidig som det personlige initiativ får anledning til å gjøre seg gjeldende i en uanet større grad enn i vårt tvangsredne volds- og utbyttersamfunn.

11. Folk som er trett av vårt nåværende mekaniske unaturlige tvangssamfunn spør, hvordan det kommende frie levende selvvirksomme menneskesamfunn ser ut. Det kan ikke filmes. Men det vokser som et tre etter organiske prinsipper. Drivkraften i det er alltid alle cellers livsdrift (som under den nåværende store livsforfalskning kalles for egoisme). Loven i det frie selvvirksomme samfunn bærer alle individer i seg selv. Som bien, når den første gang flyr ut av kuben har det rette instinkt til å finne honningen og til å finne tilbake til kubens helhet, således har menneskene, det frie samfunns barn, loven inne i seg som et naturlig (= av religion og politikk iifomtyrret) instinkt. Der finnes hverken prester eller jurister, hverken politikere eller kunstnere i det frie levende samfunn, når man er nådd helt fram. Ti religion og rettsvesen, politiske drifter og kunstneriske evner er i det levende samfunn smeltet sammen til livskunst og menneskeverdi, helhetsfølelse og sannhetstrang. Autoritetsprinsippet som i dag rider verden og holder den nede i vankundighet og ulykke, vil bli avløst av personlig ansvar og spesialinnsikt. Det nåværende organiserte dilletanteri og amatørvesen i all offentlig administrasjon avløses av overlegen dyktighet. Den konkurranse som nå består i å utbytte og snyte hverandre i et livsvarig spill om livsgoder, består i den nye tingenes tilstand i konkurransen om å yte det best mulige hver med sine talenter - hver på sitt område og for hverandre.

Om der er lønn? Ja der er lønn som overgår all tenkelig timebetaling. For ingen kan tenke seg i dag hva det vil si å

leve i et samfunn, hvor mange hundre millioner av enkeltindivider bevisst arbeider sammen for livsinteressenes skyld. - Den tekniske og vitenskapelige utvikling er gått og går fram med kjempeskritt, og der er ikke mer noen grenser for utvikling og livsmuligheter.

Det er de samme psykiske, sjelelige krefter og drifter i menneskene der i dag skaper kaos og krig, som i det nye samfunn skaper harmoni og frihet. Forskjellen er bare at livsdriftene er våknet til full bevissthet og ledes i sannhetens leie, mens de i dag og tidligere ble vill-ledet av menneskeforfalskningen i løgnens leie. De psykiske, sjelelige krefter er de samme. Men, en politiker av i dag et like utenkelig i det frie levende selvvirksomme samfunn som en beruset mann ville kunne tåles i et krystallslott. En general i dag skaper ikke liv med kanoner og giftgass; men nordenvind, sol og sønnenvind kan befrukte den blomstrende aker. Det frie selvvirksomme samfunn er derfor et organisk levende samfunn, mens generalens samfunn var et anorganisk samfunn bygget på vold, hvor døden var målet og viljen til liv en utopi.

Mange spør om der er langt fram til det levende samfunn i de levendes land? Det beror på om vi vil erkjenne de universelle lover som gjelder for samfunnslivet og innrette oss etter dem. Det er jo det vi ber om i Fadervår: Skje din vilje på jorden som den skjer i universet. Øksen ligger ved roten av det løgnens og illusjonenes kultursamfunn som vi har. Kanskje ser vi om kort tid hvert tre som ikke bærer god frukt kastet på ilden? Det naturlige utvalg og «den sterkes» rett holder hyppig dommedag over menneskenes kultursamfunn. Profetenes syner går ofte i oppfyllelse, og begivenhetene i verden gjentar seg stadig sterkere og sterkere, for at de tunghørte til slutt skal høre og de blinde se. Derfor er all kulturkamp en kamp om forstand og følelse, og våre fiender er løgnen om livet og livslovene og dens håndlangere som forvirrer vår forstand og ødelegger våre følelser.

Det frie levende samfunn ligger latent i tiden. Det slumrer i vår gjærende tid. Men om vi norske blir de første som skal nå fram til det frie naturlovbestemte samfunn, og derved gi verden det gode eksempel, det er et spørsmål om intelligens og forstand og gode og sanne følelser og fornemmelser. Som løpere, hoppere, boksere og flygere kan vi ikke seire i livskampen. De er drømmens og illusjonens, misforståelsens og banalitetens gjengangere. Men som tenkere og seere, som lysbærere og sannhetsdyrkere kan vi seire - som drømmere og svermere kan vi bare tape og dø. Det frie levende samfunn kan vi, om vi selv vil, virkeliggjøre i morgen - eller om tusen år. Det avhenger av oss selv og vår tro og vår viten.

Vår mentalitet blir vår skjebne som den ble det for våre forfedre.

Teknikken må tilpasses mennesket

Av Armand Edgar Nyhus

Teknikken må tilpasses mennesket, og slik være et middel til å lette mennesket i arbeidet, i stedet for at teknikken gjør mennesker arbeidsledig, eller det er teknikk som er automatisert og gjør mennesker til en robot i et kjedelig og ensidig arbeidsprogram. Likeledes må samfunnene desentraliseres, dette er økologisk besparende og miljøvennlig, og små-industri som kan baseres på produkter fra de lokale naturforhold, som sagbruk som ikke er automatisert, men med teknikk som mennesket styrer og som gir arbeidsplasser, må prioriteres. Jordbruk med sau eller ku og lokale meieri, hønsefarmer i en skala der dyrene får gå fritt, hører også med i et alternativt samfunn, og med soltørket høy blir det arbeid i sommermånedene for ungdom som vil gjøre en innsats for samfunnet. Teknikken må være til for mennesket, ikke omvendt, og det er ikke et framskritt for samfunnet når menneskene bortrasjonaliseres for tenkte verdier som jo pengene er, og samfunnet består jo av mennesker, og de har alle krav på å få lov til å utføre et meningsfylt arbeide til gagn for fellesskapet. Slik sett så er mye av den teknikken som vi ser verden har i dag, et tilbakeskritt, i stedet for et fremskritt, fordi det ikke er tatt hensyn til mennesket, men er beregnet til en rask profitt for noen få.

(Altern. Samfunn 4/07)

Bertram D. Brochmann: Kunsten å lese Bibelen

Kapittel 15

Hvordan «artisten» Georg Brandes banaliserer Bibelen

(utdrag)

Vi skal nå demonstrere 2 eksempler på feilaktig bibellesning, for at våre lesere kan sammenligne. Det finnes eksempler på at også «artisten» kan tape sin evne til å oppfatte — især hvis artisten har akademisk utdannelse — og et sådant avskrekkende eksempel ser vi i Georg Brandes: «*Sagnet om Jesus.*» Det andre eksempelet vi tar fram her er hvordan en from og troende, alvorlig iherdig sannhetssøker, en skriftlærd akademiker med artistiske anlegg oppfatter Bibelen. (*utdrag av kap. 16 kommer i Samfunnsliv nr. 3-2009, red.anm.*) Av begge eksempler ser vi den *utilstrekkelighet som gir seg til kjenne når lyset mangler*. For lettest å sammenligne dem har vi i begge tilfelle tatt fram *Jesu fristelser* og så vel artistens som prestens syn på «fristeren».

Den danske forfatter og «artist» Georg Brandes vakte i sin tid en stor og ufortjent oppmerksomhet med sin bok «Sagnet om Jesus». Jeg nevner med vilje Brandes fordi han i sin tid var ansett som en «stor kunstner» og fordi han nettopp som sådan demonstrerer et drastisk eksempel på at også artister og kunstnere kan være *utrolig banale* og uhyre blottet for den umiddelbare kontakt med livets innside, som er åndslivet. At en mann som George Brandes kunne fengsle sin tids ungdom og spille en stor og betydningsfull rolle i åndslivets avvikling i Norden er både sørgelig og på samme tid karakteristisk, for så vidt som det viser hvordan kirkens menn var til de grader åndsforlatte og derfor «*våpenløse*», så de tross energiske forsøk ikke klarte å sette Georg Brandes på rette plass. (De tall jeg tilføyer henviser til mine kommentarer.)(*red.anm.: I sitatene fra Brandes bok om Jesus er beholdt den tids rettskrivning*)

Brandes skriver bl. a. om fristeren og fristelsen følgende (side 53—54 i «Sagnet om Jesus»):

«Og nå føres Jesus av ånden ut i ørkenen for å fristes av djevelen, et vesen som innføres uten å være våre lesere forestilt, **1.** Han synes å stamme fra India, hvor han har fristet Buddha, men han opptrer i fortellingen under den forutsetning at leseren vet hvem han er, hvori evangelisten feiler. **2.** Alt hva en leser at Lukas vet om ham, er hva Jesus sier (10—18): Jeg så Satan falle ned fra himmelen som et lyn, «men det opplyser ikke». **3.** At han har vært en ualminnelig dum djevel er hevet over tvil. Den, han har overfor seg, er etter forutsetningen den allmektige sønn. **4.** Og ham vil han friste med eventyr, tillokkelser av den barnaktigste art. **5.** Han er så dum at han ikke en gang forutser at han blir avvist.

Helt ubevisst beretter Brandes her om seg selv. Han er sikkert selv den «dumme djevel», som han taler om? Vi skal se nærmere på hans måte å lese Bibelen på.

1. Evangelisten skulle først ha «presentert» djevelen for sine lesere så han ikke plutselig kommer som et lyn fra himmelen. Men da måtte man jo tenke seg djevelen som en eksklusiv størrelse — som f. eks. kunne importeres fra India? Sannheten er jo den at «djevelen» «*presenterer seg selv*» inne i vår egen natur. Han kommer «av seg selv» han kommer som en lynsnar impuls — og slår

som et lyn ned i våre tanker. Det gjelder bare at vi er oss *bevisste nok* så vi *oppfatter hva det faktisk er* som skjer når Guds ånd og satans ånd «presenterer» seg selv inne i oss. *Det* er noe som enhver levende og sann dikter virkelig kjenner til fra sitt eget liv, og som Georg Brandes *burde* ha kjent til, om han hadde vært en så stor ånd som han selv og hans samtid regnet ham for å være. Men fordi han ikke kjenner eller fatter det evige livs pust inne i oss, så må Satan først «*presenteres*» for oss så at han kan se sitt eget bilde.

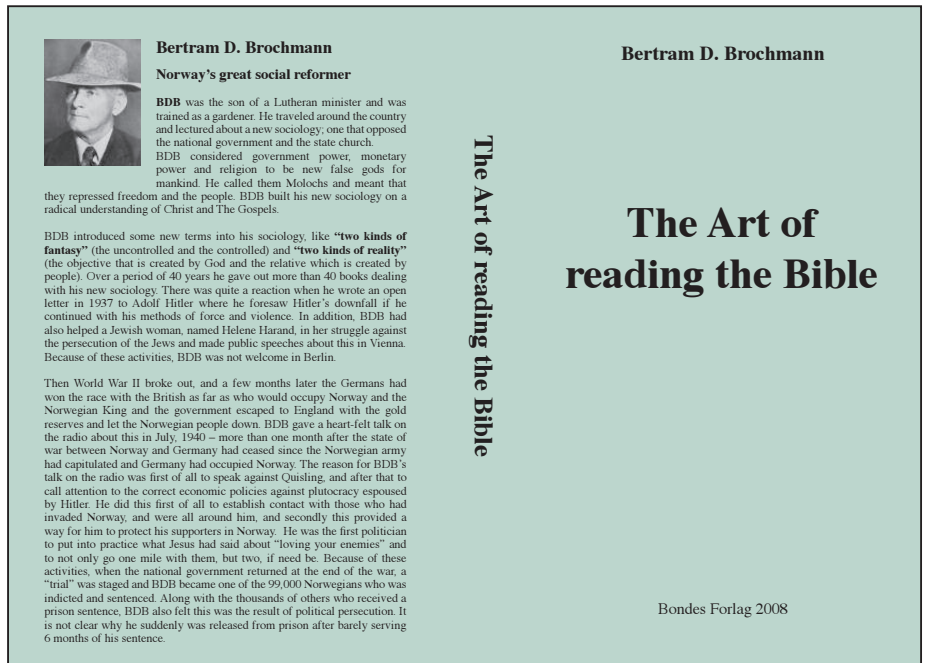
2. Lukas forutsetter meget riktig at han skriver for vesener som er skapt med ånd i seg og som kjenner djevelen så godt at han ikke først må innvandre fra India eller «*forestilles*» for leseren. Vi ser her tydelig at det er Brandes som «feiler» og «*skyter bom*» og ikke evangelisten som er seg bevisst hva og hvem han skriver om.

3. «Alt hva en leser at Lukas vet om djevelen er hva Jesus sier i 10, 18,» sier Brandes i sin store dårskap. Men det er ikke lite vi finner i Jesu ord i Luk. 10, 18. Det berettes først at de 70 vitner som Jesus hadde sendt ut for å vitne «kom tilbake med glede» og sa: «Herre, endog de onde ånder er oss lydige i ditt navn,» 10, 17. Da sa Jesus til dem: «Jeg så Satan falle ned fra himmelen som et lyn.» Her forteller Frelseren i 10 enkle ord hele sammenhengen med djevelen. Det er de feilaktige, lynsnare impulser som vi mennesker ofte er utsatt for, som Jesus «så», og han ser riktig. Derfor er hans vitnesbyrd sant. Jeg har ofte i mitt liv opplevd det samme. Jeg har også sett Satan gå omkring på gummisåler i forsamlinger og jeg har hørt ham stå og tale ved begravelser, og jeg har sett ham paradere midt på gaten som «*likfølge*» i biskoppe-lig silkekjole. Jeg har også sett djevelen komme fram slik som Job forteller det i Jobs bok, 1. kap. «*fra å fare omkring mellom menneskene*».

Den meget store dikterånd *Goethe* har i sitt drama «Faust», som er bygd på motiver fra Jobs bok, dokumentert at han kjenner «djevelens» væremåte, tilblivelse og virkemåte ganske annerledes enn Brandes, som gjorde djevelen den tjeneste å få folk til å tro at det ingen djevel finnes.

Ja, jeg har også møtt Satan i Stortinget og i dagspressen. En gang møtte jeg Satan midt på Karl Johan på holkeføre (jfr. min bok «Fandens etterlatte papirer») da jeg lurte til meg hans hemmelige mapper. Det var en stor og viktig opplevelse i mitt liv, for da gikk det opp for meg hvorfor folk er *jødehatere*, og hvordan det egentlig går til at djevelen alltid skjuler seg selv ved at han alltid peker ut en eller annen «*prügelknabe*» eller «syndebukk» hver gang det har lyktes Satan å forføre store og små nasjoner og hele kulturriker og kulturverdener. At det har vært «kunstnere» og «seere» også før min tid som har sett «djevelen» som et åndelig fenomen, kan man bl. a. se på Notre Dame kirken i Paris, hvor en genial kunstner har bygd djevelen ut i stein. Det vimler av klassiske djevelportretter både der og i all gammel god kunst. Det er bare vår banale verden som ikke erkjenner «djevelen» som virkelig åndsmakt.

Der oppe i kirketårnet sitter djevelen, slik som jeg kjenner ham, og ser sporsk og foraktelig ned på de *ukontrollerte stemningsmennesker, franskmennene*. Se bare på ham hvor han ringeakter men-

(den engelske utgaven av boken, *THE ART OF READING THE BIBLE*, blir utsendt til abonnentene i løpet av mars 2009. Støtt opp om spredningen av BDBs ideer til den engelsktalende verden!)

neskene og baktaler dem og forakter dem. Vær sikker på at nettopp denne «djevel» har ordet i alle verdens «kirker» nå for tiden. Han er far til «Gestapo» både i Berlin og Moskva. Men Georg Brandes kjenner ham ikke. Naturligvis, for Brandes var blant dem som *avsporet* tenkingen i Norden.

Men da vitner altså Brandes egentlig bare *om seg selv* og ikke om verdens frelser, som for ham «bare er et sagn» — ja, naturligvis. For hvis Frelseren hadde vært levende virkelighet for Brandes, så hadde han også opplevd at djevelen hadde presentert seg for ham i Danmarks hovedstad. Og omvendt: Hvis han hadde opplevd djevelen som *dansk av fødsel*, så hadde Brandes ikke briljert med å oppdage ham i India. Og da hadde Brandes også — likesom vi — sett oss om etter en frelser som kunne befri menneskeheten for sin største fiende: vår mentale risiko.

Det som Jesus sier i Lukas 10, 18 om djevelen stemmer også med Paulus' syn og livssyn når han sier i Ef. 6, 12: «*Vi har ikke kamp i mot blod og kjøtt, men mot makter og myndigheter, mot verdens herrer i dette mørke, mot ondskapens åndehær i himmelrommet.*»

Hør dette *Hitler og Stalin, Churchill, Roosevelt og Mussolini*. Hør dette. *Det er livsløgnens åndehær i himmelrommet* som er vår felles fiende. Det er ikke blod, raser, nasjoner, klasser og kjønn vi kjemper mot. Om Brandes var en person og kanskje en like bra person som mange andre blant datidens københavnerne, eller om bøkene om Brandes bare er et fattig og åndsforlatt «sagn» er meg knusende likegyldig. Hans bøker og taler eksisterer som en misvisende lære om Bibelen, om Frelseren og om menneskenes livsvilkår, sjanser og risiko. *Åndskreftene som levende virkelighet* er for oss det avgjørende fordi vi med vår livsskjebne må betale for å fare vill. Personene som Satan slår ned i fra himmelen «som et lyn», spiller en langt uvesentligere rolle for oss, enn selve *åndskvaliteten*.

4. Ja, dessverre, når Satan farer ned fra himmelen som et lyn, så *opplyser* det også, som ethvert annet lyn eller lys. Men hva slags lys? Hva slags inspirasjon? Hvilken kvalitet lys? Satans «lys» og «opplysning» virker som det *kunstige* lampelys virker på nattsvermere og fluer. De surrer og surrer *hjelpeløst* fordi *de ikke kan orientere seg overfor det kunsti-*

ge lyset. Nettopp slik har alltid villfarelsens kunnskaper og desorientering virket i verdens historie.

Men slik virker ikke sollyset, verken på fluer eller på nattsvermere. Fluene setter seg rolig på solveggen og «driker» sol akkurat som trær, blomster og mennesker. Og nattsvermerne svermer ikke. De tåler ikke lyset og går derfor bort og skjuler seg til det blir mørkt.

Det er mye å lære av nattsvermerne — og av uglene. De flykter begge for solen, for de kan ikke tåle solen. *De har ingen evne til å sette seg ut over sin begrensning*. (Se utførligere om dette i neste kapittel.)

Satans lys og opplysning virker forstyrrende og ødeleggende på oss mennesker fordi det er «kunstig». Men hva solskinn er for den sorte muld og for alle trær og blomster, det er, sier *Grundtvig*, sann opplysning og livsorientering for mann og kvinne. Grundtvig hadde altså en ganske motsatt livserkjennelse av Brandes. Derfor vil Grundtvig alltid leve i dansk åndsliv og Brandes i aller beste fall bli et sagn om en «dum djevel».

Omtrent slik så djevelen ut i mine øyne, da jeg møtte ham på Karl Johan etter den forrige verdenskrig. Denne djevel er tegnet av min venn Gornitzka som gledet seg selv og andre ved å berette hvor lys levende han også kunne se djevelen i sin samtid. Hans mange vitenskapelige «problemer» ligger formelig som en tåke eller skyrøyk omkring hans hjernevirksomhet.

5. At den djevel som Kristus beretter om ikke er dum, bevises allerede av den grunn at han angriper mennesket nettopp på alle de tre farligste og mest utsatte punkter i vårt bevissthetsliv. Hadde dikteren Brandes forstått «diktningen» om gullkalven, så hadde han også forstått hvor «*raffinert klok*» djevelen er når han legger ut sine snarer.

«Vaka sjel och bed dig til kamp bered. Fristeren han legger snaren *der du minst formoder faren*. Vaka sjel och bed.»

Du alminnelige dødelige; jeg spør deg om du noensinne har tenkt den tanke til bunn at *din ukontrollerte fantasi* er din ufattelige store sjanse og like store risiko

Ryddesjau – ja, takk!

Oppfordringen om en ryddesjau så jeg 4. mars i Nationen, no. – der Janneke Solem, seniorrådgiver i Mattilsynet uttalte følgende: Mattilsynet rår over en kjempemengde med forskrifter, men ikke alle er like forståelige eller meningsfylte. Derfor oppfordrer vi brukere til å melde fra om regler og forskrifter de mener det er behov for å gjøre noe med.

IKKE nok med det: Målet er å gjøre det enklere for brukerne å forstå forskriftene de må forholde seg til. Når vi nå er i gang med å rydde regelverket trenger vi bidrag fra alle, sa hun.

Kampanjen til Mattilsynet er riktig nok tidsbegrenset, men allerede nå er det kommet mange hundre innspill, ble det uttalt. Det lover bra, og ment som et lite bidrag - foreslår jeg blant annet TRE ting i den større sammenheng:

1. Fjerne unødvendig og skadelig byråkrati.
2. Fjerne statsskatten helt.
3. Redusere kommuneskatten sterkt.

JEG har imidlertid til gode å se noe politisk parti som har konkretisert noe slikt tydelig i sitt program. Det er sterkt beklagelig – dessuten mistenkelig! Er det virkelig ingen som er inne på tanken?

DERFOR stilles spørsmålet: Hvem vil komme med et slikt forslag? Eventuelt svar må i tillegg være basert på det samfunnssystem som våre forfedre uten tvil la til grunn da Grunnloven ble skrevet. Med andre ord, et desentralisert system. I dag er Grunnloven som kjent(?) fullstendig markspist og mer eller mindre satt ut av funksjon i vår fascistiske stat.

HVILKE krefter som til syvende og sist står bak, er etter hvert kommet frem – selv om store deler av landets aviser har sviktet totalt når det gjelder å avsløre politikeres fullstendig respektløse holdning til den samme lov – og dermed også norske borgere. Et eksempel er hentet fra landets største avis for kort tid tilbake: ”Vi takker nei til ditt innlegg. Vi priorite-

rer generelt innlegg som sendes oss eksklusivt”.

KREFTENE det siktes til, er beskrevet i boken ”Makten bak makten”. Samme forfatter – Per-Aslak Ertresvåg – har også i sin seneste bok ”Sov – mitt lille Norge” gjort ytterligere et forsøk på å vekke befolkningen her i landet. (Liknende innsats i folkeopplysningens tjeneste er utført også av andre - et eksempel til etterfølgelse for mange redaktører og journalister. Disse - i likhet med de fleste politikere - har narret befolkningen i årevis). Nå må det være nok!

Å manipulere befolkningen, er en soleklar rett. MEN – å innrømme det hele – bør etter min mening være en fordømt plikt!

NEVNTE FORFATTER er ikke snau, når man kan lese følgende i førstnevnte bok: Verdenshistorien slik den blir fortalt er falsk. Det som skjules og som han avdekker, er krøniken om Makten bak makten, om klanen som sto bak og beri-

ket seg på det økonomiske sammenbruddet i 1929, som planla både 1. og 2. verdenskrig, som finansierte både kommunismen i Russland og Hitlers opprusting. Samtidig er det historien om Den nye verdensorden og globaliseringen.

BOKEN - ”Sov – mitt lille Norge” beskriver dagens situasjon nærmere ”som landet som ennå holdes oppe ved hjelp av hykleri, løgn og skjulte handlinger. Mektige krefter utenfra er i ferd med å erobre oss innenfra, med hjelp fra norske medløpere”.

NÆRINGSLEVET - og den norske befolkning for øvrig – står derfor foran litt av en oppgave hvis man ønsker frihet fra blant annet politikeres og byråkraters galskap. I stedet må det tas sikte på et reelt demokrati – et virkelig demokrati.

YTRINGSFRIHET er et vesentlig gode. Og noen av de tilsendte redaksjoner vet jeg vil gi spalteplass for dette innlegget. Hvor mange andre (inkludert nevnte avis) som vil åpne sine spalter - blir imidlertid interessant å se.

**Thorbjørn Andersen.
Halden.**

kunsten å lese - - -

på en og samme gang? Er ikke barnets lek med dukken både uskyldig, skjønn og naturlig? Leker vi ikke gjerne med? Er vi ikke ofte med på å delta i barnets fantasi? Kan det også være noe farlig? Ja, barnet kan lett lære seg til å lyve. En dag har kanskje det lille barnet slått seg mot en stol eller mot bordplaten i stuen og gråter. Vi griper kanskje *lynsmart til en liten løgn* og sier: Fy, det stygge bordet «som slo lillegutt». Så trøster vi barnet med en liten løgn. Barnet vil gjerne ikke innse sin egen feil og finner heller ingen trøst i det. Barnet trøster hurtig seg selv med en liten løgn. Satan oppstår altså allerede i barnekammeret ved at vi voksne «farer omkring mellom våre barn» og lærer dem opp i ukontrollert «tøylessløs fantasi». Vi har ennå ikke lært å finne grenser mellom der hvor fantasien skal få fritt slag og der hvor fantasiene ikke må tåles.

Den gang *direktøren i Norges Bank* erklærte at folket måtte spare fordi den norske krone var blitt «unormal», så trøstet direktøren både seg selv og hele folket. Sannheten var at direktøren i Norges Bank hadde danset med gullkalven og lekt en djevlesk lek med pengene og folkets tøylessløse fantasi, man kalte det for diskontopolitikk med et fint ord. Sannheten var at det var vårt folk som var blitt utilregnelig og «unormalt» fordi Aron *Gunnar Knudsen* og professor og rektor *Bredo Morgenstjerne* ved universitetet sammen med *Alf Whist* hadde lært folket til å tro at man kunne tjene seg rik på krigsforlis. Sic. Jeg har dessverre ikke for hånden disse herrers opprop fra 1914—15 til å tegne aksjer i *Norske Lloyd* med dette formål for øye, men denne aksjeinnbydelse med «statens» og universitetets ledende menn i spissen var signalet til den store «jobbetid» i Norge i 1914—18. Som et «lyn fra himmelen» slo det ned i vårt folk at her var penger å tjene; enorm krigsfortjeneste. Vi vet alle hvordan det gikk. «Krakkene kom.»

Anmerkning: Våre lesere bør her i denne forbindelse merke seg følgende: Vår kirke identifiserte ikke «Aron» i vår

opportunistiske statsmann i krigsperioden 1914—18. Heller ikke gjenkjente man professor *Morgenstjerne* og assurandør *Alf Whist* som «falske profeter». Dels visste man ikke at Bibelen handlet om den menneskelige natur (se kapitlet senere om dette), og dels angikk Norges Banks «politikk» ikke Kristus og verdens frelser, etter som «politikk» og «religion» var to vidt forskjellige livsområder som ikke angikk hverandre. Det er denne manglende evne til å identifisere (gjenkjenne) som djevelen i verden flyter på hver gang han «skifter klær».

«Papirene falt.» «Den norske krone var blitt unormal.» Pengene måtte «*sannes*» (det er et ord som betyr stabiliseres). «Tidene gikk folket imot.» Her måtte spares, ofres, osv. Masser av norske bønder og familier ble slått til konkurs og tvangsauksjon som naturlige «ofringer» for at vi igjen kunne oppnå «tidenes gunst». Vi spør nå: *Er ikke alle disse eventyr av nøyaktig samme slag* som når mamma slår «det stygge bordet» som skal ha skylden fordi lillegutt var ubetenksom og uforsiktig Den norske krone var liksom normal og uskyldig som bordplaten; men folket og dets ledere var gått inn i en gammel klassisk folkefelle eller *folkesnare*, som Satan selv kunne ha satt opp, eller vil du forlange av en alminnelig dødelig at han skal tro at direksjonen i Norges Bank er utilregnelige åndelige barn. Og vil du forlange at folket skulle kjenne igjen Aron i den gamle enfoldige og velmenende *Gunnar Knudsen*? Ville du at Norges forretningsstand og skipsrederne skulle tenke seg at universitetets rektor og professor i sosialøkonomi kanskje kunne være en meget farlig eventyrdikter og demagog? især når han kalte seg selv for «empirisk vitenskapsmann», dvs. en ubestikkelig herre som utelukkende bygger på *erfaringsvitenskap*. *Alf Whist* passet også godt inn i sammenhengen. På denne tiden begynte hele det norske folk å spille *engelsk whist* (bridge), og *Mr. Culbertson* «erobret» Norge på en like farlig måte som f. eks. *Hitler*. Han erobret det norske folks «ledige timer» og ledet folkets oppmerksomhet og interesser i et negativt spor. Engelsk whist og engelsk diskontopolitikk er ut-

trykk for en og samme ørkesløse lek med folkefantasiaen. Begge deler er underholdning for dagtyver og dagdrivere. Hele vårt folk gikk iallfall på limpinnen, så det var ingen «dum djevel» som fikk i stand hele dette arrangementet midt på høylys dag i det 20. århundre, uten et eneste skrik eller «varsku» fra den norske «kirke», som hadde visdommens og kunnskapens nøkkel hos seg. (Bibelen.)

For min del forsøkte jeg å skrike ut over hele landet: Varsku her, djevelen er løs; men det var ikke mange som ville tro meg. Det som jeg kom med var så usannsynlig utfordrende og nesevist, så uforskammet og usmakelig at da en gang en alvorlig vitenskapsmann ville skrive om min lære i Aftenposten fikk han følgende svar: «Som De vet setter vi særdeles stor pris på Deres penn i Aftenposten, og vi ber Dem ikke bli fornærmet fordi vi sender Deres artikkel i retur, men *Dybwad-Brochmann* anser vi for en av de *samfunnsfarligste* menn i øyeblikket.» Vedkommende vitenskapsmann, sydpolfareren *Carsten Borchgrevink* fortalte meg dette og føyde til: «Det må De være stolt av. Det viser at man har respekt for Dem.» Som om det var respekt for min person jeg ville ha. Jeg ville jo bare varsle folket og dets vitenskap, dets handelsstand og bankvesen om at de alle var på avveie og at djevelen som er livsløgnen forførte vårt lille fedreland. Dette har jeg tatt med her for å vise hvor tipp topp dumt det er å si at fristeren er dum, når han appellerer til menneskenaturens fantasi og sier: Er det virkelig sant at du er den allmektiges sønn og barn? Da behøver du ikke ha næringssorger eller bekymringer for det daglige brød. Du kan dikte liv i stein og andre symboler av tre eller papir, så *yngher* pengene av seg selv, og så kan du leve sorgløst alle dine dager og spille bridge. Kristi tre fristelser er så *raffinert* anlagt at det bare er *Frelseren med sin 100 % våkne bevissthet som kan mestre dem*. Brandes har derfor ingen anelse om hva han skriver om. For nettopp Jesu fristelser viser tydelig at bare *allvitenheten og allmektigheten formår å beherske fenomener som stikker så dypt og som krever et så dyptgående syn* for å kunne oppleves og kontrolleres. Hvis

Brandes skulle ha utpønset slike fristelser som han ville finne var intelligente nok til virkelig å bli til alvorlige fristelser for allmakten og allvitenheten, så hadde han sikkert disket opp med piker, vin og sang, slik som den banale prest som oftest tenker seg de største og *farligste* fristelser for menneskesønnen? Og hvis beretningen om Jesus og hans fristelser hadde vært et eventyr og et sagn så hadde det vært umulig å dikte opp så dyptliggende motiver som at de farligste fristelser og mest skjebnetunge fristelser skulle bestå i selve den omstendighet at *mennesket er i besittelse av skapende fantasi uten selv å vite hvilken sjanse og risiko det innebærer*.

Verden har masser av myter og sagn. Vi har masser av fabler og eventyr av alle slags og mange av disse stikker ofte meget dypt. *H. C. Andersen* er f. eks. i sine eventyr en praktfull menneskeskildrer, og våre klassikere har prestert store ting. Men ennå har aldri noe menneske sett slik til bunns i menneskelivets farer og muligheter som Frelseren når han forteller oss om djevelen og fristelsene.

Om våre statsmenn og professorer tar seg en veldig rangel med piker, vin og sang, skal vi tilgi dem; men når de drømmer og dikter liv i «steinene» så «penger får makt» slik at tap av skip og mannska-per gir «enorm fortjeneste», da sier vi i Jesu navn: «Bort fra meg Satan, for mennesket lever ikke av brød alene, men av hvert ord som utgår av Guds munn.» *Det er ordet som er folkets viktigste næring fordi vi er åndelige vesener*. Det er derfor jeg går til rette med vår samtids tillitsmenn. Jeg har fått den myndighet til det som *sannhetens lys gir meg*. Jeg vitner ikke av meg selv, men jeg beretter om oss mennesker og om den åndelige «svineføde» som vår samtid gir oss. Jeg lærer mine lesere å lese Bibelen ved hjelp av det samme sjeleforskingens og inspirasjonens lys med hvilket jeg selv leser og lærer og med hvilket Bibelen selv er blitt skrevet. (forts. neste nummer.

Økologiske fotspor

fra økologisk krise til økologisk senter i Bolivia

Av Enrique Hidalgo

Jeg begynte å føle at utviklingen gikk i helt feil retning og at jeg ville gjøre noe, ikke bare for mitt land og mitt folk, men også for 'a endre den kursen jeg så hele verden var i ferd med å gå i.

Det hele begynte for noen år siden da jeg kom til Norge for å studere. Jeg hadde studert 2 år i USA, men studiene i Statene hadde ikke gitt meg noen aha opplevelse, så jeg tenkte kanskje jeg ville finne et bedre alternativ i Norge for det jeg ville gjøre i livet. Helt siden jeg første gang reiste fra Bolivia, mitt hjemland, følte jeg et kall for å gjøre noe for mitt folk og mitt land. Virkeligheten i USA viste meg at landet slett ikke var som det ble profilert i Bolivia, et land der alle var frie og hadde enhver forutsetning til å lykkes. Jeg så og opplevde rasediskriminering, mange fattige mennesker som levde side om side med veldig rike folk, med andre ord, store klasseskiller. Jeg så folk løpe fra den ene jobben til den andre, uten å stoppe et sekund en gang for å åpne opp for muligheten til å reflektere over hva de i virkeligheten drev på med. For meg vir-

ket det som om folk flest manglet kontakt både med seg selv og hverandre. Uhemmet forbruk, dårlig matkvalitet, massevis av overflødig emballasje, osv. Alt dette fikk meg til å føle at verden løp mot et stup med USA i spissen, som et ledende eksempel på hva verdens ledere definerte som utvikling. Selv om jeg hadde det bra oppi det hele, begynte jeg å føle at utviklingen gikk i helt feil retning og at jeg ville gjøre noe, ikke bare for mitt land og mitt folk, men også for å endre den kursen jeg så hele verden var i ferd med å gå i.

Mine forventninger angående studier i Norge ble ikke innfridd da jeg optimistisk startet på Natur og Miljø og Landbruksøkonomi i håp om at disse studiene kunne gi meg de riktige verktøy for å gjennomføre det jeg ville gjøre. Men den gang ei, jeg gikk på forelesning og ble undervist i om hvor mye gift man burde sprøyte på plantene og hvordan vi kunne få jorden til å produsere mest mulig med hjelp av kunstgjødsel. Jeg fikk bare bekräftet at Norge, som resten av verden, var på feil kurs. For ikke å snakke om undervisningsmetodene. Alt jeg lærte var å sitte stille på en benk og ta inn og lagre så mye kunnskap som mulig i mitt hode. Hva med hvordan denne kunnskapen skulle brukes? Rent praktisk? - Ingenting...

Jeg ble skuffet av skolesystemet både i Norge og i USA. Bolivia var heller ikke annerledes. Jeg følte rett og slett at jeg ikke kunne lære det som virkelig var viktig for meg. Hvor kunne jeg finne og få kunnskap som kunne hjelpe meg til å forandre min egen livsstil? Jeg ville lære om hvordan jeg kunne utvikle meg og samfunnet på en måte som ikke ville skade naturen. Jeg ville lære om en økonomi som tok jordens bærekraftige utvikling med i betraktning. Et studium som kunne være teori i praksis. Et studium der man lærer å samarbeide fremfor å konkurrere? Det fantes ikke en eneste utdanning i den retning jeg ønsket å gå som var tilgjengelig, så jeg dro fra det hele og

bestemte meg for å starte helt på nytt...

Jeg ville skape et alternativ til det etablerte, et studium som skulle vise hvordan man kan ta vare på planeten og oss selv, et studium som ville gjøre oss oppmerksomme på at vårt nåværende økonomiske system oppfører seg som kreft på en levende organisme og gjør de få rike rikere og de mange fattige fattigere, og at denne eksponentielle vekst stjeler fremtiden fra kommende generasjoner. Vi har utlevert makten vår til politikere som sløser med våre ressurser i form av krig og undertrykkelse, men så sant vi opplever dette bare på TV, berører det ikke vår hverdag direkte. Det vi ikke opplever selv gir oss ikke en virkelig opplevelse. Hvor mye opplever Norge av alt det kvikksølvet som er lagret i Oddas fjorder for eksempel? Alt man ser når man kjører forbi Odda er et idyllisk landskap med vakker fjord og fjell. Nesten ingen kan tro eller forestille seg at bunnen av fjorden er av plast og at gravide kvinner og barn er advart mot å spise fisken. Man må inn i fjordene for å forstå omfanget av den kjempemessige naturkatastrofe som sinkfabrikken på Odda skaper til daglig. Sinkfabrikken importerer sinkberg og utvinner 1 tonn ut av 100 tonns berg. Dette betyr i virkeligheten at for hver 100 tonn som skipene frakter inn i Odda blir 99 tonn berg til overs og disse kastes i fjorden. Kost alt under tepet så det ikke synes, for det som ikke synes kan heller ikke oppleves. I hvert fall ikke mer enn i tankene, og dette er det samme som på skolen. Skolen er blitt som et TV-apparat. Det viser oss så mange ting fra så mange vinkler, men det foregår i tankene. Dette gjør at vi mister kontakt med virkeligheten og dermed blir vi ikke direkte berørt av våre atferdsmønstre. Dette skaper rett og slett uansvarlige borgere. Hverdagen vår blir på samme måte; vi tar ikke ansvar for den maten vi spiser for eksempel. Den kommer ferdig pakket til oss fra butikken. Vi vet knapt hvor mye forurensning transporten av den maten har skapt, eller produksjonen i seg selv. Vi er bare snille borgere som er flinke på jobben og tjener nok til å kjøpe disse matvarene. Vi opplever ikke hvor mye arbeid og krefter som ble brukt andre steder for at vi, de rike, skal kunne kjøpe de matvarene.

Hva må til for å forstå at det er noe grunnleggende feil med vårt økonomiske system? Ja, en verdensomfattende finanskrisen. Noen land greide seg bedre enn andre fordi de hadde en sparegris som de kunne tømme, men hva vil skje i neste finanskrisen? Ja, de som forbruker mer enn det de produserer vil være ille ute. Island ble reddet i siste liten og er et godt eksempel på hva som vil skje med land som forbruker mer enn det produserer. La oss ta en titt i våre butikker i Norge. Hvor mye av den maten vi spiser er produsert her i landet? Ris, kaffe, druer, klementiner, mangoer, bananer, te, sjokolade som noen hevder er et lite stykke Norge, avokadoer, appelsiner, ananas, kokos, til og med bomull og alpakaull fra Andesregionen. Norge er et land som forbruker mye mer enn det vi produserer og det gjør oss meget sårbar under en verdenskrise. Det er viktig å huske at mens tabloidaviser forteller oss at vi er verdensmestere i det ene og det andre, at Norge sammen med andre land vinner

medaljer i olympiske leker, gis det ikke medaljer til de virkelige verdensmestere som produserer mat til oss slik at vi kan bruke vår tid til å hoppe høyere, lengre, score mål og løpe fortere, mens de sliter dag inn og dag ut uten å få ordentlig betaling for deres arbeid og deres produkter. La oss ikke glemme at gjennomsnittlig bruker nordmenn rundt 10-15 % av sin årlige inntekt på matutgifter, mens de som produserer varene knapt får 1-1,5 % av markedsverdi. Dette betyr i virkeligheten at Norge som stat faktisk tjener det meste av pengene i form av moms for å tillate denne importen. Noen vil si at Norge er rik på olje, men sannheten er at olje ikke er en fornybar ressurs, og bruken av olje skader miljøet, så på sikt er det ikke en ressurs vi kan basere oss på, pluss at Norge i virkeligheten ikke har all verden av den heller.

Hvordan henger alt dette sammen med meg? Hvordan kan jeg tilegne meg kunnskap til å takle en lignende krise i fremtiden? Er det mulig å overleve en verdensomfattende finanskrisen hvor økonomien ikke kan reddes av krisepakker? Kan man forandre utviklingen i en annen retning slik at vi kan berge oss fra det? Finnes det noe sted hvor man kan lære hvordan man kan forandre livsstil og dermed selv ta ansvar for de økologiske fotspor man etterlater for fremtidige generasjoner?

Det var dette jeg ville lære om på skolen, men aldri fikk anledning til. Det var noen av disse spørsmålene jeg stilte som jeg selv måtte grave etter svar på. Det var disse svarene som ga grunnlaget for den «alternative» utdannelsen som nå tilbys på et økologisk senter som jeg startet og bygget i Bolivia, ved foten av Andesfjellene. Det økologiske senteret heter El-Poncho og tilbyr en utdanning innenfor Bærekraftig menneskelig Bosetninger Design. Studiet gir universitets diplom og 30 studiepoeng som kan brukes som en del av en vanlig bachelors grad.

Etter mange års arbeid har det blitt utarbeidet et studium som lærer teori like mye som praksis. Studiet tar for seg nødvendige emner som organisk matproduksjon, økologisk bygging, bærekraftig utvikling, økologisk design, lære å leve i felleskap, sosial økologi, fornybar energi, utvikling fra et lokalt perspektiv til globalt perspektiv, fra problemer til løsninger, økologisk dyrehold og helbredende plantearbeid. Studiet har også 4-5 studiereiser gjennom forskjellige deler

av landet, og studentene har sjanse til å reise samtidig som de studerer. Studentene lærer naturligvis mye om Andes kultur også. Spesielt i forbindelse med Inka Trail. Det er en ca. 4 dagers marsj fra 5.000 m.o.h. til 1.000 m.o.h. og blir nærmest som en pilegrimsreise som gir innsikt om Andes-kulturens storhet. Alle disse opplevelsene vil være med på å åpne studentene for en helt ny verden. En verden hvor hverdagen er enklere, med enkle mennesker som lever i en relativt enkle virkelighet. Disse mennesker som i tusenvis av år har hatt et uatskillig forhold til jorden og som har lært seg å leve i felleskap, dvs. istedenfor å konkurrere med hverandre lærte de seg å samarbeide for å overleve. Noen vil beskrive disse menneskene som fattige indianere, men disse enkle og fattige menneskene, i våres øyne, er faktisk i stand til å takle en finanskrisen mye mer enn det vi er i stand til i den utviklede eller industrialiserte del av verden. Disse folkene er sterke, de greier seg med langt mindre enn oss, de produserer det meste av det de forbruker, de har en naturlig kunnskap om jorden som er en vesentlig forutsetning for å overleve. De står faktisk sterkere enn oss i en krise fordi de i tillegg til å produsere mer enn det de forbruker, har de lært seg, gjennom tusenvis av år, å samarbeide. Så kanskje når det kommer til stykket har vi noe å lære av disse menneskene...

Så med dette inviterer jeg alle ildsjeler som sitter inne med et brennende ønske om å gjøre en forandring på det indre og ytre plan til å komme til El-Poncho og ta et semester og høste en masse inspirasjon. La oss forandre skolesystemet ved å lære mens vi lever, la oss tenke med våre følelser, la oss oppdage hvor allsidig og multidisiplinære vi kan være. Verden trenger en forandring og forandringen starter med oss. Blant all krig og elendighet som herjer kan vi tenne et lite lys av håp for fremtiden og kanskje det er det eneste som trengs, noen få bevisste individer som tør å gå nye veier... alle de andre vil komme etter.

Vil du vite mer om denne økologiske byen i Bolivia, El-Poncho, kan du besøke deres hjemmeside: www.elponcho.org

GAZA - VERDENS STØRSTE FENGSEL?

En israelsk animatør, Yoni Goodmann, har laget en kortfilm om blokaden av Gaza. Denne Oscar-nominerte animatøren kommer med knallhard kritikk av den israelske regjeringens langvarige blokaden av den hermetisk lukkede Gazastripen.

Denne filmen ligger ute på Youtube men kan nås direkte via nettstedet til filmen <http://www.closedzone.com>. Det er en sterk film som viser den umulige situasjonen palestinerne er kommet i.

Yoni Goodman har også ansvaret for animasjonene i den Oscar-nominerte filmen "Vals med Bashir" og jobbet sammen med regissør Ari Folman.

DOJ

Mastedatabase i Norge

Viktig miljøinformasjon blir nå tilgjengelig for alle

Norges Miljøvernforbund har krevet en offentlig oversikt over basestasjoner for mobiltelefoni og andre strålekilder. Dette for å ha mulighet til å vite hva man blir utsatt for av helseskadelig radiofrekvent stråling. Rett før jul i fjor fikk vi et brev fra Samferdeslesdepartementet. Departementet var da i ferd med å vurdere det juridiske grunnlaget for en slik mastedatabase, og mente de hadde tilstrekkelig hjemmel til å kreve denne type informasjon fra tilbyderne. Post- og teletilsynet har nå fått i oppgave å realisere en slik oversikt. Den er inkludert i Strategi for frekvensforvaltning 2009, prosjektet er påbegynt, det er laget en intern arbeidsplan og de har som målsetning å bli klare med en løsning i løpet av året.

Dette er godt nytt for alle som ønsker å vite hvor de ulike strålekildene befinner seg, og som ønsker å beskytte seg og sin familie. Det vil også kunne hjelpe folk til å forstå årsak til helseplager, og det vil være til uvurderlig hjelp for de som er blitt el-overfølsomme og som må flytte. England, Danmark og Sverige har allerede slike mastedatabaser tilgjengelige via internett.

Miljøvernforbundet har i flere år satt søkelyset på elektromagnetisk stråling og helseproblemer. Det har vært en massiv utbygging av trådløs teknologi de siste 10-15 årene, uten at noen har hatt kontroll over konsekvenser for samfunnet eller for den enkeltes helse.

Vi har vært vitner til utbygging av GSM900, GSM1800, UMTS/3G, Turbo3G, Wimax, WiFi, WLAN og TETRA. 4G er på trappene, og det er visst ingen begrensninger.

Det aller verste er den helt ukritiske installeringen av trådløse nettverk i skoler og barnehager. Det er et fullskala eksperiment med hele den oppvoksende generasjon, og de fleste foreldre er ikke klar over hva barna blir utsatt for. Et klasserom med trådløs router og 30 PCer tilkoblet, får høyere stråling enn en basestasjon i 100m avstand. De foreldrene som ikke vil at barna skal utsettes for slik stråling har oftest lite de skulle ha sagt, men foreldreaksjoner på enkelte skoler har gitt resultater, de har fått kablet internett på sine barns skoler.

De fleste tror nok at Statens strålevern følger med og passer på at vi ikke utsettes for stråling som skader helsen vår. Kan vi stole på Strålevernet? Strålevernet forsvarer de høyeste grenseverdiene som noe land har. Det eneste de beskytter mot, er termisk oppvarming. Det finnes hundrevis av fagfellelvurderte, vitenskapelig publiserte studier som viser helseskader ved verdier langt under våre grenseverdier.

Flere land i Europa innser nå at vi ikke har hatt nok kunnskap til å sette langtidsgrenseverdier som beskytter helsen vår. EU parlamentet vedtok i september 2008, med 522 mot 16 stemmer, at grenseverdiene var "utgått på dato" og at de må senkes.

En basestasjon for mobiltelefoni som ble satt opp i 2006 i Frankrike ga naboene helseproblemer. Masten var 19 meter høy og kamuflert som et nåletre. Mobiloperatøren Bouygues Telecom var klar over at naboene ikke ønsket masten. Det var en delikat situasjon, så de søkte

kun om tillatelse for 2 GSM900 frekvenser. Det tok ikke lang tid før de søkte om utvidelse også for 3 UMTS frekvenser.

Domstolen i Versailles bekreftet den 4. februar en tidligere dom fra domstolen i Nanterre i 2008, der mobiloperatøren Bouygues Telecom ble dømt til å fjerne mobilmasten, fordi den utsatte naboene for en helseisiklo. Dommen fra Versailles blir prejudiserende og har umiddelbart endret styrkeforholdet mellom den mektige mobilindustrien og titusentalls protesterende enkeltmennsker.

Dommen fra Versailles slo ned som en bombe i Frankrike. Fransk presse hadde dommen som en hovednyhet, og det snakkes om en sjokkbølge for industrien. Dommen kommer til å lede til en bølge av nye rettssaker fra mennesker som hittil har hatt vanskelig for å hevde sine rettigheter, til tross for alvorlige plager og sykdommer som har rammet dem etter at mobilmaster ble etablert i nærområdet.

De målte verdiene fra mobilmasten i Frankrike var mellom 240 og 8600 mikrowatt per kvadratmeter. Til sammenlikning er grenseverdien vi har i Norge 10 000 000 mikrowatt per kvadratmeter. Strålevernet hevder at denne grenseverdien på 10 millioner er helt trygg.

Norges Miljøvernforbund mener en grenseverdi som beskytter helsen vår bør være på 10 mikrowatt per kvadratmeter. Det er forøvrig en grenseverdi de anbefaler i Salzburg. I Lichtenstein har de innført en grense på 1000 mikrowatt per kvadratmeter. Uenigheten mellom Strålevernet og Norges Miljøvernforbund er altså 10 millioner kontra 10.

På taket til Kalmarhuset i Bergen har Netcom installert seg med en kraftig basestasjon. Den 10-års leieavtalen de har hatt er gått ut, og beboerne vil ha utstyret fjernet. Men det vil ikke Netcom gå med på, det vil bli så dyrt og vanskelig for dem å etablere seg et annet sted. Den ene GSM900 senderen som utbygger sa ja til i utgangspunktet, har utviklet seg til å bli en av Netcoms hovedbasestasjoner i Bergen. Beboerne ville gå til rettssak, men før rettssaken kom opp søkte Netcom om å ekspropriere taket. De fikk medhold av Samferdselsdepartementet. Beboerne har klaget, og nå ligger saken til behandling hos Kongen i statsråd.

Målinger utført av Norges Miljøvern-

forbund, og senere verifisert av Post- og Teletilsynet, viser at det er 240 000 mikrowatt per kvadratmeter i leiligheten vis a vis Kalmarhuset som har kraftigst stråling fra basestasjonen på taket til Kalmarhuset. Det er 1000 ganger høyere enn verdien de hadde fra masten i Frankrike som de nå får fjernet med hjelp fra domstolene. Det er ifølge Strålevernet under grenseverdien på 10 millioner, og derfor helt trygt. Strålevernet blir benyttet som faginstans på alle nivåer i forvaltningen, og det er ingen instans etablert for å overprøve Strålevernet.

Da den første domstolsinstansen i Nanterre 1. Oktober 2008 dømte mobiloperatøren Bouygues Telecom til å fjerne mobilmasten, ble den franske mobilbransjen urolige. Regjeringen innkalte straks etter mobilindustrien til et møte, et møte som munnet ut i et regjeringsforslag om forbud mot reklame for mobiltelefoner rettet mot barn.

"Det er en risiko for helseeffekter, ettersom det ikke kan benektes at kompetente autoriteter, så vel nasjonalt som internasjonalt, anbefaler å ta i bruk forsiktighetsprinsippet. Det å eksponere sin nabo, mot deres vilje, for en sikker risiko, som ikke er hypotetisk, utgjør i seg selv et problem", skrev Nanterre-domstolen i sin sensasjonelle dom.

Grenseverdiene vi har, beskytter kun mot akutte termiske effekter, effekter som kunne observeres umiddelbart på dyr som i forsøk ble eksponert i 30 minutter. ICNIRP som i 1998 anbefalte disse grenseverdiene, sa også den gang at forskning på langtidseffekter, som for eksempel kreft, var for mangelfulle til å kunne sette en grenseverdi for langtidseksponering. Grenseverdien beskytter således kun mot "vitenskapelig beviste effekter", og ikke mot mulige "ikke-vitenskapelig-beviste helseeffekter". Det viser seg at Statens Strålevernet selv velger hvilke vitenskapelige rapporter de ønsker å tro på.

Domstolen henviste også til Bioinitiativ Report, som slo fast at ICNIRPs grenseverdi var utilstrekkelig for å beskytte den enkelte, og til Freiburg-appellen, Benevento-resolusjonen og det faktum at flere land har betydelig lavere grenseverdier.

"Usikkerheten om strålingens ufarlighet er en realitet og betraktes som seriøs og faktabasert. Bouygues Telecom har

ikke med noe dokument kunnet vise strålingens ufarlighet. Naboene har ikke kunnet garanteres at eksponeringen ikke utsetter dem for helseisiklo", skrives det i dommen fra Versailles. Bouygues Telecom ble dømt til å fjerne masten innen en viss dato, deretter bøter på 500 Euro pr dag. Erstatningsbeløp til naboene ble forhøyet i Versailles-dommen i forhold til Nanterre-dommen.

Dommen i Frankrike er et vendepunkt for mobilindustrien, det er en omveltning av styrkeforholdet mellom industrien og den enkelte. Den bekrefter at det finnes en helseisiklo, og den kommer til å tvinge mobilindustrien til å senke eksponeringsnivåene.

Det blir interessant å se hva denne dommen fra en høyere rettsinstans i Frankrike vil bety for tilsvarende saker i Norge.

Kanskje får Kalmarhuset medhold i sin klage på at Netcom skal få tillatelse til å ekspropriere taket deres?

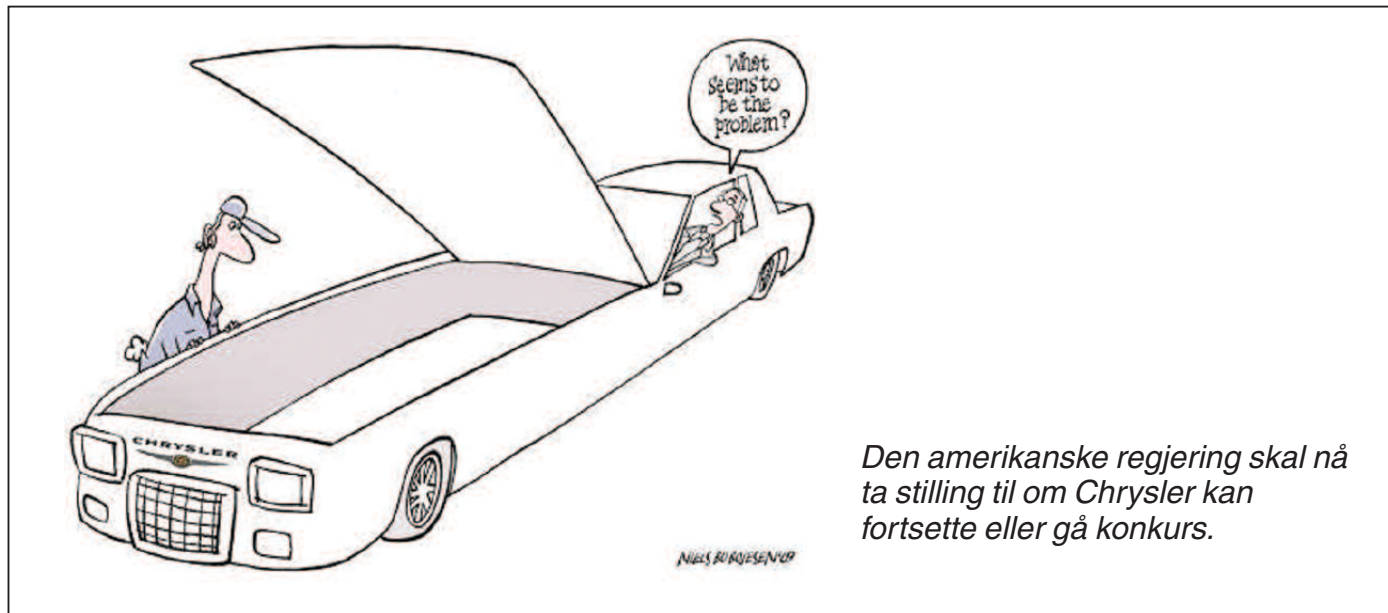
Aksjoner i regi av Norges Miljøvernforbund har gitt noen resultater, først og fremst at kunnskap om dette meget alvorlige miljøproblemet har kommet på dagsorden. Undervisningsbygg i Oslo har vedtatt å fjerne alle basestasjoner i skolegårder, og Bergen kommune ønsker ikke basestasjoner på eller i nærheten av barnehager og skoler. Sola kommune har vedtatt at alle skoler i Sola kommune skal ha kablet nettverk.

Norges Miljøvernforbund mener det må forbys basestasjoner og trådløse nett på og ved alle barnehager, skoler og offentlige steder i Norge.

Den nye store trusselen som er i ferd med å forurense omgivelsene våre er det nye nødnettssystemet, TETRA. Det må være full dekning overalt inne, sier Direktoratet for nødkommunikasjon. Full dekning betyr høy stråling.

Fakta:

Hele dommen kan leses oversatt til engelsk på: http://www.next-up.org/pdf/France_Versailles_Court_Of_Appeal_Judgement_Local_Living_Ph one_Masts_Against_Compagny_Bouygues_Telecom_04_02_2009.pdf

Den amerikanske regjering skal nå ta stilling til om Chrysler kan fortsette eller gå konkurs.

Nøklenene

Av Bertram Dybwad Brochmann.

(side 83-84-85.)

Innsendt av Armand E Nyhus.

Mennesket selv er også, som alle vet et kretsløp, i hvert fall hva vårt fysiske le- geme angår. Ikke nok med at vi (av mikroskopet) har lært at alle stoffer som vi spiser kun sirkulerer igjennom oss, men vår materielle og fysiske eksistens representerer også kun et stoffskifte. Vil vi undersøke og analysere den jord som blir igjen av våre organismer, når de har ligget tilstrekkelig lenge i jorden så vil vi se, at denne jord har presis den samme kjemiske sammensetning og består av presis de samme stoffer, som matjorden i den hagen der vi vokste opp og hvor vå- re foreldre plantet sin salat eller holdt si- ne høns og husdyr. – Om hver kvinne i landet årlig føder et barn, eller hver 5.kvinne, så er og blir vi innenfor krets- løpet og stoffskiftet. Og utenfor det kom- mer vi ikke. Det hele som er overlatt til oss selv blir tempo – den hastighet med hvilken våre livsorganismer passerer stoffskiftet. Om slekten skal være stor el- ler liten, om den skal være fattig eller rik er overlatt til oss selv og er avhengig av

våre forestillinger. Det er nok å ta av.

Setter vi altså pris på livet og i alvor vil lære kunsten å leve motsatt av kunsten å dø, så er det ennå ingen som kan måle el- ler uttømme våre livsmuligheter.

I alle religioner og mysterievisdom- mer tar det seg ut som om det å dø og det å leve var det samme. Men selv om vi i vår erkjennelse ikke har noen grunn til å frykte for å dø, så kunne det jo være at "døden var vår verste fiende"? – Og livet har mål og hensikter, som går ut over dø- den? – Dette skal vi siden komme tilbake til.

Henri Bergson sier: "Alle levende ve- sener støtter seg til hverandre og alle ri- ves med av samme veldige fremdrift. Dyret støtter seg til planten og mennes- ket lar seg bære og ernære av dyret. Og hele menneskeheten så vel i tiden som i rommet, er en umåtelig hær, som galop- perer av sted, ved siden oss, foran oss og bak oss i et jagende stormløp, det er i stand til å kaste enhver motstand overen- de og sette over mange hindringer, kan- skje endog overvinne døden. Og hvor- dan kommer vi fremover?"

Alt beror på om vi "kjenner oss selv", kjenner livslovene og gjør oss fortrolig med disse og arbeider harmonisk sam- men med disse. Hvis vi i frykt og misten-

keliggjørelse av livet, av dets krefter, av dets hensikter, av dets materie og sub- stanser, og især av oss selv, ufrivillig — fordi vi ikke vet hva vi gjør, griper for- styrrende og ødeleggende inn i naturen, i naturviljen, da kommer vi ikke frem- over. Vi mer går den motsatte vei. Allerede den omstendighet at vi hver for oss, hvert døgn, tilfører planteriket et kilo karbondioksid samtidig som vår ek- sistens er uløselig knyttet til planteriket, viser oss jo at vi som helhet — som "menneskebestand" på jorden ikke er noe eksklusivt men et i høyeste grad in- klusivt vesen.

At alt levende på jord er av samme slekt, hvis spor vi kan følge frem fra kaos". (Bjørn- son)

Og naturen har altså evne til å ernære oss, hvis vi selv vil yte positivt skapende arbeide.

Det synes i alle fall meg klart at den ubestikkelige matematiske nøyaktighet og aldri sviktende fine likevektsanord- ning, som gir seg tilkjenne i universet og i alle deler av naturen, at denne samme harmoniske nøyaktighet heller ikke skulle ha "forregnet seg" med hensyn til naturens evne til å ernære det antall men- nesker rikelig, som våkner til liv innen-

for dens favn.

"Alle love vi se, eller skimte og de, som vi aldri skal ane engang, det er deg.

Og sin skjermende vakt om mitt liv har de lagt og det jubler i meg det er deg — det er deg.

Det synes meg som om denne Bjørn- sons Guds- og livsforestilling har adskil- lige fortrinn og adskillig sannsynlighet for seg, og må tekkes livets Gud, hvem og hvorledes han enn er, fremfor alle re- ligioners mistenkeliggjørelse av stoff og materie og av naturens evne til å skape Paradis på jorden og av menneskenes be- tingelser for å nå frem.

Og det som idekampen da til sist kom- mer å dreie seg om, er om begrepet "Guds rike" er noe eksklusivt eller inklu- sivt stoffskiftets og energiens konstans. Dvs. om frihetens og fullkommenhetens rike skal vokse frem ved fortsatt utvik- ling (evolusjon) innenfor stoffskiftets virkelighet, eller om vi skal søke noe an- net og angivelig bedre utenfor etter dø- den. Eller med andre ord om vi skal søke oss av sted til "riket" eller om riket skal komme til oss.

Utdrag av «Verdens frelser» bind 2

Av Bertram Dybwad Brochmann.

(Side 41-42)

Innsendt av Armand Edgar Nyhus.

Det hendte meg en gang at jeg ble ført opp på et høyt berg, hvorfra jeg kunne se ut over alle verdens herligheter. Ja, det hendte ikke bare en gang, men mange ganger og det hender ennå. "Alt dette skal du få, og alt dette kan du nå, hvis du vil falle ned og tilbe meg."

Det var ikke dikt og drøm, men en for- ferdelig virkelighet. Det begynte da jeg kom på skolen. "Hvis du vil lese og lære denne leksen godt og få eksamen her i vår skole, sa hedrer du ikke bare far og mor, men det vil gå deg godt og du kan leve godt og sorgløst her i landet." Da jeg ble noen år eldre så het det: "Du vil vel tjene penger? Uten penger kan du intet utrette. Og penger er jo i grunnen stort sett bare vederlaget for menneskenes ytelser (eller burde iallfall ikke være noe annet?), så der er en viss rettferdighet i dette at du må ha penger for å bli noe og for å utrette noe."

Jeg visste ikke den gang at det var dje- velen som sa dette og som hadde ført meg opp på det høye berg. – Hvordan skulle jeg kunne vite det? Det var min egen utmerkede far, mine lærere og min samtid, det var mitt (formodentlig retts- kafne?) miljø som sa det. Hvordan skul- le jeg unge og tillitsfulle gutt med tro og respekt til alle bra mennesker ha noen ide om at dette alt sammen var djevelen (eller løgnen i livet) som ville lokke, lure og tvinge meg til å falle ned og tilbe seg? Og med hele mitt naturlige barnesinn, med alt dets lengsel, idealer, livstrang og livstro, håp og forventninger, energi og

entusiasme ga jeg meg det konvensjo- nelle liv i vold. "Ser du den unge vakre kvinnen der", sa stemmen på fjellet. "Henne kan du også få, hvis du vil slå litt mer av på deg selv og tjene litt mer peng- er -- ja for du og hun kan jo ikke leve av kjærlighet og nordenvind?"--- jeg var ung den gang og hadde ingen klar fore- stilling om disse ting. Men jeg kan huske at min vantro og tvil begynte å ulme i min underbevissthet. – "Var ikke kjær- lighet og nordenvind mye mer enn disse kristelige penger?" "Var ikke penger noe som vi selv hadde laget, og kjærlighet og nordenvind noe som Gud - som jo var li- vet – hadde laget?" Omtrent på den må- ten begynte min tvil og mistillit til auto- ritetene å gjøre seg gjeldende. Og hver gang jeg følte den vitale lengsel etter kvinnen, som enhver normal mann skal og vil føle – fordi kvinnen er "resten av ham selv" så følte jeg også hvor forferde- lig gal verden måtte være hvis autorite- tene, presten og foreldrene tok feil. For hvis den livslengsel og oppdrift, den le- vende trang til å utfolde seg selv, til å sei- re og herske i livet, som Gud har lagt ned i alle mennesker, hvis denne sterke drift blir brukt til å holde dampen oppe på hel- vetes dampmaskiner, da ve over de skriftkloke og fariseerne.

Jeg visste som sagt ikke at stemmen på fjellet var djevelen. Og hvorledes vil du forlange av alminnelige dødelige, av barn og ungdommen, at de skal begripe at far og mor, og skolen og presten og læ- reren og den offentlige moral og konven- sjon er djevelen? Du kan være glad om du som voksen driver det så langt at du opplever og erfarer dette. For livet er et stort karneval og du må ikke tro at djeve- len(som er løgnen om deg og livet) opp- trer med skilter og klær sa du kan kjenne ham.

Stemmen på berget fulgte meg hele min ungdom og oppvekst like til 1914. Da falt hos meg de siste rester av tvil og tillit til det som fremdeles frekt kaller seg den kristne konvensjon. Men i mellomti- den hadde jeg ofte sett hvor denne lære om penger, kjærlighet og nordenvind førte hen. – Jeg så venner gifte seg for pengenes skyld og unge piker som solg- te seg innenfor eller utenfor ekteskapet. Jeg sa hvorledes jeg selv var en av de mange, som slo av på idealene og som senket kravene til seg selv, sin moral, sin livsoppfatning og sin livskunst og livs- praksis etter det skjema som skolen, sta- ten og pressen laget. Jeg så hykleriet på toppen av samfunnet, og jeg så hvorle- des det moderne helvete, ikke under jor- den, men på jordens overflate hentet sin kraft fra livstrangen hos oss alle sam- men. Jeg så også hvorledes vi alle sam- men gjorde det onde og gale, som vi ikke ville, og hvorledes vi tvang oss selv til å la være å gjøre det, som vi innerst inne visste og følte var det rette.

På denne tid begynte religionen å bli

svært moderne. Folk ble mer religiøse enn noensinne, for de måtte ha balsam for sine opprevne og urolige sjeler. Og djevelen, som er løgnen, sørget for et rikt utvalg av "åndelige" krydderier og sti- mulanser, for at enhver kunne få det som passet for hans og hennes smak og særli- ge behov. Gamle rikmannsreligioner og fattigmannsreligioner ble importert over en lav sko. Og ved siden av det ble der en prestenød og legenød, som folk aldri hadde sett maken til. – Men dette var jo alt sammen ganske naturlig. – For når helvete vokser på jorden og håpløshet og mismot vokser om kapp med folkenes og individenes livs-nederlag, hva annet skal da menneskene gripe til enn å sette sine mål i en annen og angivelig bedre verden hinsides djevelens konvensjon, men altså hinsides døden og graven.

RASISMEKONFERANSEN I GENEVE

Irans president uttalte seg i kjent stil overfor Israel. Under hans tale marsjerte delegater ut i protest. Norges utenriksminister Støre ble sit- tende og holdt en flammende tale like etter der han i klartekst plas- serte Ahmadinejad blant verdens ekstremister. Støre har virkelig baller i motsetning til feigingene som forlater salen – eller som Dagfinn Høybråten som mener Støre burde ha forlatt salen – eller aldri møtt opp på en slik konferanse.

Takk for Støres mot og tappperhet. Høybråten, derimot, faller lavere og lavere ned for hver uttalelse han kommer med i slike saker.

DOJ

Totalitetsøkonomien

G.E. BONDE

(forts. fra nr. 1-2009)

II.

Tanken og forestillingsevnen skaper.

8. Hvorfor spiller en psykologisk oppklaring av de forannevnte forhold slik rolle i verden i dag?

Jo, fordi vårt tankeliv er i uorden og må bringes igjen på rett vei. Hvilket er av grunnleggende betydning. For som vi tenker, så handler vi. Tanken, våre sjelelige forestillinger, er alltid det primære. Tenker vi feil, så handler vi feil. Skal vi få orden i vårt samfunnsliv, må vi begynne å tenke riktig. Og her spiller erkjennelsen av to slags virkelighet og to slags forestillingsevne en avgjørende rolle.

For «vi må jo bøye oss for den harde virkelighet», sier folk. «Tingene er jo slik — vi kan jo konstatere det — vi ser det for våre øyne!» Ja, det er her vi må begynne å vurdere riktigere enn før. Og her vil vi ikke lenger gå feil, når vi holder oss klart for øye at der er to slags virkelighet og to slags fantasi. Den objektive virkelighet skal vi bøye oss for og innrette oss i overensstemmelse med. Men den relative virkelighet kan vi forandre, hvis den ikke stemmer med den objektivt riktige, med sannhet og virkelighet. Vi må altså med psykologisk innsikt kontrollere de erfaringer vi gjør.

Det er altså ikke nok å gjøre som «erfaringsvitenskapen» gjør når den konstaterer «tider og konjunkturer», «valutasvingninger» osv, og tegner disse svingninger opp i kurver for «å få et bilde av virkeligheten». Når vi blir klar over at denne virkelighet bare er relativ, altså skapt av den menneskelige forestillingssevne, så må vi også undersøke hvorledes den er skapt og om den stemmer med fornuften og de objektive livslover, om den med andre ord er skapt av den kontrollerte forestillingsevne, eller den ukontrollerte.

Når vi således på den bakgrunn tar for oss til undersøkelse eksempelvis «tidene og konjunkturerne» som menneskene inkl. «erfaringsvitenskapen» hittil har betraktet som naturlover man ikke kunne komme forbi, men måtte bøye seg for, så blir vi hurtig klar over, at tider og konjunkturer skaper menneskene for aller vesentligste del ubevisst selv. Det er de impulser eller depulser menneskene selv gir for sitt eget sjele- og tankeliv, som skaper f.eks. mange eller få varer, «onde eller gode tider». Når vi blir klar over dette, så behersker vi også tingen. For den bevisste tanke skaper den kontrollerte virkelighet.

På samme måte er forholdet når det gjelder troen på «pengenes makt». «Vi må da bøye oss for det», sier gjennomsnittsmennesket; vi ser da det faktum for våre øyne at pengene regjerer verden!» — Anvender vi her vår nye logikk blir vi hurtig på det rene med, at pengene i seg selv naturnødvendig ingen makt kan ha. De er jo livløse ting. Og vi erkjenner jo hurtig, at når det «ser ut» som om pengene utøver makt, så er det en direkte følge av vår egen tankegang og vår skapende forestillingsevne. Vi legger uten videre pengene makt, og så ser vi at den-

ne overføring på pengene av våre egne sjelskrefter avspeiler seg i virkeligheten». Men det er en relativ virkelighet, som avhenger av oss selv. Når vi blir klar over dette og vi skaffer oss den fulle oppklaring og innsikt om spørsmålet, da får vi herredømme over pengene, og pengene taper sin makt. De avsjeles. Det sjelelige bedrag og det selvbedrag vi har gjort oss skyldig i med hensyn til pengene oppklares.

Dette er altså den vei vi må gå når det gjelder å få orden på den relative virkelighet som vi kaller menneskenes økonomiske liv. Vi skal altså ikke gå av veien for «den levende virkelighet». Kaos endres her til orden — i samme grad og i samme tempo som våre tanker endres i riktig retning, og vi blir oss handlekraftig bevisst. — For som vi tenker, så handler vi.

Menneskene mangler viten om de krefter som virker i det kollektive liv, i samfunnslivet, og som bestemmer dettes utvikling — derfor mangler de kollektiv selvkontroll og står f.eks. i dag ubehjelpelig overfor den økonomiske krise. Skal verden komme ut av de uendelige økonomiske kriser kreves at den ubeviste, ukontrollerte fantasi, som dirigerer vårt økonomiske liv, blir avløst av en bevisst, kontrollert fantasi. Der kreves altså en objektiv viten om de krefter som virker i samfunnslivet.

De kollektive krefter som behersker det økonomiske liv, er psykiske krefter, sjele-krefter — en viten om disse krefter finnes derfor gjennom psykologien. Det er bare en ny, objektiv samfunnspsykologi som kan bringe menneskeheten ut av de permanente kriser. —

Det er da denne nye logikk og tenkemåte som foran er søkt opptrukket i sine hovedlinjer, som ligger til grunn for den etterfølgende oppklaring av de økonomiske forhold.

III.

De gamle og de nye livsforhold.

9. «I ditt ansikts sved skal du ete ditt brød».

Det var det vilkår menneskene opprinnelig fikk leve under. Det er så visst i seg selv ingen straff, men en velsignelse, om enn menneskene ønsker at kampen for tilværelsen måtte bli så lett som mulig. Slik at der ble tid og anledning til også å utvikle menneskets sjel. Mennesket består jo både av kropp og sjel.

Menneskene har ned gjennom tidene mang en gang strevet hardt for det daglige brød. Etter hvert som jordens befolkning økte skulle man også tro at det ble knappere og knappere om føden. Men det eiendommelige skjedde. Til tross for at befolkningstallet i løpet av noen menneskealdre er økte til det dobbelte, så har likevel tilgangen på livsfornødenheter tiltatt enda hurtigere. Øket vitenskapelig erkjennelse, nye tekniske fremstillingsmetoder, stadig bedre og rasjonellere nye maskiner, anvendelse i stigende grad av «naturkrefter» som avløsning av muskelkraften, og utnyttelse av alle nye råstoffer og alle tidens hjelpemidler forøvrig har muliggjort masseproduksjon i

sådan grad, at det med de nåværende produksjonsmidler og med arbeidstid og konsum som hittil sikkert ville være mulig å «brødfø» gjerne det dobbelte av jordens befolkning i dag. Det kvantum livsfornødenheter som gjennomsnittlig faller på hvert individ er altså blitt stadig større.

Men har derfor menneskene fått det lettere i sitt matstrev enn før? Er det blitt stadig lettere og lettere å leve? Nei, det motsatte er i virkeligheten tilfelle. Verdens varelagre er riktignok smekkkfulle, og fabrikanter og produsenter vil intet heller enn å selge. Og det er for tiden jevnt over et utilfredsstilt konsumeringsbehov tilstede, på sine steder skrikende nød. Det enkelte individ må likevel i våre dager streve som aldri før for å skaffe seg det daglige brød. Vareoverfloden når ikke frem til ham.

Det må være en feil et eller annet sted ved fordelingssystemet tenker man; det kan nå vel ikke være så vanskelig å få rette på en slik bagatell. Men så oppdager man, at man sikkert bor på en gal planet. For som vi så foran: istedenfor å bringe de veldige varemengder fra lagrene frem til individene, så ser man i stor utstrekning en ødeleggelsens vederstyggelighet som man ikke vil tiltro normale mennesker: I Canada og De forente Stater brenner man altså hveten under kjelene og på ildstedene. I Argentina anvendes maisen til likeså formålstjenlig bruk. I India veldige mengder med ris på samme måte. I Norge brukes sild til gjødsel og dyrefôr, og det fiskes bare 3 dager i uken for ikke å få for mye fisk. I Brasil er over to millioner sekker kaffe styrtet i havet og flere hundre tusen kaffebusser rykket opp med rot, og i Canada er hver tredje plogfure slettet! Og i flere europeiske land er tusenvis av melkekyr og rasedyr slaktet ned for fote! Hvorfor? Vil ikke menneskene ha de livsfornødenheter naturen og de selv med meget strev har fremstillet?

Jo, de enkelte individer som konsumenter vil nok gjerne ha dem. Men produsentene, fabrikantene og myndighetene vil ikke la menneskene få dem. Fordi varene er for billige! Menneskene må ikke få billige varer! Produsentene har store pengekapitaler å forrente og må derfor ha høye priser, arbeiderne forlanger høy lønn, og «myndighetene», d.v.s. statsinstitusjonen og dens funksjonærer skal ha skatt av de pengebeløp varene selges for — til sin budsjettisme! Ellers kan jo staten med dens mange funksjonærer ikke opprettholdes. Derfor ser vi i Brasil hvordan staten kjøper opp kaffen (med ekstra avgift for forbrukerne av den kaffe som blir solgt!) for å styrte kaffen i sjøen. I Norge ser man staten og statsmyndighetene vedta lovbestemmelse om at fiskerne skal slutte seg sam-

men og gi seg inn under statsinstitusjonen og ikke fange mer fisk enn staten bestemmer og ikke selge til lavere priser enn statssildemonopolet bestemmer! Menneskene må ikke få billig sild! Den sild som omsettes «skal bare selges under dyrets merke!» Ja, statsmyndighetene skriker som vi nettopp har sett endog høylydt og innett «moralsk» forarget opp, når norske fiskere ikke vil være med på den skjendige organiserte forbrytelse mot menneskeheten å fordyre og vanskeliggjøre menneskenes forsyning med «daglig brød», men fanger sild «utenfor territorialgrensen» og reiser direkte til England med den, for at i hvert fall englenderne kan få billig sild. Men disse norske fiskere blir av de norske statsmyndigheter lyst varg i veum, rettsforfulgt og ilagt bøter, og satt i gapestokken som moralsk mindreverdige mennesker.

Ved slike foretelser stanser alle virkelige tenkende mennesker opp og blir klar over, at det er nok ikke bare i «varefordelingssystemet» noe klikker, og som er lett å rette. Det må være hele det statsystem og samfunnssystem som menneskesamfunnet har å trekkes med som er feil! — Man blir derfor på det rene med at man må begynne helt nedenfra bunnen og analysere seg frem til grunnårsakene til tingenes tilstand i dag. Først da kan botemidlene mot tidens selvmotigelser finnes.

Man må da først spørre seg selv:

10. Hva er hensikten med de stadig forbedrede produksjonsmetoder, maskiner og hjelpemidler som muliggjør en stadig større masseproduksjon nok til overflod for hvert individ? «Jo, rent logisk sett bør det naturligvis være at menneskene fikk stadig billigere og flere varer, slik at overflod og nullpris, den materielle frigjøring var det naturlige resultat», ville den uhildede tenkende tilskuer si. Her er jo ubegrensede råstoffkilder og ubegrensede fremstillingsmuligheter. -- Jo, nullpris og materiell frigjøring burde være resultatet. Men i dag er det stikk motsatte tilfellet. Det gjelder jo ikke først og fremst å forsyne forbrukeren med billige varer og livsfornødenheter. Tvert imot gjelder det å trekke ut av ham flest mulige penger!

Blir man klar over at det nettopp er dette som overalt karakteriserer tingenes tilstand i dag, så må man altså spørre seg om årsaken til dette. Og her kommer man inn på menneskenes forhold til pengene.

Dette skal vi se på i neste avsnitt. (forts. i nr. 3-2009)

TELENOR-TULL

Var innom min gamle mor og far her om dagen. De hadde fått brev fra Telenor. Hvis de ikke vil gå over til efaktura, må de betale kr. 35,- i gebyr på papirfakturaen.

Telenor viser virkelig eldreomsorg så det suser.

Hvilket valg har mine gamle foreldre som verken har PC eller tilgang til internett?

Ta dere en tur i skammekroken, Telenor (og se om noen millioner i diverse bonuser etc. kan gi eldre en verdig alderdom i stedet!)

DOJ

BERTRAM D. BROCHMANN
– den store sosial-reformatoren i Norge

Bertram Dybwad Brochmann (1881-1956) var prestesønn og utdannet gartner. Han reiste land og strand rundt og prekte om en ny samfunnslære. En lære som talte Staten og Kirken midt i mot.

For Brochmann var statsmakt, pengemakt og religion menneskehetens nye avguder. Disse molokene som han kaller dem, knebler friheten og folket. Brochmann bygger sin nye samfunnslære på en radikal forståelse av Kristus og evangeliene.

Brochmann innførte i sin samfunnslære begreper som "to slags fantasi" (den ukontrollerte og den kontrollerte) og "to slags virkelighet" (den objektive skapt av Gud og den relative skapt av mennesker). Gjennom 40 år utga han mer enn 40 bøker om sin nye samfunnslære. Det vakte stor oppsikt da han i sitt åpne brev til Adolf Hitler i 1937 gir uttrykk for at Hitlers undergang er viss, hvis han fortsetter å følge det makt- og voldsprinsipp han hadde slått inn på. Brochmann hadde dessuten også hjulpet den jødiske Helene Harand i hennes kamp mot Hitlers jødeforfølgelser, og han hadde holdt offentlig foredrag om dette i Wien. Brochmann var derfor uønsket i Berlin.

Så bryter 2. verdenskrig ut, og noen måneder senere står tyskerne etter et kappløp med engelskmennene som okkuperer Norge, mens Konge og Regjering rømmer til England med gullbeholdningen og lar folket i stikken. Om dette sier Brochmann sin hjertens mening i et radioforedrag i juli 1940 - mer enn en måned etter at krigstilstanden mellom Norge og Tyskland var opphørt ved den norske hærs kapitulasjon, og okkupasjonstilstand var inntrådt. Han angriper også Englands kyniske holdning overfor Norge. Hensikten med Brochmanns radioforedrag var for det første å motarbeide Quisling, dernest å fremheve Hitlers riktige økonomi-politikk mot plutokratiet. Dette for å komme på talefot med okkupasjentene som han hadde tett inn på livet, og for med det å skjeme sine tilhengere i Norge. Han var den første politiker som tok Jesu budskap om å "elske sine fiender" og ikke bare gå én mil med dem, men to, alvorlig. For dette ble Brochmann etter krigens slutt tiltalt og dømt ved det "rettsoppgjør" som av den tilbakevendte Regjering ble iscenesatt overfor 99.000 nordmenn. Brochmann tok som de tusenvis av andre sin fengselsstraff som et utslag av den politiske forfølgelse han var utsatt for. Av ukjente årsaker ble han brått sluppet ut av arrest etter knapt 6 måneders soning.

I sin bok "Til mentalundersøkelse" (1947) beskriver han dette årelange marerittet som norske myndigheter utsatte ham for. "Rettsaken mot B.D.B." (1947) viser i sin fulle bredde hvor parodisk det hele var.

VILLE BLOMSTER

Sola varme` og marka blir vår.
Blomster nikke` med bustat hår.
Smile` så lurt, spede og små.
Med føtter i bakken de må der stå.
Med føtter i bakken de må der stå.

Enga står grønn og himmel e blå.
Plantan rødme` på sine strå.
Titte` opp, ser ikke sky.
Livet de hilse` når dag e ny.
Livet de hilse` når dag e ny.

REFRENG:

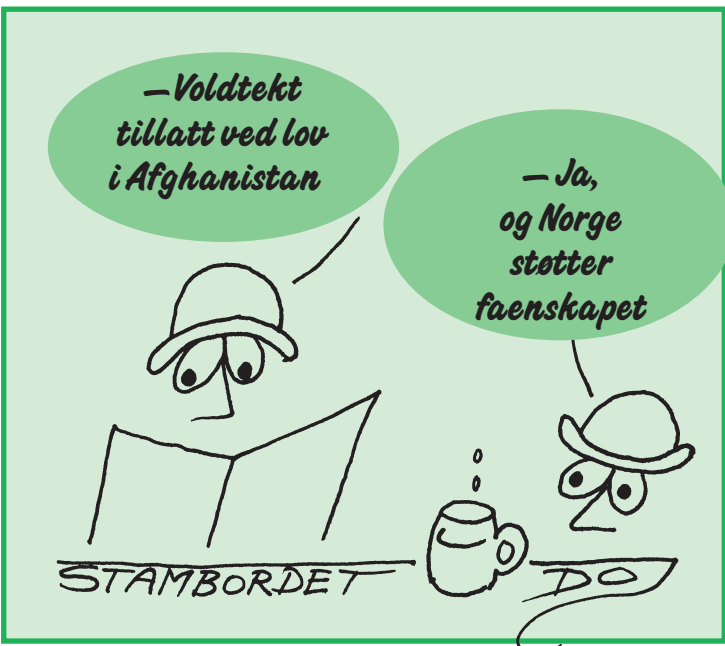
Du vandre` langs en gammel sti
kor det stille livet bor.
Vi kan ikke høre alt
som e stort på denne jord.

Om høsten blir de grå i topp -
som eldre menn med sliten kropp.
Drømme` om ei anna tid.
Nå får de sove te vinter e forbi.
Nå får de sove te vinter e forbi.

Frøan har våkna og lengte` så glad
til varmen kommer og tela må dra.
Snart spire` de fram spede og små.
Med føtter i bakken de må der stå.
Med føtter i bakken de må der stå.

Zefyr hotell, Bodø, den 31/3-07

Ingar Jakobsen

Samfunnsliv

Ekspedisjon
6150 ØRSTA

Abonnement i hele Norden
Kr. 500,- pr år
kr. 250,- pr halvår

Annonsepris kr. 4,- pr mm
l. side kr. 4,50 pr mm

Abonnement kan tegnes
ved poststedene eller
direkte i ekspedisjonen

Sats og trykk:
Møre-Nytt, Ørsta